T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

BİLSEMLERDE ÖZEL YETENEK GELİŞTİRME PROGRAMLARINDA MÜZİK EĞİTİMİ ALANINDA FARKLI UYGULAMALARIN VE SORUNLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ELİF ŞERBETCİ
Web of Science Reseacher ID: GYU-1210-2022
ORCID: 0000-0003-0852-4979

BURSA - 2025

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

BİLSEMLERDE ÖZEL YETENEK GELİŞTİRME PROGRAMLARINDA MÜZİK EĞİTİMİ ALANINDA FARKLI UYGULAMALARIN VE SORUNLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ELİF ŞERBETCİ
Web of Science Reseacher ID: GYU-1210-2022
ORCID: 0000-0003-0852-4979

Danışman:
Prof. Dr. R. Erol DEMİRBATIR

BURSA - 2025

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim.

Elif ŞERBETCİ

05.02.2025

TEZ YAZIM KILAVUZU'NA UYGUNLUK ONAYI

"BİLSEM'lerde Özel Yetenek Geliştirme Programlarında Müzik Eğitimi Alanında Farklı Uygulamaların ve Sorunların Değerlendirilmesi" adlı Yüksek Lisans tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan	Danışman
Elif ŞERBETCİ	Prof. Dr. R. Erol DEMİRBATIR

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Başkanı
Prof. Dr. R. Erol DEMİRBATIR

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS BENZERLİK YAZILIM RAPORU

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZELSANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA

Tarih: 06/01/2025

Tez Başlığı:

Bilsemlerde Özel Yetenek Geliştirme Programlarında Müzik Eğitimi Alanında Farklı Uygulamaların ve Sorunların Değerlendirilmesi

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 93 sayfalık kısmına ilişkin, 06/01/2025 tarihinde şahsım tarafından *Turnitin* adlı intihal (benzerlik) tespit programından (Turnitin)* aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan özgünlük raporuna göre, tezimin benzerlik oranı %19'dur.

Uygulanan filtrelemeler:

1- Kaynakça hariç
2- Alıntılar hariç/dahil
3- 5 kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Özgünlük Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal (benzerlik) içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

06/01/2025

Adı Soyadı:	Elif ŞERBETCİ
Öğrenci No:	802141019
Ana Bilim Dalı:	Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Programı:	Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Statüsü:	☒ Y. Lisans ☐ Doktora

Danışman
Prof. Dr. R. Erol DEMİTBATIR
Tarih:06.01.2025

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE,

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda 802141019 numara ile kayıtlı Elif Şerbetci'nin hazırladığı "Bilsemlerde Özel Yetenek Geliştirme Programlarında Müzik Eğitimi Alanında Farklı Uygulamaların ve Sorunların Değerlendirilmesi" konulu Yüksek Lisans çalışması ile ilgili tez savunma sınavı, 05/02/2025 günü 11:00-12:00 saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin **başarılı** olduğuna **oybirliği** ile karar verilmiştir.

Sınav Komisyonu Başkanı
Prof. Dr. Rasim Erol DEMİRBATIR
Bursa Uludağ Üniversitesi
WOS ID: JHS-6569-2023
ORCID: 0000-0002-9472-3001

Üye
Prof. Dr. Demet GİRGİN
Balıkesir Üniversitesi
Scopus ID: 57112598700
ORCID: 0000-0003-1993-9512

Üye
Dr. Öğr. Üy. K. Mete SUNGURTEKİN
Bursa Uludağ Üniversitesi
Scopus ID: 26656910300
ORCID: 0000-0002-2640-2441

ÖNSÖZ

Müzik, insanın en temel duygularını ifade ettiği, yaratıcılığını beslediği ve toplumsal etkileşimlerini güçlendirdiği evrensel bir dildir. Özel yetenekli çocukların bu dil aracılığıyla kendilerini geliştirmeleri ve potansiyellerini en üst düzeye çıkarmaları büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda Bilim ve Sanat Merkezleri (BİLSEM), özel yetenekli çocuklara yönelik sunduğu müzik eğitimi programlarıyla önemli bir role sahiptir.

Bu çalışmanın amacı, BİLSEM'lerde Müzik Alanı Özel Yetenek Geliştirme Programı (ÖYGP) uygulamalarındaki farklılıkları, karşılaşılan sorunları belirlemek ve daha etkili bir eğitim süreci için öğretmen görüşleri doğrultusunda öneriler sunmaktır. Araştırma Marmara Bölgesindeki BİLSEM'ler ile sınırlı tutulmuştur. Araştırmada Marmara Bölgesindeki BİLSEM'lerde Müzik Alanı kapsamında uygulanan özel yetenek geliştirme programlarının güçlü ve zayıf yönleri incelenmiştir.

Bu çalışmanın özgünlüğü, BİLSEM'lerde Müzik Alanındaki mevcut ÖYG Programı uygulamalarının öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi ve belirlenen sorunlara yönelik çözüm önerileri sunmasıdır. Bu çalışmanın, BİLSEM'lerdeki müfredat ve uygulamaların geliştirilmesi, öğretmen eğitimi programlarına katkı sağlaması ve müzik eğitimi uygulamalarının geliştirilmesi bakımından önemli bir kaynak oluşturabileceği düşünülmektedir.

Elif ŞERBETCİ

ÖZET

Yazar Adı ve Soyadı	Elif ŞERBETCİ
Üniversite	Bursa Uludağ Üniversitesi
Enstitü	Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Ana Bilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi
Bilim Dalı	Müzik Eğitimi
Tezin NiteliğiY	Yüksek Lisans Tezi
Sayfa Sayısı	vii+80
Mezuniyet Tarihi	05/02/2025
Tez Danışmanı	Prof. Dr. R. Erol DEMİRBATIR

BİLSEMLERDE ÖZEL YETENEK GELİŞTİRME PROGRAMLARINDA MÜZİK EĞİTİMİ ALANINDA FARKLI UYGULAMALARIN VE SORUNLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

BİLSEM'ler, özel yetenekli öğrencilerin potansiyellerini üst düzeye çıkarabilmeleri için tasarlanmış önemli eğitim kurumlarıdır. Bu merkezlerde Müzik Alanı ÖYG programı kapsamında sunulan uygulamalar, öğrencilerin yaratıcılıklarını ve müzikal yeteneklerini geliştirmede kritik bir rol oynamaktadır. Ancak BİLSEM'lerde Müzik Alanında uygulanan programlarının etkinliği ve karşılaşılan sorunlar hakkında daha derinlemesine araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu araştırmanın amacı, BİLSEM'lerde görev yapan müzik öğretmenlerinin, BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programı uygulamalarındaki durum, farklı uygulamalar ve sorunlara yönelik görüşleri ve önerilerini alarak mevcut durumu tespit etmek ve sorunların çözümüne yönelik öneriler sunmaktır. Bu araştırmada, BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programı uygulamalarında mevcut durum, kurumlararası farklı uygulamaların, sorunların ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacı ile betimsel yöntem kullanılmış, aynı zamanda öğretmen görüşlerinin karşılaştırılması için nedensel karşılaştırma yöntemi benimsenmiştir. Bu araştırmanın örneklem grubunu Marmara Bölgesinde yer alan 54 BİLSEM'de görev yapan 72 müzik öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında örneklem grubunda yer alan öğretmenlere "BİLSEM'lerde Müzik Alanı ÖYG programı uygulamalarındaki mevcut durum, farklı uygulamaların ve sorunların değerlendirilmesi"ne yönelik anket uygulanmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda konuya ilişkin olarak müzik öğretmenlerinin sosyo-demografik özellikleri de incelenmiş, BİLSEM Müzik Alanı ÖYG

programı uygulamaları çerçevesinde mevcut durum, kurum kültürü, program ve öğrenci ekseninde analiz edilerek değerlendirilmiştir. BİLSEM'lerde Müzik Alanı öğretmenlerinin yeterli sayıda olmadığı, bu durumun, öğretmenlerin iş yükünü artırarak, öğrencilere bireysel ilgi göstermelerini zorlaştırdığı, BİLSEM'ler arasında öğrenci sayısında farklılıklar olduğu, sınıf mevcutlarının müzik alanı uygulamaları açısından sorun oluşturduğu ve bu durumun öğrencilere bireysel ilgi gösterilmesini zorlaştırarak, öğrenme süreçlerini olumsuz etkilediği belirlenmiştir. Ayrıca bazı kurumlarda materyal yetersizliğinin bir sorun olarak ortaya çıktığı ve müfredat içeriği ile ilgili farklı uygulamalardan kaynaklanan sorunların yaşandığı sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanı sıra BİLSEM'lerdeki çalgı eğitimi uygulamaları konusunda farklılıklar olduğu, bu durumun öğretmenlerin branş farklılıkları, müzik öğretmenlerinin çalgı eğitimine yaklaşımları ve öğrenci seviyesi vb. gibi çeşitli değişkenlere bağlandığını ve öğretmen kaynaklı sorunlardan oluştuğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin görüşleri, BİLSEM'lerin daha etkin ve verimli çalışabilmesi için önemli ipuçları sunmuştur. Bu görüşler, müfredatın güncellenmesi, müfredata çalgı eğitiminin eklenmesi, kaynakların artırılması, öğrenci seçimi süreçlerinin iyileştirilmesi, öğretmenlerin niteliğinin artırılması ve velilerle iletişimin güçlendirilmesi gibi adımlar atılarak daha etkili bir müzik eğitimi sağlanabileceği yönündedir.

Anahtar Sözcükler: *BİLSEM, müzik eğitimi, üstün yetenek eğitimi.*

ABSTRACT

Name and Surname	Elif ŞERBETCİ
University	Bursa Uludag University
Institution	Institute of Educational Sciences
Field	Fine Arts Education
Branch	Music Education
Degree Awarded	Master's Thesis
Page Number	vii+80
Degree Date	05/02/2025
Supervisor	Prof. Dr. R. Erol DEMİRBATIR

EVALUATION OF DIFFERENT APPLICATIONS AND PROBLEMS IN THE FIELD OF MUSIC EDUCATION IN GIFTED STUDENT DEVELOPMENT PROGRAMS AT BİLSEMs

BİLSEMs are important educational institutions designed to increase the potential of gifted students. The practices offered within the scope of the music field ÖYG program in these centers play a critical role in developing the creativity and musical abilities of the students. However, more profound research is needed on the effectiveness of the programs implemented in the field of music in BİLSEM Centers and the problems encountered. The aim of this study is to determine the current situation, different applications, and problems of music teachers working in BİLSEM Music Education ÖYG program and to suggest solutions to the problems. In this research, descriptive method was used to determine the current situation, different inter-institutional practices, problems and solution suggestions in BİLSEM music field ÖYG program applications. Moreover, causal comparison method was used to compare opinions of music teachers. The sample group of this study consist of 72 music teachers working in 54 BİLSEM Center in Marmara Region. In the scope of this research, a survey was applied to the teachers in the sample group to determine "the current situation in the music field ÖYG program applications in BİLSEMs and the evaluation of different applications and problems". The socio-demographic characteristics of the music teachers were also investigated using the data, and analyzed in the program and student axis of current situation, institutional culture and within the framework of BİLSEM Music Field ÖYG program in music education. The number of teachers in the field of music in BİLSEMs is not enough, this situation increases the workload of teachers and makes it difficult for them to

give individual attention to students, there are differences in the number of students among BİLSEMs, the crowded classes create problems in terms of music field practices and this situation makes it difficult to show individual attention to students, It has been determined that it negatively affects learning processes. Moreover, it was concluded that the inefficiency of the class materials, differences in the application of the curriculum was emerged as a problem. Nevertheless, differences in the application of music instrument education was determined attributed to various variables such as teachers' branch differences, music teachers' approaches to instrument education and student level, etc. and that it consisted of teacher-related problems. The opinions of the teachers provide important clues about working effectively and efficiently in BİLSEMs. These perspectives suggest a more qualified music education by updating the curriculum, adding lectures to the curriculum about playing music instruments, increasing the resources, improving student selection and quality of the teachers and strengthening the interaction with the parents.
Keywords: *BİLSEM, music education, gifted student education.*

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim süresi boyunca anlayışı ve sabrıyla bana destek olan çok değerli bilgi ve tecrübelerini benden esirgemeyen ve sabırla sunan değerli danışmanım Prof. Dr. Rasim Erol Demirbatır'a, değerli görüşleri ile bana yol gösteren araştırma yöntemleri dersi hocamız Doç. Dr. Gülnihal Gül'e, her zaman yanımda olduğunu hissettiğim ve değerli bilgileri ile bana yol gösteren değerli arkadaşım Dr. Öğr. Üyesi Hatice Çeliktaş'a, fikirlerini bilgi ve birikimini her daim benimle paylaşan ve destek olan sevgili arkadaşım Genetik Bölümü Öğretim Üyesi Dr. Öğr. Üyesi Elif Uz'a, her ihtiyacım olduğunda yanımda olan ve yardımcı olan sevgili meslektaşım Bilim Uzmanı öğretmen Dilan Acar'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Bursa Halil İnalcık Bilim ve Sanat Merkezi'nde görev yapan bilgi, tecrübe ve fikirleriyle katkıları olan çok değerli meslektaşlarım Dr. Hasibe Özer, Dr. Serdar Erdem ve Doç. Dr. Taliha Keleş'e, deneyimleriyle bana katkı sağlayan ve yardımını esirgemeyen çok değerli sevgili zümrem Bilge Şensoy'a, yüksek lisans ders aşamasında bilgi ve tecrübeleriyle bana destek veren ve yardım eden sevgili meslektaşım ve arkadaşım sayın Dr. Zeynep Özer'e, yüksek lisans programına giriş aşamasında ve her zaman manevi olarak fikirleriyle destek olan değerli meslektaşım ve sevgili dostum Hazime Pakel'e her zaman yanımda olan ve yardımlarını esirgemeyen çok değerli ikizim Mine Kara'ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım.
Yüksek lisans sürecinde çok yoğun zamanlarımda bile beni anlayışla karşılayan, her zaman manevi destek veren ve yüreklendiren çok değerli eşim Korkut Şerbetci'ye ve çok değerli oğlum Kağan Şerbetci'ye çok teşekkür ederim.

Elif ŞERBETCİ

İÇİNDEKİLER

Sayfa

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ YÜKSEK LİSANS BENZERLİK YAZILIM RAPORU ..... **iii**
ÖNSÖZ ..... **v**
ÖZET ..... **vi**
ABSTRACT ..... **viii**
TEŞEKKÜR ..... **x**
İÇİNDEKİLER ..... **xi**
TABLOLAR LİSTESİ ..... **xiii**
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ ..... **xv**

1.BÖLÜM
GİRİŞ

1.1 Problem Durumu 1
1.2. Problem Cümlesi 2
1.3. Araştırma Soruları 2
1.4. Araştırmanın Amacı 2
1.5. Araştırmanın Önemi 2
1.6. Araştırmanın Varsayımları 3
1.7. Araştırmanın Sınırlılıkları 3

2.BÖLÜM
KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Yetenek Nedir? 4
2.2. Üstün Yetenek Nedir? 5
2.3. Üstün Yetenekli ve Zekâlı Kişilerin Özellikleri 6
2.4. Howard Gardner ve Çoklu Zekâ Kuramı 6
2.4.1. Çoklu Zekâ Kuramı: 7
2.5. Müziksel Zekâ 8
2.6. Müzik Eğitimi 8
2.8. Üstün Yetenekli Bireylerin Türkiye' deki Eğitim Süreci 10
2.9. Bilim ve Sanat Merkezleri 11
2.9.1. Özel Yetenek Geliştirme Programı: 12
2.10. İlgili Alan Yazın 13

2.10.1. Ulusal Alan Yazın: 13
2.10.2. Uluslararası Alan Yazın: 18

3.BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli 20
3.2. Evren Örneklem 20
3.3. Veri Toplama Aracı 21
3.3.1. Etik Kurul İzin Bilgisi: 22
3.4. Veri Analiz Yöntemi 22

4.BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

4.1. Araştırmanın 1. Alt Problemine İlişkin Bulgular 23
4.2. Araştırmanın 2. Alt Problemine İlişkin Bulgular 27
4.3. Araştırmanın 3. Alt Problemine İlişkin Bulgular 30
4.4. Araştırmanın 4. Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorumlar 33

5.BÖLÜM

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç 53
5.1.1. Araştırmanın 1. Alt Problemine İlişkin Sonuçlar: 53
5.1.2. Araştırmanın 2. Alt Problemine İlişkin Sonuçlar: 55
5.1.3. Araştırmanın 3. Alt Problemine İlişkin Sonuçlar: 57
5.1.4. Araştırmanın 4. Alt Problemine İlişkin Sonuçlar: 60
5.2. Öneriler 63
5.2.1. Milli Eğitim Bakanlığına Yönelik Öneriler: 63
5.2.2. Kurumsal Yapılanmaya Yönelik Öneriler: 65
KAYNAKÇA 66
EKLER 71
EK 1: Araştırma İzni 72
EK 2: Milli Eğitim Bakanlığı Araştırma Uygulama İzni 73
EK 3: Araştırma Anketi 74
ÖZGEÇMİŞ 78

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo *Sayfa*

1 Örneklem grubunu oluşturan müzik öğretmenlerin sosyo-demografik özellikleri 20
2 Müzik öğretmenlerinin bireysel çalgıları ile kurumda çalgı eğitimi verme durumları 23
3 Müzik öğretmenlerinin BİLSEM'lerde çalgı eğitimi durumlarına ilişkin görüşleri .. 24
4 Müzik öğretmenlerinin öğrenci ilgisi ve performans durumlarına ilişkin görüşleri .. 25
5 Müzik öğretmenlerinin eğitim ortamı ve fiziki koşulların durumuna ilişkin görüşleri 26
6 Müzik öğretmenlerinin yönetim destek, veli-öğrenci bakış açısı ve verimlilik durumlarına ilişkin görüşleri 26
7 Müzik öğretmenlerinin kurum, öğretmen ve öğrenci farklılıklarına ilişkin görüşleri 27
8 Müzik öğretmenlerinin çalgı eğitimi ve program farklılıklarındaki duruma ilişkin görüşleri 28
9 Müzik öğretmenlerinin veli talepleri, öğrencilerin yaş farklılıkları ve nakil öğrenci farklılıklarına ilişkin görüşleri 29
10 Genel sorunlar, proje, müfredat, iletişim ve öğretmen seçimine ilişkin görüşler 30
11 BİLSEM müzik öğretmenlerinin görüş ve önerileri 31
12 BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında öğretimi öğretmenler tarafından önerilen çalgı türleri 32
13 BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin ankete ilişkin görüşlerinin cinsiyete göre karşılaştırılması 33
14 BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin ankete ilişkin "müfredat, çalgı eğitimi, öğrenci farklılıkları ve veli talepleri" açısından görüşlerinin cinsiyete göre karşılaştırılması 36
15 BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin ankete ilişkin görüşlerinin yaşlarına göre karşılaştırılması 39
16 BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin ankete ilişkin görüşlerinin akademik derecelerine göre karşılaştırılması..... 43
17 BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin ankete ilişkin görüşlerinin yaşlarına göre karşılaştırılması 45

18 BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin ankete ilişkin görüşlerinin akademik derecelerine göre karşılaştırılması..... 49

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

BİLSEM : Bilim Sanat Merkezi

ÖYG : Özel Yetenek Geliştirme

BYF : Bireysel Yetenekleri Farkettirme

TDK : Türk Dil Kurumu

TKT : Temel Kabiliyet Testi

TÜBİTAK : Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

SPSS : The Statistical Package fort he Social Science

f : Frekans

% : Yüzde

1.BÖLÜM
GİRİŞ

Bu bölümde problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, çalışmanın amacı, önemi, varsayımları ve sınırlılıkları ele alınmıştır.

1.1 Problem Durumu

Yaratıcılık, sanat, liderliğe ilişkin kapasitede önde olan, yaşıtlarına göre daha hızlı öğrenen; soyut fikirleri anlayabilen, özel akademik yeteneğe sahip olan ilgi alanlarında bağımsız hareket etmeyi seven ve yüksek düzeyde performans gösteren bireylere üstün yetenekli birey denilmektedir (MEB, 2016).

Her ülkede nüfusuna oranla üstün yetenekli bireylerin varlığı bilinmektedir. Üstün yetenekli bireylerin potansiyellerine göre değerlendirilmesinin ülke ve topluma, geniş olarak bütün insanlığa yararlar sağlayacağı tartışmasız bir gerçektir. Potansiyeline göre değerlendirilemeyen üstün yetenekli bireylerin psikolojik ve kişilik bozukluğu olan sorunlu bireyler olabileceği düşünülmektedir ve üstün yeteneklilerin potansiyellerinin değerlendirilmesi ve farklı açılardan ele alınması gereklidir. Sosyolojik olarak önemli bir insani potansiyel olan üstün yetenekli bireylerin eğitimi, prestijli bir toplumun inşası için vazgeçilmez bir zorunluluk olarak görülmektedir (Bilgili, 2000).

Üstün yeteneğe sahip bireylerin erken yaşta tanılanmasıyla bireylerin eğitimlerine katkı sağlanarak var olan potansiyel yeteneklerinin bireysel ve toplumsal faydaya dönüştürülmesi mümkündür. Aldıkları eğitimin sonunda üstün yetenekli bireyler edindikleri bilgileri yeni kuşaklara aktarma görevini üstlenerek, ülkemizin müzik kültürünün oluşmasına önemli katkılar sağlayabilirler (Maba & Sakar, 2015).

Diğer akranlarından farklılık gösteren üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi için de özel uygulamalar yapılmaktadır. Bilim ve Sanat Merkezleri BİLSEM'ler Türkiye'de Dünya'da olduğu gibi üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminin daha etkin ortamlarda yürütülmesi için kurulmuştur. Özel yetenekli öğrencilere formal eğitimlerinin yanında kendi ilgi, yetenek ve kabiliyetleri doğrultusunda ek eğitimler sunmak BİLSEM'lerin temel amacıdır. Bu kurumlarda, standart müfredatın dışında özellikle bilim ve sanat alanında diğer öğrencilere göre farklılıkları tespit edilen bireylere, kişiye özgü yöntem ve tekniklerle yeteneklerini geliştirmeye yönelik öğretim faaliyetleri yürütülmektedir. Bu nedenle BİLSEM'lerde görev yapan öğretmenlere önemli roller düşmektedir. Standart bir müfredatı bulunmayan BİLSEM'lerde görev yapan öğretmenlerin öğretimi farklılaştırabilmesi, yaratıcı olması, ayrıca öğretim yöntem ve tekniklerinden yararlanabilmesi beklenmektedir. Ancak her

kurumda olduğu gibi bu kurumlarda görev yapan öğretmenlerin de Müzik Alanı ÖYG programı uygulamalarında çeşitli sorunlarla karşılaştıkları düşünülmektedir (Satır, 2018).

Bu araştırmada BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programı uygulamaları arasındaki farklılıklar ve müzik öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar öğretmen görüşleri açısından incelenmeye çalışılmış ve müzik öğretmenlerinin görüşleri değerlendirilerek sorunların çözümüne ilişkin yine öğretmen görüşleri doğrultusunda öneriler geliştirilmesi amaçlanmıştır.

1.2. Problem Cümlesi

BİLSEM'lerde Müzik Alanı ÖYG programında mevcut durum ile kurumlararası farklı uygulamalara ve sorunlara çözüm önerilerine ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?

1.3. Araştırma Soruları

Bu araştırmanın alt problemleri şu şekildedir:

1. BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında mevcut durum nedir?
2. BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programı uygulamalarındaki farklılıklar nelerdir?
3. BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programı uygulamalarında karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri nelerdir?
4. BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programlarında görev yapan müzik öğretmenlerinin farklı değişkenlere göre görüşlerinin karşılaştırılmasında dağılım nasıldır?

1.4. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, BİLSEM'lerde Müzik Alanı ÖYG programı uygulamalarındaki mevcut durumun belirlenmesi, farklılık ve sorunlara ilişkin öğretmen görüşlerinin alınması ve sorunların çözümüne yönelik yine öğretmen görüşleri doğrultusunda öneriler geliştirilmesidir.

1.5. Araştırmanın Önemi

BİLSEM'ler, üstün yetenekli öğrencilerin yoğunlukla öğrenim gördükleri MEB'e bağlı devlet kurumlarıdır. Bu kurumlar, yetiştirdikleri üstün yetenekli öğrencilerin yanı sıra, öğretmenlerin de önemli deneyimler edindikleri seçkin eğitim merkezleridir. Buradan hareketle, öğretmenlerin bu kurumlarda yaşadıkları sorunlar ile bu sorunlara çözüm üretilmesi, öğrencilerin daha verimli eğitim almalarına ve öğretmenlerin de daha nitelikli eğitim verebilmelerine olanak tanıyabilir. Diğer yandan BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programına yönelik öğretim programlarının bulunmasına karşın, öğretmenlerin program dışında farklı uygulamalar yapmalarından dolayı çeşitli sorunların yaşandığı bilinmektedir. Bu bakımdan araştırmada bu kurumlardaki mevcut durum ve uygulamaların farklılığının ele alınmasının, BİLSEM'lerdeki eğitimin daha nitelikli hale getirilmesi açısından katkı sağlayacağı düşünülmekte ve belirtilen koşullar doğrultusunda bu çalışmanın ileride alana özgü yapılabilcek başka araştırmalara ışık tutabilecek olması, BİLSEM'lerin mevcut

koşullarının geliştirilmesine yönelik yetkililere yol göstermesi bakımından önem arz etmektedir.

1.6. Araştırmanın Varsayımları

Bu araştırmada;

1. Kullanılan yöntem ve veri toplama araçlarının, araştırmanın amacına uygun olduğu,
2. BİLSEM'lerde görev yapan ve araştırmaya gönüllü katılan öğretmenlerin ankete verdiği yanıtların, onların deneyimlerini ve görüşlerini doğru bir şekilde yansıttığı,
3. Örneklem olarak seçilen BİLSEM'lerin, evrenin bütününü temsil ettiği varsayılmıştır.

1.7. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma;

1. 2023-2024 Eğitim-Öğretim yılında gerçekleşen mevcut durum ve uygulamalar ile,
2. Marmara bölgesindeki 54 BİLSEM ve araştırmaya gönüllü katılan 72 müzik öğretmeni ile sınırlıdır.

2.BÖLÜM
KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde, konu ile ilgili alan yazın taraması yapılarak araştırmanın kuramsal çerçevesi oluşturulmuştur. Bu bağlamda kavramsal çerçevede üstün yetenek, üstün yetenekli ve zekâlı kişilerin özellikleri, Howard Gardner ve çoklu zekâ kuramı, çoklu zekâ kuramı, müziksel zekâ, müzik eğitimi, genel müzik eğitimi, üstün yetenekli bireylerin Türkiye'deki eğitim süreci, Bilim Sanat Merkezleri, özel yetenek geliştirme programı ve ilgili alan yazın incelenerek ayrıntılı sunulmaya çalışılmıştır.

2.1. Yetenek Nedir?

Yetenek, Türk dil kurumuna göre bir kimsenin bir şeyi anlama aynı zamanda yapabilme niteliği veya bir duruma uyma konusunda doğuştan gelen güç, kapasite olarak ifade edilmektedir (TDK sözlükleri, 2022). Yetenek kelimesi yabancı literatür incelendiğinde "gifted and talented" olarak kullanılmaktadır. "Gifted" kelimesi Tanrı'nın bir armağan bahşettiği kişi, "talented" ise; bir marifeti, hüneri bulunan kişi anlamı taşımaktadır (Akarsu, 2004). Bu terimlerin ikisinide içeren "ability" sözcüğü özellikle İngiltere'de bilim ve eğitim literatüründe sık kullanılan bir terimdir (Levent, 2011). İnsanlar için çok geniş kapsamda değerlendirilen ve uzun yıllardır incelenen bir konu olan yetenek, bilim insanları tarafından farklı alanlara göre birçok tanımlama kullanılmış olmasına rağmen genel anlamda insanların genetik mirasına bağlı olarak doğuştan gelen ve çevre etkileşimi ile becerilerine yansıyarak açığa çıkan gizli güç olarak tanımlanmıştır (Müniroğlu ve Özen, 2017).

Yetenek, bilim dünyasında da felsefi bir yaklaşımla ele alınarak çeşitli kuramlarla açıklanmaya çalışılmaktadır. Yeteneğin insanlar için yapılan işe ve içerisinde bulunan koşullara göre değişkenlik gösterdiği ve aynı zamanda her insanın doğuştan gelen belirli bir yetenek düzeyi ve potansiyeline sahip olduğu bilinmektedir. Söz edilen nedenle çevresindeki insanlara göre yapılan iş veya aktivitede akranlarına göre daha yüksek performans gösteren insanların yeteneklerini tanımlamak için üstün sıfatı kullanılmış ve bu bağlamda öğrendiklerini kullanarak daha verimli beceriler sergileyen ve çevresindekilere göre daha kolay öğrenen kişiler üstün yetenekli veya üstün zekâlı olarak adlandırılmıştır (İnci, 2021).

Yetenek hem bilimsel hem de dilbilimsel olarak geniş bir inceleme alanıdır. Bilimsel araştırmalar, yeteneğin genetik ve çevresel faktörlerin etkileşimi sonucu ortaya çıktığını göstermektedir. Üstün yetenekli bireyler ise bu potansiyeli daha yüksek bir seviyede kullanabilen kişiler olarak tanımlanabilir.

2.2. Üstün Yetenek Nedir?

Toplumda herkesin yaklaşımından farklı olarak olaylara ve durumlara akılcı, pratik ve yaratıcı fikirler sunmuş, yaşantıları ve davranış biçimleri ile farklı olmuş ve farklılık oluşturmuş bireyler üstün zekâlı veya üstün yetenekli insanlar olarak isimlendirilmişlerdir (Sakar ve Maba, 2015). Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından, özel yetenekli bireylerin ailelerine yönelik hazırladığı kılavuza göre özel yetenekli bireyler, "liderlik kapasitesi önde olan, yaşıtlarına göre daha hızlı öğrenen, özel akademik yeteneğe sahip, yaratıcılık, sanat, soyut fikirleri anlayabilen, ilgi duyduğu alanlarda bağımsız hareket etmeyi seven ve yüksek düzeyde performans gösteren bireyler" olarak tanımlamıştır (MEB, 2017; akt. Özer, 2024). Özel yetenek konusunda ilgili alan yazın incelendiğinde, Davis ve Rimm (2004) ile Kirk ve Gallagher (1989) özel yetenekli çocukları, liderlik kapasiteleri ve sanat yönü güçlü, sıra dışı ve orijinal düşünebilen aynı zamanda entelektüel becerileri ile ilgili alanlarda yüksek performans gösteren bireyler olarak belirtmişlerdir (Satır, 2018)

Küçük yaşlarda üstün zekalı ve üstün yetenekli bireylerin tespit edilerek özellik ve ihtiyaçlarına göre eğitim verilmesi büyük önem arz etmektedir (Maba ve Sakar 2015, s. 111). Toplumların ilerlemesi ve gelişmesi açısından özellikle üstün yeteneklere sahip bireylerin toplum içinde tanınması ve desteklenmesi durumunda kendi alanlarında yetenekli ve üstün olmalarının o toplumun bilim, sanat, spor gibi çeşitli alanlarda daha hızlı ve etkili bir şekilde ilerleme kaydettiği ve özel yetenekli bireylerin topluma katkısıyla bu destek ve farkındalık sayesinde toplumun genelinde daha büyük gelişmeler yaşandığı belirtilmiştir. Tarih boyunca farklı milletlerin eğitim anlayışları ve modelleri değişsede, üstün yetenekli bireylerin yetiştirilmesi gereği hiçbir zaman değişmemiş, Aristo'nun seçkinler eğitiminden Orta çağ Avrupa'sındaki seçkinler eğitimine, Osmanlılarda Enderunlardan, günümüze toplumlar ve milletler için üstün yetenekli bireylerin eğitimi hep önemli ve farklı olmuştur (Yıldız, 2010).

Üstün yetenekli bireylerin daha hızlı ve kolaylıkla öğrenmesi, çözülmesi gereken durumları mantıksal adımlarla değil sezgisel adımlarla çözmesi ve odaklanma becerilerinin dış dünyadan soyutlanabilme derecesinde olması gibi becerileri üstün yetenekli bireyleri diğer bireylerden ayıran en önemli üç özelliğidir (Mcpherson, 2007).

Üstün zekalı veya yetenekli bireylerin en belirgin özelliği üst düzeyde algılama, öğrenme ve performans sergileme olsa da belli bir alanda üstün yeteneklere sahip olması hem davranışlarını hem de yaşantısını etkilemekte ve kişiliğinde farklılıklara sebep olmaktadır. Üstün yetenekli kişilerin kişisel özelliklerinin belirlenmesi eğitim ve sosyal yaşantılarındaki başarıları için önem arz etmektedir. Erken yaşlarda üstün yetenekler sergilemelerine rağmen

üstün yetenekli kişilerin gelecek yıllarda kendilerinden beklenilen düzeye ulaşamadıkları ve yeteneklerinin köreldiği görülmektedir. Bu bağlamda alana ve kişiye göre değişkenlik gösteren üstün yetenekli kişilerin genel özellikleri bilimsel araştırmalarla belirlenmiştir.

2.3. Üstün Yetenekli ve Zekâlı Kişilerin Özellikleri

- Okul çağından itibaren akranlarına göre okuma, yazma, problem çözme, soyut düşünme ve merak bakımından üstün performans sergiler.
- Yaşıtlarına göre kelime dağarcığı yüksek olduğu için konuşma becerisi ve bilimsel konularda düşüncelerini ifade etme becerisi yüksektir.
- Çevresindeki olayları, evreni ve doğayı anlama çabası ve merakı yüksektir.
- Soyut düşünme becerisi ve hayal gücü yüksektir.
- Duygusal olarak hassas ve Empati gücü yüksektir.
- İlgi alanlarına giren konularda yüksek enerji ve konsantrasyona sahiptir.
- Mükemmeliyetçi ve eleştirel düşünme becerisine sahiptir.
- Beğenilmeme kaygısı vardır ve eleştiriye fazla açık değillerdir (Özen, 2022).

Zekâ testleri, bilimsel bir kavram olarak ele alındığı 19. Yüzyıldan bu yana üstün yeteneğin en güçlü göstergesi olmuş ve zekâyı ölçtüğü kabul edilmiştir. Zekâ testleri aracılığı ile tanılama yapan kaynaklarda zekâ bölümü 130 ve daha yukarı alan bireyler üstün yetenekli olarak kabul edilmektedir. Gardner, genel bir zekâ tanımı yerine çoklu zekâyı savunarak sözel- dilsel, mantıksal- matematiksel, uzamsal, bedensel-kinestetik, müziksel, sosyal (kişiler arası) ve içsel olarak açıklamış ve daha sonra doğal zekayı da ekleyerek sekiz ayrı zekâ alanı olduğunu ileri sürmüştür (Gardner, 1999, akt. Çuhadar, 2017).

2.4. Howard Gardner ve Çoklu Zekâ Kuramı

1943 Yılında Pennyslvania'nın Scranton şehrinde doğan Howard Gardner, neredeyse tüm akademik eğitimini Harvard Üniversitesinde geçirmiş, gelişimsel psikoloji ve sonra nöropsikoloji eğitimi alarak Harvard Üniversitesi'nde göreve başlamıştır. Ayrıca Harvard Üniversitesi psikoloji bölümü ve Boston Üniversitesi Nöroloji Bölümü'nde "sıfır proje'sinde" görev yaparak, kavrama ile ilgili sembol kullanma yetenekleri üzerinde yıllarca normal ve üstün zekâlı çocuklar ile zihinsel özürlü yetişkinlerde, iki yönlü olarak araştırmalarını sürdürmüştür (Yılmaz, 2004). Çocuklar ve beyin tahribatına uğramış yetişkinler üzerine yaptığı çalışmalar sırasında kafasında oluşan bazı soruları cevaplamak üzere yola çıkan Howard Gardner; 1983 yılında yayınlanan ve büyük yankılar uyandıran Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences (Zihnin Çerçeveleri: Çoklu Zekâ Kuramı) adlı eserini ortaya çıkartmıştır. Herkesten farklı olarak yazar kuramında zekâyı kullanmış ve bilinçli olarak

birbirinden bağımsız olan müzik zekâsından, kendini tanıma ve anlama zekâsına kadar uzanan bilinmeyen sayıda zekâyı vurgulamak için çoklu zekâ kavramını ortaya atmıştır.

Bütün zekâlar herkeste mevcuttur ancak profillerimiz farklıdır gerçeği çoklu zekâ kuramının temel felsefesi olarak görülmektedir. Günümüzün çözümsüz gibi görünen pek çok eğitim ve toplumları rahatsız eden pek çok sorununa çoklu zekâ kuramı ile çözüm bulmak hiç de uzak değildir. Sözü edilen nedenle bu zekâların her biri kendi ortamlarında ortaya çıkarılmalı, değerlendirilmeli ve uygun ortamlarda yine uygun aktivitelerle geliştirilmelidir. çoklu zekâ kuramı ile ilgili olarak insanlığın içine düştüğü sorunlara bir çözüm kanalı açmakla kalmayıp yorgun ve başarısız eğitim sistemlerine yeni bir soluk getirebileceği düşünülmüştür. Çoklu zekâ kuramı çerçevesinde küresel sorunların derslere dahil edilmesi, gelecekte çözüm için çaba sarf edebilen ve daha duyarlı nesillerin yetişebilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir (Altan, 2010).

Zekânın iki değil sekiz yönü olduğunu savunan Gardner, müzikte, sporda, dansta, iletişimde, doğada, resimde kendini gösterenlerin ve iyi tanıyanlarında, mantıksal-matematiksel ve dilde başarılı olanlar kadar zeki olduğunu öne sürmüştür. Zekâ Gardner'a göre; "yeni ürünler ortaya çıkarma ve yaşam boyu karşılaşılan farklı durumlarda problemleri çözme kapasitesidir ve insanların sahip oldukları çoklu zekâların her biri, yaşamak, öğrenmek, problem çözmek ve insan olmak için kullanılan etkili birer araçlardır".

2.4.1. Çoklu Zekâ Kuramı:

1. Sözel/Dilsel Zekâ: Dilin, anlaşılmasına ve sözcük kullanımına yönelik yeteneğidir. Roman, öykü, şiir okuma, anlama, anlatma, yazma vb.
2. Mantıksal/Matematiksel Zekâ: Mantıksal kuramlarla uğraşma, matematik sorularını çözme kıyaslamalar ve sınıflandırmalar yapma becerisidir.
3. Görsel/Uzamsal Zekâ: Çizgiler, resimler, imgeler ve şekillerle düşünme, üç boyutlu nesneleri algılama ve muhakeme etme becerisidir.
4. Müziksel/ Ritmik Zekâ: Notalar, ritimler ve seslerle düşünme, farklı sesleri tanıyarak yeni sesler ve ritimler üretme becerisidir.
5. Bedensel/ Kinestetik Zekâ: Jest, mimik ve hareketlerle kendini ifade etme, etkili bir biçimde beyin ve vücut koordinasyonunu kullanabilme becerisidir.
6. Kişilerarası/Sosyal Zekâ: Sözlü ve sözsüz iletişim kurma, grup içersinde işbirlikli çalışma, insanların duygu, düşünce ve davranışlarını anlama, yorumlama ve insanları ikna edebilme becerisidir.

7. Kişisel/İçsel Zekâ: Bireyin kendisi ile ilgili hedefler oluşturabilme, kendi duygularını, duygusal tepki derecesini, düşünme sürecini tanıma ve kendini değerlendirebilme becerisidir.
8. Doğacı/Varoluşçu Zekâ: Canlıların yaratılışları üzerine düşünme ve doğadaki tüm canlıları tanıyarak araştırma becerisidir (Sivrikaya, 2010).

Müzik yapmanın, Gardner'ın çoklu zekâ kuramı açısından önemli bulguları olduğu görülmektedir. Müzik yapmanın sadece sağ beyinle ilişkili yaratıcılık ve duygusallık değil, aynı zamanda sol beyinle ilişkili mantık ve dil becerilerini de bir arada kullanmayı gerektiren bir eylem olduğu bilinmektedir ayrıca ritim tutmak, notaları okumak, enstrümanı çalmak vb. gibi birçok farklı beceriyi aynı anda kullanmayı gerektirdiği için müzik yapmanın hem bedensel hem de zihinsel olarak çok yönlü bir eylem olduğu söylenebilir.

2.5. Müziksel Zekâ

Müziksel zekâyı belirleyen unsurlar, çalgı çalma ve şarkı söylemede üstün başarı, ses (ezgi), ritim (süre), tempo (hız), nüans (gürlük), armoni ve müzik formları gibi müziğin çeşitli öğelerini kolaylıkla ayırt etmek ve bellekte tutmak, beste yapabilmek, çeşitli olayların oluşumunu ve işleyişini müziksel bir dille düşünmeye, yorumlamaya ve ifade etmeye çalışmak gibi davranışlardır. Dünyanın her yerinde müzik eğitimi le ilgili yapılan sınavlarda aşağı yukarı benzer biçimlerde sorularla performans ve nitelikler belirlenmektedir (Çuhadar, 2017).

Çocukların müzik notalarını öğrenirken, dil yeteneği ile ilgili becerilerini de kullanmaları müzik yeteneğinin zekânın diğer değişik biçimleri ile farklı bağlantıları olduğunun göstergesidir. Müzik ve matematik arasında oran ve model kavramlarındaki yakın birliktelik Pisagor'dan bu yana dikkati çekmektedir. Besteci C. Debussy müziği "seslerin matematiği" olarak tanımlamaktadır. Müziğin vücut hareketleriyle de yakın ilişkilide olması bize müzik ile bedensel/devinsel (kinestetik) zekâ arasındaki ilişkiyi gösterir (Fisher, 1995).

Müziği yalnızca dinlemek, dinlerken duygulanmak, bir çalgı ile icra etmek, dinlerken sesleri çözümlemeye çalışmak, dinlemeden beyinde hissetmek ve şarkı söylemek gibi birçok farklı eylem, beyinde farklı mekanizmaları harekete geçirir. Dortmund Üniversitesi'nde 1999 yılında müzik hakkında kuramsal bilgisi olmayanlar ve profesyoneller üzerinde yapılan bir araştırmada, müzikçilerin müziğe verdikleri tepkinin, beyin düzeyinde farklılıklar göstermesi, müzik eğitiminin etkisini doğruladığını göstermektedir (Çuhadar, 2017).

2.6. Müzik Eğitimi

Eğitim, bireylerin çağdaş eğitim anlayışına göre yeteneklerini fark ederek, gelişen ve değişen dünya ihtiyaçlarına göre kendilerini bilgi, beceri, değerler ve inançlarla donatabildiği

ve bunları geliştirebildiği önemli bir süreçtir. Bireyin kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma ve müziksel davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma, değiştirme ve geliştirme sürecine müzik eğitimi denir.

Müzik Eğitimi daha çok sessel ve işitsel nitelikte bir sanat eğitimi olarak bireyleri toplumları biçimlendirmede, değiştirmede, geliştirmede ve yetkinleştirmede en etkili süreçlerin başında gelen güzel sanatlar eğitiminin en önemli dallarından birini oluşturur (Uçan, 2005).

Eğitimde araç ve eğitimde alan olmak üzere iki farklı işlevi olan müzik eğitimi tarihsel süreçte bazen askeri kuvvetler-sivil yöneticiler, bazen din adamları, bazen devlet adamları bazen de tıp insanları tarafından bir araç olarak kullanılmıştır (Özgür ve Aydoğan, 2009).

Müzik eğitimi aslında bir bütün olsada, çeşitli kollara ve her bir kolda kendi içinde çeşitli dallara ayrılır. Çünkü müzik eğitimi, ağırlıklı olarak izlenen yöntem, kullanılan araç ve gereç, kapsanan temel davranış ve içerik, teknik, gerçekleştirilen ortam ve düzey, öngörülen aşama ve düzey bakımından kendi içinde çeşitlilik göstererek her bir çeşide bağlı olarak değişik biçimlerde adlandırılır (Uçan, 2005).

Müzik eğitimini 3 başlık altında gruplandırılmıştır;

1. Genel müzik eğitimi,
2. Özengen (amatör) müzik eğitimi,
3. Mesleki (profesyonel) müzik eğitimi.

Her düzeyde herkese kazandırılması esas olan müzik, ortak genel kültürün başta gelen ayrılmaz ögelerinden biridir (Uçan, 2005).

2.7. Genel Müzik Eğitimi

Genel müzik eğitimi; bütün seviyelerde, derecelerde yaşları ayırt edilmeksizin herkes için olan, eğitim kurumlarında, mesleklerde, okullarda, bölümlerde ve programlarda bireylere yaygın müzik kültürünü aşılamayı amaçlayan eğitim türüdür. Sözü edilen özelliğiyle eğitimde önemli bir yeri olan genel müzik eğitimi, ülkemizde lise ve üniversitelerde zorunlu değilken okul öncesi ve ilkokul seviyelerinde zorunlu olduğu görülmektedir. Okul öncesi düzeyde ana sınıfı öğretmenleri, ilkokul düzeyinde sınıf öğretmenleri, ortaokul ve lise çağında ise müzik öğretmenleri tarafından ayrıca üniversitede alanında uzman öğretim görevlileri veya okutmanlar tarafından yürütülmektedir (Uçan, 2018).

Toplumun bir kesimini kapsayan yetenek ve özellikleri diğer öğrencilerden farklı öğrencilerin, kendi yetenek düzeylerine göre eğitim alması gereklidir. Gelişim açısından

eğitim hizmetleri ile gereksinimleri karşılanamayan çocuklara yönelik verilen eğitim özel eğitim olarak tanımlanabilir (Enç, 2004).

Özel yetenekli çocukların bazıları ailelerinin imkânları doğrultusunda sanat ve zihinsel alanlardaki gelişimlerini gidermeye çalışırken, bazıları ise imkân kısıtlılığı nedeni ile kendilerini geliştirememektedir. Ayrıca bazı aileler, çocuğunun üstün yetenekli olup olmadığını bilemeyebilir. Bu nedenle özel yetenekli çocuklara özel eğitim imkânı verilmelidir (Gökdere ve Çepni, 2004).

2.8. Üstün Yetenekli Bireylerin Türkiye' deki Eğitim Süreci

Özel yetenekli bireylerin tarihsel süreç içerisinde çocukluk çağlarından itibaren devlet yönetiminin önemli kademelerinde istihdam edilmek üzere özel eğitimler aldığı görülmektedir. Anadolu Selçukluları Döneminde Nizamiye Medreselerinde yapılan özel yeteneklilerin eğitimi ve Osmanlı Devleti'nde Enderun Mektebi buna örnek verilebilir. Enderun Mektebinde, devrin yüksek medreselerindeki derslerin yanı sıra, karakter ile kişilik eğitimi ve sanat eğitimi gibi eğitimlere de ağırlık verilmiştir (Akkutay, 1984). Ülkemizde 1960'lı yıllara kadar Cumhuriyet döneminde de üstün yeteneklilerin eğitimi ile ilgili daha çok bireysel nitelikli çalışmalar yapıldığı görülmektedir (Meclis Araştırma Raporu, 2012).

Atatürk'ün isteğiyle 1925 yılından itibaren zeki ve yetenekli öğrenciler üniversite eğitimi için yurt dışına gönderilmeye başlanmış ve bu uygulama üstün yetenekli bireylerin 1929 yılında 1416 sayılı Kanunla yasal zemine oturtularak sınavla seçilip yurt dışında eğitim görmelerine olanak sağlanmıştır (Bulut ve Taylı, 2006).

Üstün yetenekli sanatçıların yetiştirilmesi ve sanat alanında çalışmaların devam ettirilmesi için "Harika Çocuklar Kanunu" adıyla anılan ve aynı zamanda "İdil Biret-Suna Kan Yasası" olarak ifade edilen 5245 sayılı yasa 1948 yılında çıkarılmış ve bu yolla özel yetenekli çocukların yurt dışında eğitim almaları sağlanmıştır. Bu yasanın kapsamı 1956 yılında genişletilerek 6660 sayılı "Güzel Sanatlarda Fevkalade İstidat Gösteren Çocukların Devlet Tarafından Yetiştirilmesi Hakkında Kanun" adını almış ve bazı sanatçıların eğitimi üstlenilmiş olsa da 1970'li yıllarda yasanın işlevsellik göstermediği belirtilmiştir (Özkan, 2009).

Dünyadaki gelişmelerden şüphesiz eğitim sistemimizdeki gelişmelerde etkilenmiş ve bu yönde yeni uygulamalara gidilmiştir. Özellikle yurtdışında 1960'lı yılların başında uzay çalışmalarının artması Batı'da üstün yeteneklilerin eğitimi için yeni bir dönemin başlangıcı olmuştur. Bu akımdan Türkiyede etkilenmiş ve 1962 yılında fen ve matematik alanlarında üstün yetenekli öğrencilerin yetiştirilmesi amacı ile VII. Milli Eğitim Şurası kararları

doğrultusunda fen liselerinin açılmasına karar verilmiş ve özel bir sınava alınarak orta okuldan mezun olan öğrenciler bu okullara yerleştirilmişlerdir (Bakioğlu & Levent, 2013).

Doğa bilimlerinde temel ve uygulamalı akademik araştırmaları ve genç araştırmacıları desteklemeyi hedeflemekte olup üstün yetenekli bireyleri araştırmaya yöneltmek ve geleceğin bilim insanı olarak yetişmeleri için teşvik etme amacı ile 1964 yılında Türkiye Bilim ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) kurulmuştur. TÜBİTAK, doğa bilimlerinde temel ve uygulamalı akademik ve genç araştırmacıları desteklemeyi hedefleyerek ödül burs gibi imkanlar sağlamaktadır (Şahin, 2015).

2.9. Bilim ve Sanat Merkezleri

Yetenekleri ölçüsünde okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarındaki üstün yetenekli öğrencilerin boş zamanlarında ilgi ve eğitim almaları amacıyla1990'lı yıllarda Milli Eğitim Bakanlığı tarafından BİLSEM kurulmuş ve çocukların bu merkezlerde eleştirel düşünceye dayanan araştırma ve buluş yapmaları amaçlanmıştır (Aydoğan ve Gültekin Duman, 2017).

Bilim Sanat Merkezleri; okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise olarak belirlenen kurumlara devam eden üstün yetenekli bireylerin örgün eğitim kurumlarındaki eğitim-öğretimlerini aksatmayacak şekilde kapasitelerini geliştirerek en üst düzeyde kullanmalarını ve kişisel becerilerinin bilincinde olmalarını sağlamak amacıyla açılmış Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bağımsız özel eğitim kurumlarıdır (MEB, 2001).

1992 yılında ilk olarak Milli Eğitim Bakanlığı, özel yetenekli bireylerin eğitimiyle ilgili proje çalışmasını başlatmış ve hem sanat hem bilim alanında "Ek Ders Uygulama Okulu" ismi verilen özel yetenekli bireylere eğitim verme fikri ile Bilim Sanat Merkezleri ismini alan eğitim merkezleri kurulmuştur (Sezginsoy, 2007).

Milli Eğitim Bakanlığınca 1992 yılında Özel Eğitim ve Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından kurulan Bilim Sanat Merkezleri, Genel müdürlük teşkilat yapısı bünyesinde rehberlik, idari ve özel eğitim olmak üzere üç daire başkanlığı ile birlikte bunlara bağlı 25 şubeden oluşmuş ve söz konusu yapılanma bünyesinde özel yeteneklilerin eğitimleri şubesi ve özel eğitime gereksinimi olan bireylere ilişkin ayrı şubeler kurularak çalışmalar başlatılmıştır (Baykoç & Dönmez, 2004) .

Bir ulusun geleceği için özel yetenekli çocukların eğitim-öğretimi oldukça önemlidir. Yetenekleri ölçüsünde özel yetenekli çocuklar farklılaştırılmış eğitim programlarına ihtiyaç duymaktadır. BİLSEM'ler özel yetenekli bireylerin ülkemizde ihtiyaç duyduğu biçimde eğitim verildiği kurumlardan biridir (Delibay, 2017).

İlköğretim ikinci sınıfta öğrenim gören öğrenciler sınıf öğretmenleri veya öğrencilerin ebeveynleri tarafından aday gösterilerek bakanlığın belirlediği grup tarama testlerine tabi tutularak BİLSEM'e kayıt yaptırmaktadırlar. Temel Kabiliyet Testi (TKT) çocuğun yeteneklerini ölçmek eğitsel ve mesleki rehberlik yapmak amacıyla dil, şekil- uzay, akıl yürütme, ayırt etme ve hesap olmak üzere beş özel yetenek ile genel yeteneği ölçen yedi alt testten oluşan bir yetenek testidir. Öğretmenleri veya ebeveynleri tarafından aday gösterilen öğrenci ilk olarak TKT' ye tabi tutularak kayıt yaptırmaktadırlar.

TKT'ye katılan öğrenciler aldıkları puana göre üstten alta doğru sıralanarak WISC_R zekâ testine girmek üzere seçilmektedirler. WISC_R zekâ testine giren zekâ bölümü 130 ve üzeri olan öğrenciler BİLSEM'e kayıt yapmaya hak kazanmaktadır, ancak öğrencilerin BİLSEM'e girişte nasıl bir teste tabii tutulacağı bakanlık tarafından belirlenmektedir (BİLSEM Yönergesi, 2021).

Bakanlığın yayımladığı kılavuz doğrultusunda merkez tanılama sınav komisyonu, okul yönlendirme komisyonu, il tanılama sınav komisyonu, BİLSEM'ler ile rehberlik ve araştırma merkezleri tarafından yürütülür.

BİLSEM'de öğrencilerin özgün ürün, proje ve üretimlerin gerçekleştirmeleri için yeteneklerine uygun proje tabanlı, zenginleştirilmiş, farklılaştırılmış, disiplinler arası eğitim programı uygulanır ve eğitim etkinlikleri düzenlenir. BİLSEM'e kayıt yapan öğrenciler uyum, destek eğitimi, bireysel yetenekleri fark ettirme, özel yeteneklerini geliştirme ve proje üretimi ve yönetimi eğitim programlarına alınırlar.

BİLSEM'lere öğretmen ataması Bakanlık tarafından yayınlanan Bilim Sanat Merkezlerine Öğretmen Seçme ve Atama Kılavuzu doğrultusunda merkezlerde görev yapacak öğretmenleri seçmek üzere il öğretmen değerlendirme komisyonu kurularak en yüksek puanı alan öğretmenden başlamak üzere başarı durumu listesine göre öğretmenlerin tercihlerine göre yerleştirme yapılmaktadır (BİLSEM Yönergesi, 2024).

2.9.1. Özel Yetenek Geliştirme Programı: Resim ve müzik yetenek alanından tanılanan öğrenciler için hazırlanan Özel Yetenekleri Geliştirme programında ilgili alanın tanıtımı yapılırarak öğrencinin alan ile ilgili yeteneklerini fark ettirici etkinlikler planlanarak derinlemesine sanatsal etkinliklere bu aşamalardan sonra geçilir ve öğrencilerin yönlendirildiği disiplin/disiplinlerde, ileri düzeyde bilgi, beceri, davranış kazanmaları ve bu doğrultuda üretimde bulunmaları sağlanır (BİLSEM Yönergesi, 2024).

BİLSEM'lerde, belirlenen hedeflerden ve genel eğitimdeki müfredattan farklılık gösteren bir eğitim-öğretim süreci mevcuttur. BİLSEM öğrenme modelinin boyutlarını oluşturan beş farklı amacın yerine getirilmesine hizmet etmektedir (Akarsu, 2004)

Özel yetenekli çocukların eğitimine önem veren ve onları okul saatleri dışında kendilerini geliştirebilecekleri ortamlar sağlayan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı BİLSEM'lerde; fen Bilimleri ve matematik eğitiminin yanı sıra sanat eğitiminin de yer aldığı ders programları çerçevesinde öğrencilere müzik alanında genel müzik bilgisi, ses eğitimi ve çalgı eğitimi gibi dersler verilerek çeşitli etkinlikler yapılmaktadır (Parasız, G., & Arslan Kaya, E., 2021). Buradan yola çıkarak bu çalışmanın amacı; BİLSEM'de Müzik Alanı ÖYG programı uygulamalarındaki farklılıkların ve sorunları öğretmenlerin görüşlerine göre değerlendirmektir. Müzik Alan dersi uygulamalarındaki farklılıkların ele alınmasının öğrencilerin nitelikli eğitim görebilmeleri açısından katkı sağlayacağı önemli bir faktör olarak görülmektedir.

2.10. İlgili Alan Yazın

Bu kısımda ilgili ulusal ve uluslararası çalışmalara yer verilmektedir. Araştırma konusu ile ilgili yapılan çalışmalar incelenirken BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programlarındaki farklı uygulamaların ve sorunların değerlendirilmesinin araştırılmasına yönelik az sayıda çalışmaya rastlanılmıştır. Üstün yetenekli bireylerin eğitimi, BİLSEM'lerde çalgı eğitimi ve BİLSEM öğretmenlerinin ve öğrencilerinin yaşadıkları sorunlar ile ilgili tespit edilen araştırmalar aşağıda belirtilmiştir.

2.10.1. Ulusal Alan Yazın: Karagün (2022) Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans tezinde "BİLSEM'de görev yapan müzik öğretmenlerinin üstün yetenekli çocukların çalgı eğitimine yönelik görüşlerini" incelemiştir. Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olan durum çalışması modeli kullanılmış olup araştırmanın evrenini Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı BİLSEM'lerdeki müzik öğretmenleri, örneklemini ise bu okullarda çalgı dersleri veren 10 müzik öğretmeni oluşturmuştur. Araştırma kapsamında müzik öğretmenlerine uygulanmak üzere yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturularak ve alan uzmanlarının görüşleri alınarak görüşme formunun geçerlik-güvenilirliği sağlanmıştır. Araştırma kapsamında oluşturulan alt problemler ve temalar kapsamında yarı yapılandırılmış görüşme formlarından elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Sonuç olarak BİLSEM'lerde müzik alanı uygulamaları işlenişi ile ilgili mevcut duruma yönelik görüşler incelendiğinde müfredat, sistem ve kurumla ilgili üç farklı temada olumsuz, sistemin yapısı ve işleyişi ile ilgili ise olumlu görüşler bildirilmiştir.

Satır (2018) Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans tezinde "Bilim ve Sanat Merkezlerinde Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm

Önerilerini" incelemiştir. Araştırmasında BİLSEM'lerde öğrenim gören öğrencilere eğitim veren müzik öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunları tespit etmeyi ve bu sorunlara getirilen çözüm önerilerini öğretmen görüşleri açısından incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmada ayrıca müzik öğretmelerinin eğitim faaliyetlerini nasıl yürüttükleri, mevzuat, aile, öğrenci, zaman, alt yapı, diğer öğretmenlerle işbirliği gibi çeşitli faktörler açısından karşılaştıkları sorunlar derinlemesine incelenmeye çalışmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiş olup, 2014-2015 Eğitim Öğretim yılında BİLSEM'lerde görev yapmakta olan ve çalışmaya gönüllülük esasına göre katılan 25 müzik öğretmeni ile yürütülmüştür. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilmiş yarı yapılandırılmış mülakat formu kullanılmış ve elde edilen nitel veriler temel düzey ve içerik analizi tekniklerine tabi tutularak analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda katılımcı BİLSEM öğretmenlerinin çalıştıkları kurumlarda, bahsedilen değişkenler açısından pek çok sorunla karşı karşıya kaldıkları tespit edilmiştir. Katılımcıların derslerinde en çok piyano eğitimi verdikleri, çoğunlukla BİLSEM'de kadrolu öğretmen oldukları, özel yetenekli çocuklara yönelik eğitim alan öğretmen sayısının daha çok olduğu, çoğunun BİLSEM'de verilen eğitim hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığı tespit edilmiştir.

Ceylan (2014) Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Anabilim Dalı yüksek lisans tezinde "Bilim ve Sanat Merkezlerinde Destek Eğitimi Almış 5, 6, 7 ve 8. Sınıf Öğrencilerin Müzik Dersine İlişkin Tutumları" 'nı incelemiştir. Çalışmanın örneklem grubunu Türkiye'deki her bir bölgeden yedi BİLSEM'e devam eden 2012-2013 Eğitim-Öğretim yılında destek eğitimi almış 5, 6, 7 ve 8. sınıflarda eğitim gören 154 (%45) kız ve 188 (%55) erkek olmak üzere toplam 342 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin müzik dersine ilişkin tutumlarını belirlemek için 10 alt amaç belirlenmiştir. Çalışma betimsel tarama modeli ile yapılmış ve çalışmada veri toplama aracı olarak Çizmeci'nin (2006:123, 124) geliştirdiği 20 maddeden oluşan 5'li likert tipi müzik tutum ölçeği (Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı: 86) kullanılmıştır. Veri toplama aracının Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 97 olarak hesaplanmış, verilerin analizinde ise SPSS 17.00 (Stastical Package For Social Sciences) paket programı kullanılarak araştırmadan elde edilen verilerin çözümlenmesinde frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (x) ve standart sapma (SD) dağılımları hesaplanmıştır. Bununla birlikte, (cinsiyet, sınıf, anne eğitim düzeyi, baba eğitim düzeyi, anne meslek, baba meslek, enstrüman çalma durumu, anne enstrüman çalma durumu ve baba enstrüman çalma durumu) karşılaştırma yapmada verilerin normal dağılım gösterip göstermediğine kolmogorov smirnov normallik testi ile çoklu değişkenlerle bakılmış ve verilerin normal dağılım göstermediği görülerek iki değişkenli karşılaştırmalarda Mann-Whitney U testi, üç ve daha fazla

değişkenlerde de Kruskal Wallis H-testi kullanılmıştır. Tutum düzeyi ise tek örneklem t testi ile analiz edilmiştir. Kruskal Wallis H-testi analizlerinde anlamlı farklılık bulunduğunda Tukey HSD testi ile farklılığın kaynağı test edilmiştir. Elde edilen bulguların sonucunda BİLSEM"lerde destek eğitimi almış 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerin müzik dersine yönelik tutumlarının olumlu düzeyde ve yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Buna ek olarak erkek öğrencilere göre kız öğrencilerin müzik dersine yönelik tutum düzeylerinin, anlamlı düzeyde olduğu görülmüştür. BİLSEM'lerde müzik eğitimi alan öğrencilerin tutumlarında sınıf düzeyi arttıkça azalma olduğu görülmüş ve enstrüman çalan öğrencilerin müzik dersine yönelik tutumlarının enstrüman çalmayan öğrencilere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Bağcı Ayrancı ve Mete (2017) Gazi Üniversitesinin ev sahipliğinde Ankara'da "Uluslararası Üstün Yetenekliler/ Zekalılar" Konferansında sunulan makalelerinde "Bilim ve Sanat Merkezleri Bireyselleştirilmiş Eğitim Programında Türkçe Dersi Uygulamalarındaki Farklılıklar ve Sorunları" incelemişlerdir. Bu çalışmada nitel araştırma yaklaşımı ile görüşme yöntemi kullanılmış ve konu ile ilgili ulusal ve uluslararası kaynaklardan belge taraması yöntemiyle veri toplanmıştır. Çalışmaya gönüllülük esasına göre BİLSEM'de görev yapan 10 Türkçe ve edebiyat öğretmeni katılmıştır. "BİLSEM'lerdeki bireysel eğitim programında yer alan dil sanatları çalışmaları hakkında düşünceleriniz nelerdir?" sorusu çalışma dışında kalan 2 öğretmene sorulmuş ve yorumlara göre 11 soruluk görüşme soruları hazırlanmıştır. Uzmanların görüşüne göre 4 adet soru çıkarılarak araştırmacılar tarafından yarı yapılandırılmış görüşme formu için 7 temel soru ve anahtar sorular hazırlanmıştır. Yüz yüze görüşmeler ses kayıtlarına alınmış ve daha sonra tüm görüşmeler ayrı ayrı yazılı belge olarak deşifre edilmiştir. Yazılı metinler araştırmacılar tarafından okunarak araştırmanın amacı doğrultusunda gruplandırılmış ve araştırılan konuların net cevapları örneklendirilerek yorumlanmıştır. Gerçekleştirilen görüşmelerden çıkan sonuca göre BİLSEM'lerde uygulanması gereken bireyselleştirilmiş öğretimin okul şartları ve öğretmen-öğrenci sayılarına göre değişkenlik gösterdiği belirlenmiştir.

Koç (2016) Makalesinde "Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekli Öğrenci Velilerinin Bilim ve Sanat Merkezi'yle İlgili Görüşleri"'ni incelemiştir. Öğrenci ve velilerin görüşlerini saptamak amacı ile bu çalışmada nitel araştırma türlerinden durum yöntemini kullamıştır. Çalışma 2014-2015 Eğitim-Öğretim yılı içerisinde çocuğu "A" BİLSEM'e devam eden eğitim düzeyleri orta öğretim ve doktora mezunu arasında değişen 650 öğrenci velisi arasından gönüllülük esasıyla ile belirlenen 50 veli ile gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı çalışmada, veriler üç açık uçlu sorudan oluşan "Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekli Öğrenci Velilerinin Bilim ve Sanat Merkezi'yle İlgili Görüşleri Anketi" ile elde edilmiştir.

İçerik analizi yöntemi ile analiz edilmiş olan verilerin güvenirlik ve geçerliği araştırmacı ve uzmanlar tarafından sağlanmıştır. Araştırmanın sonucunda "A" BİLSEM'e devam eden üstün zekâlı ve üstün yetenekli öğrenci velilerinin BİLSEM personelinden ve BİLSEM'de yapılan eğitim faaliyetlerinden memnun oldukları belirlenmiştir.

Atlı ve Balay (2016) 24. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresinde sundukları makalelerinde "Bilim Sanat Merkezlerindeki (BİLSEM) Üstün Yetenekliler Eğitiminin Sürdürülebilirliğine İlişkin Öğrenci Düşüncelerini" incelemişlerdir. Araştırma Nitel bir araştırma olup, verileri elde etmek için mülakat/görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu Şanlıurfa BİLSEM'e devam eden 22 üstün yetenekli öğrenci oluşturmaktadır. Uzman görüşleri alınarak oluşturulan araştırmada öğrencilere, "BİLSEM'lerin fiziki durumunu, materyal durumunu, araç-gereç, danışmanlarını nasıl değerlendirdikleri, BİLSEM'lerdeki eğitimi üstün yeteneklilerin eğitimi açısından nasıl değerlendirdikleri ve mevcut haliyle merkezdeki eğitimin sürdürülebilirliğine ilişkin görüşleri" sorulmuştur. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin BİLSEM'in fiziki koşullarının üstün yetenekliler eğitimi için yetersiz olduğunu, Dil-Edebiyat, Görsel Sanatlar ve Müzik alanında öğrenim görenlerin ise BİLSEM'in araç-gereç ve materyal bakımından yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. BİLSEM'de bulunmaktan memnun olduklarını söyleyen öğrenciler aynı zamanda ilkeli bir üstün yetenekliler politikasının bulunmadığını, TEOG, YGS-LYS gibi sınavların oluşturduğu psikolojik baskıyı, BİLSEM'de geçirilen zamanın çok az olduğunu, proje çalışma koşullarının yetersiz olduğunu ve BİLSEM'e ulaşımdaki sıkıntıların üstün yetenekliler eğitiminin sürdürülebilirliğini engellediğini belirtmişler.

Kalay ve Sonser (2019) 20-22 Nisan 2017 tarihleri arasında Pamukkale Üniversitesi 1. Uluslararası Sanat Eğitimi Sempozyumu'nda bildiri olarak sunmuş oldukları makalelerinde "Bilim ve Sanat Merkezlerindeki Öğrencilerin Müzik Eğitimlerine İlişkin Öğretmen Görüşlerini" incelemişlerdir. Araştırmada BİLSEM öğretmenlerinin müzik eğitimine ilişkin görüşlerinin alınması amacı ile nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan veriler anket tekniği ile elde edilmiş ve 2016-2017 Eğitim-Öğretim yılında Ankara'da bulunan BİLSEM'de görev yapmakta olan tüm müzik öğretmenlerine ulaşmayı hedeflemiştir. Görev yapan tüm öğretmenlere anket formu gönderilmiş olup gönüllülük esası ile çalışmaya katılım göstermek isteyen 8 müzik öğretmeni araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Bu araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanmış, 8 açık uçlu sorudan oluşan "öğretmen anket formu" kullanılmıştır. Bu amaçla, öğretmen anket formu ile elde edilen veriler, araştırmacılar tarafından incelenmiş, benzer cevaplar birleştirilmiş, farklı cevaplar bir araya getirilerek ortak bir cevap haline getirilmiştir. Elde edilen bilgiler içerik

analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin Uyum (Oryantasyon), Grupla Çalışma Teknikleri, İletişim Becerileri, Öğrenme Yöntemleri, Problem Çözme Teknikleri, Bilimsel Araştırma Teknikleri, Bireysel Yetenekleri Fark Ettirme, Sosyal Etkinlikler, Özel Yetenekleri Geliştirme ve Proje Üretimi/Yönetimi konularında müzik eğitimi süreçlerine ilişkin öğretmen görüşleri elde edilmiş ve ilgili başlıklar altında listelenmiştir.

Ilik (2019) Kastamonu Eğitim Dergisi'nde yayınlanmış olan makalesinde "Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitiminde Görev Yapan Öğretmenlerin Bireyselleştirilmiş Eğitim Programları Hazırlamaya, Uygulamaya ve İzlemeye Yönelik Görüşlerinin Değerlendirilmesi" incelemiştir. Üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde görev yapan öğretmenlerin bireyselleştirilmiş eğitim programlarına ilişkin görüşlerini belirlemek amacı ile yazdığı makalede, nitel araştırma yöntemlerinden durum-araştırma yaklaşımını kullanmış ve araştırmanın örneklemini, Konya il merkezinde faaliyette olan BİLSEM bünyesinde görev yapan 22 öğretmen oluşturmuştur. Toplamda 7 açık uçlu sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak öğretmenlerin görüşleri alınmıştır. Veriler betimsel olarak analiz edilerek, yüzde, frekans ve kesit alma ile sunulmuştur. Araştırmanın sonucunda öğretmenlerin bireyselleştirilmiş eğitim programları kullanmadıkları ve büyük çoğunluğunda bireyselleştirilmiş eğitim programları hazırlamanın gerekli olduğunu belirttiği belirlenmiştir.

Çağlak Eker ve Şentürk (2017) makalelerinde, "Bilim ve Sanat Merkezlerinde Verilen Piyano Eğitimi"'ni incelemişlerdir. Bu araştırma, İç Anadolu Bölgesi'nde yer alan BİLSEM'lerde verilen piyano eğitimini incelemek amacı ile planlanmış ve nitel araştırma tekniklerinden durum çalışması ile yapılmıştır. Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak telefon görüşmesi yolu ile İç Anadolu Bölgesi'nde yer alan BİLSEM'lerde görev yapan piyano eğitimcilerine ulaşılmış ve görüşmeler yapılmıştır. Görüşme sonucunda elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile yorumlanmıştır. BİLSEM'lerde piyano eğitiminde kullanılmakta olan kaynakların kısıtlı olduğuna ve MEB'in BİLSEM'lerde piyano dersi için hazırlamış olduğu öğretim programının yetersiz bulunduğuna ayrıca öğrencilerin ders dışı piyano çalışma saatlerinin bulunmadığı ve özel yetenekli öğrencilerin eğitimine yönelik materyal sıkıntısı yaşandığı sonucuna varıldığı belirlenmiştir.

Sarı ve Öğülmüş (2012) yılında Trabzon'da düzenlenen 22. Ulusal Özel Eğitim Kongresi'nde sunulan "Bilim ve Sanat Merkezlerinde (BİLSEM) Karşılaşılan Sorunların Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi" adlı sözlü bildiri temelinde hazırladıkları makalede BİLSEM'lerde karşılaşılan sorunların öğretmen ve öğrenci görüşleri açısından değerlendirmeyi amaçlamışlardır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden "Yarı

Yapılandırılmış Görüşme Tekniği" kullanılmış ve veriler "İçerik Analizi" yöntemi ile analiz edilmiştir. 2012 yılı Haziran ayında Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesinde gerçekleştirilen I. Ulusal Çocuk Kongresi'ne katılımcı olarak gelen 31 öğretmen ve 65 öğrenci araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Sonuç olarak BİLSEM'lerde çözüm bekleyen ve aciliyeti olan sorunların olduğu tespit edilmiş ve bu sorunların çözümüne yönelik bazı öneriler geliştirilmiştir.

Çeşit (2018) yılında Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sanatın Ritmi III. Uluslararası Sanat Sempozyumu'nda sunduğu makalesinde "Bilim ve Sanat Merkezlerindeki Müzik Alanı Uygulamalarının Mevcut Durumu"'nu araştırmıştır. Araştırmada BİLSEM Müzik Alanı uygulamalarının mevcut durumunu değerlendirmek amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum desenine göre tasarlanmış ve betimsel analiz yöntemi benimsenmiştir. Araştırma kapsamında BİLSEM kurumlarında görev yapmakta olan müzik öğretmenlerinin görüşleri incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu farklı illerde görev yapmakta olan (Ankara, Eskişehir, İstanbul) 10 BİLSEM müzik öğretmeni oluşturmuştur. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. BİLSEM'lerde yetenek düzeyi açısından sistematik bir değerlendirme yapılmakta olduğu, çerçeve plan doğrultusunda uyulanan ÖYG aşamasında esnek bir yapı bulunduğu, öğretmen ve öğrenci özelliklerine göre etkinlikler planlandığı, etkinliklerin ve projelerin BİLSEM Yönergesi'ndeki hedeflere uyumlu olarak tasarlanmaya çalışıldığına ilişkin görüşler sunulmuştur.

2.10.2. Uluslararası Alan Yazın: Cao, Jung, & Lee (2017) Journal of Advanced Academics dergisinde Avusturalyada yayınlanan "Üstün Yetenekliler Eğitiminde Değerlendirme" adlı makalelerinde üstün yetenekliler eğitiminin çok önemli bir bileşeni olduğunu savunmuşlardır. Değerlendirme ile ilgili olarak üstün yetenekli öğrencilerin potansiyellerinin ve özel ihtiyaçlarının tanınmasını kolaylaştırmakla kalmayıp, aynı zamanda üstün yetenekli öğrencilerin ilerlemesini ve büyümesini izleyeceği ve üstün yetenekli eğitim programlarının değerlendirilmesine olanak tanıyacağını belirtmişlerdir. Bu derlemede, 2005-2016 yılları arasında üstün yeteneklilerin eğitiminde değerlendirme üzerine yayınlanan literatürü sentezlenmiştir. Üstün yeteneklilerin değerlendirilmesine yönelik araştırmaların kayda değer ilerlemelere tanıklık ettiğini ve bu ilerlemelerin hem mevcut değerlendirme araçlarının/yöntemlerinin çeşitliliğinde hem de değerlendirme verilerinin farklı şekillerde kullanılmasında görüldüğünü öne sürmüşlerdir. Bununla birlikte, üstün yetenekli tanılamasında çoklu kriterlerin kullanılması, dezavantajlı grupların üstün yetenekli programlarında orantısız temsilinin ele alınması ve üstün yetenekli program değerlendirmesi

için kılavuzların geliştirilmesini teşvik etmek için en uygun yaklaşımlar üzerine gelecekteki araştırmalara yol çizmişlerdir.

Bui, Craig & İmberman (2011) yılında American Economic Journal dergisinde yayınlamış oldukları "Üstün Yetenekliler Eğitimi Parlak Bir Fikir mi?
Üstün Zekâlılar ve Yetenekliler Programlarının Öğrenciler Üzerindeki Etkisinin Değerlendirilmesi" adlı makalelerinde üstün zekâlı ve yetenekli hizmetlerinin öğrenci çıktıları üzerindeki etkisini incelemişlerdir. Verilerini uygunluk şartlarındaki süreksizlikten faydalanarak tespit ettiklerini belirtmişlerdir. Sonucunda akranları ve sınıfları önemli ölçüde iyileşmesine rağmen marjinal öğrencilerin standartlaştırılmış test puanları üzerinde hiçbir etki bulamadıklarını belirtmişlerdir. Daha sonra, diğer okullardaki programlara kıyasla bir GT mıknatıs programına katılmanın etkisini incelemek için rastgele çekilişler kullanmış ve daha kaliteli öğretmenlere ve akranlara maruz kalmalarına rağmen, yalnızca fen başarısının arttığını tespit etmişlerdir. Öğrencilerin notları gibi göreceli sıralamalarının da değiştiğininin tespit edilmesi kötü karşılaştırmalı akran etkilerinin ya da öğretim hedeflemesinin önemli olduğu sonucunu gösterdiğini belirtmişlerdir.

3.BÖLÜM
YÖNTEM

Çalışmanın bu bölümünde araştırma modeli, evren ve örneklem, veri toplama araçları ve veri analiz yöntemi hakkında bilgilere yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmanın yöntemini durum çalışması oluşturmaktadır. Betimsel araştırma modelleri arasında yer alan durum çalışması olgu ve olayları derinlemesine inceleyen özgün çalışmalardır. Durum çalışmalarında amaç sonuca varmak değil, olguyu ayrıntılı olarak betimlemek ve yorumlamaktır. Bu tür araştırmalarda var olan durumları anlamak ve tespit etmek amaçlanmaktadır (Turan, 2021). Nedensel karşılaştırma ise araştırmaları var olan bir durumun/olayın nedenlerini, bu nedenler üzerinde etkili olabileceği düşünülen değişkenleri veya bir etkinin sonuçlarını belirlemeye yönelik olarak yürütülen bir araştırma türüdür (Büyüköztürk vd., 2008). Bu doğrultuda araştırmada, BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programı uygulamalarında mevcut durum, kurumlararası farklı uygulamaların, sorunların ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacı ile betimsel yöntem kullanılmış, aynı zamanda öğretmen görüşlerinin karşılaştırılması için nedensel karşılaştırma yöntemi benimsenmiştir.

3.2. Evren Örneklem

Bu araştırmanın evrenini Türkiye'deki BİLSEM'lerde görev yapmakta olan müzik öğretmenleri oluşturmaktadır. Örneklem grubunu ise Marmara bölgesindeki 54 BİLSEM'de görev yapan 78 müzik öğretmeni oluşturmaktadır. Örneklem grubunun tamamına ulaşılması amacıyla bu kurumlarda çalışan müzik öğretmenlerinin tümüne anket formu gönderilmiş ancak gönüllülük esasına uygun olarak cevaplayan 72 müzik öğretmeni araştırmanın örneklem grubunu oluşturmuştur. Bu bağlamda araştırmanın örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin sosyo-demografik özellikleri Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1

Örneklem grubunu oluşturan müzik öğretmenlerin sosyo-demografik özellikleri

Sosyo-demografik özellikler		***f***	***%***
Cinsiyet	Kadın	36	50,00
	Erkek	36	50,00
Yaş	27-42 yaş	35	48,60
	43 yaş ve üzeri	37	51,40
Eğitim düzeyi	Lisans	39	54,20
	Yüksek lisans	26	36,10
	Doktora	7	9,70
Çalışılan il	Balıkesir	6	8,30

Tekirdağ	3	4,20
Yalova	1	1,40
Bilecik	2	2,80
Bursa	11	15,30
Çanakkale	5	6,90
Edirne	3	4,20
İstanbul	32	44,40
Kırklareli	4	5,60
Kocaeli	2	2,80
Sakarya	3	4,20

Tablo 1'de görüldüğü üzere araştırmaya katılan BİLSEM müzik öğretmenlerinin toplam sayısı 72 olup; %50'si kadın, %50'si erkektir. Öğretmenlerin %48,60'ı 27-42 yaş aralığında olup, %51,40'ı ise 43 yaş ve üzerinde olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin eğitim düzeyleri incelendiğinde, %54,20'sinin lisans mezunu olduğu, %36,10'unun yüksek lisans mezunu olduğu, %9,70'inin ise doktora programı mezunu olduğu tespit edilmiştir. BİLSEM'lerde görev yapan müzik öğretmenlerinin çoğunluğunun %44,40 oranla İstanbul'da yaşadığı görülmektedir. Diğer iller arasında sırasıyla Bursa %15,30, Balıkesir %8,30 ve Çanakkale %6,90 ile öne çıkmaktadır.

Öğretmenlerin eğitim düzeyleri incelendiğinde, çoğunluğun lisans mezunu olduğu ve bunun yansıra yüksek lisans ve doktora yapmış öğretmenlerin de önemli bir oran oluşturduğu görülmektedir. BİLSEM'lerde Müzik Alanında çalışan öğretmenlerin akademik açıdan donanımlı olması öğrencilerin akademik yönlerini de geliştiren bir kurum olduğunu göstermektedir.

Coğrafi dağılıma bakıldığında, öğretmenlerin büyük bir kısmının İstanbul'da görev yaptığı belirlenmiştir. İstanbul da BİLSEM'lerin sayısının fazla olması ve bunun yanısıra Bursa, Balıkesir, Çanakkale gibi illerin de bu sıra da yer alması, bu illerin kültürel ve sanatsal açıdan daha gelişmiş olduğunu ve müzik eğitimine verdikleri önemi göstermektedir.

Marmara Bölgesi'ndeki BİLSEM'lerin, Türkiyedeki BİLSEM'lerin büyük bir bölümünü temsil ettiği düşünülmektedir. Marmara Bölgesi BİLSEM'lerinde görev yapan müzik öğretmenlerinin oldukça çeşitli bir demografik yapıya sahip olduğu görülmekte ve bu çeşitliliğin, öğretmenlerin farklı deneyim ve bakış açılarına sahip olmalarını sağlayacağı aynı zamanda öğrencilere daha zengin bir eğitim anlayışı sunacağı düşünülmektedir.

3.3. Veri Toplama Aracı

Bu araştırmada veriler BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programlarında mevcut durum, farklı uygulamalar ve sorunların değerlendirilmesine yönelik hazırlanan anket soruları ile elde

edilmiştir. Anket soruları içeriği alan uzmanı olan BİLSEM müzik öğretmenleri ile görüşülerek oluşturulmuştur. Devamında akademisyen görüşüne sunularak son haline getirilmiştir. Katılımcılara üçlü likert ölçeği formatında 14 ve açık uçlu olarak 14 olmak üzere toplam 28 soru yöneltilmiştir. Araştırma kapsamında aynı zamanda anket uygulanan öğretmenlerin demografik bilgilerinin belirlenmesine yönelik olarak cinsiyet, yaş, eğitim durumu, çalgı eğitimi verme durumu ve bireysel çalgıları sorulmuştur.

3.3.1. Etik Kurul İzin Bilgisi: Bu çalışma Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü ve Etik Kurulu'ndan 05.04.2024 tarihinde E-20585590-302.08.01-15729 etik değerlendirme belge sayısı numarası ile etik izni alınmıştır. Etik izin belgesi Ek 1'de yer almaktadır.

3.4. Veri Analiz Yöntemi

Araştırma sorularına göre araştırmanın birinci, ikinci ve üçüncü alt problemlerinden elde edilen veriler Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) 26.0 Statistics Paket Programı aracılığı ile analiz edilmiştir. Yine araştırma sorularına göre araştırmanın dördüncü alt problemine ilişkin verilerin karşılaştırılmasında Ki-Kare analizi kullanılmıştır. Ki-kare; değişkenin her bir karesinde gözlenen sayıların, kategoriler için beklenen sayılardan farkını inceler. Kategorik bir değişkenin düzeylerine giren birey ya da nesnelerin anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini test eden tek örneklem için Ki-Kare testi, bir iyi-uyum (uyum iyiliği) testidir (Büyüköztürk, 2012). Tüm çalışmada anlamlılık düzeyleri 0,05 ve 0,01 değerleri dikkate alınarak gerçekleştirilmiştir. Bazı tablolarda öğretmenlerin birden fazla seçeneği işaretlemeleri nedeni ile çok seçenekli cevaplar başlığı altında yıldız ile işaretlenmiştir.

4.BÖLÜM
BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, araştırmanın alt problemleri doğrultusunda toplanan verilerden elde edilen bulgular her alt probleme ilişkin başlıklar altında sunulmuştur. BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programı mevcut durum ile kurumlararası farklı uygulamaların ve sorunların öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi amacıyla araştırmanın alt problemleri işlenerek yorumlanmıştır.

4.1. Araştırmanın 1. Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın 1. alt problemine ilişkin, "BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında mevcut durum nedir?" Sorusuna yanıt aranmış, bu kapsamda elde edilen veriler tablolar halinde gösterilmiştir.

Müzik öğretmenlerinin bireysel çalgıları ile kurumda çalgı eğitimi verme durumları Tablo 2'de sunulmuşur.

Tablo 2

Müzik öğretmenlerinin bireysel çalgıları ile kurumda çalgı eğitimi verme durumları

Değişken		***f***	***%***
Bireysel çalgı türü	Piyano	23	31,9
	Gitar	10	13,9
	Keman	16	22,2
	Bağlama	6	8,3
	Yan flüt	6	8,3
	Diğer	11	15,3
Çalgı eğitimi verme durumu	Evet	66	91,7
	Hayır	6	8,3
Kurumda eğitimi verilen çalgı türleri*	Piyano	71	35,1
	Gitar	40	19,8
	Ukulele	19	9,4
	Bağlama	14	6,9
	Yan flüt	15	7,4
	Keman	31	15,3
	Viyolonsel	1	0,5
	Kanun	2	1,0
	Melodika	5	2,5
	Blok flüt	3	1,5
	Ud	1	0,5

**Çok seçenekli cevaplar*

Tablo 2'de müzik öğretmenlerinin bireysel çalgıları arasında yer alan çalgının yoğunluklu olarak piyano olduğu görülmektedir. Bulgulara göre, müzik öğretmenlerinin %31,9'u piyano çalmaktadır. Piyanoyu %22,2 ile keman, %13,9 ile gitar takip etmektedir. Bunun yanı sıra, %8,3 yan flüt ve %8,3 bağlama gibi çalgılar da öğretmenlerin bireysel çalgıları arasında yer almaktadır.

Müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğu kurumlarında %91,7 çalgı eğitimi vermekte olup, sadece %8,3'lük bir kesim çalgı eğitimi vermemektedir. Bu durum, çalgı eğitimi verenlerin sayısının oldukça yüksek olduğunu göstermektedir.

BİLSEM'lerde en çok verilen çalgı eğitimi yine piyanoya yöneliktir, %35,1 oranında piyano eğitimi verilmektedir. Bunu %19,8 gitar ve %15,3 ile keman eğitimi takip etmektedir. Ukulele, yan flüt, bağlama, viyolonsel, kanun, melodika, blok flüt ve ud gibi çalgılar ise diğer tercih edilen çalgılar arasında yer almaktadır. Ancak bu çalgıların eğitiminin oldukça az tercih edildiği görülmektedir.

Müzik öğretmenlerinin BİLSEM'lerde çalgı eğitimi durumlarına ilişkin görüşleri Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3

Müzik öğretmenlerinin BİLSEM'lerde çalgı eğitimi durumlarına ilişkin görüşleri

Görüşler		*f*	*%*
BİLSEM ÖYG müzik eğitimi müfredat programına çalgı eğitimi dersinin konulmalıdır	Katılmıyorum	5	6,9
	Kararsızım	2	2,8
	Katılıyorum	65	90,3
Özel yeteneğin gelişmesi açısından çalgı eğitimi gereklidir	Katılmıyorum	2	2,8
	Kararsızım	1	1,4
	Katılıyorum	69	95,8
BİLSEM'lerde çalgı eğitimi öğrenci kazanımları açısından önemli ve gereklidir	Katılmıyorum	1	1,4
	Katılıyorum	71	98,6
BİLSEM ÖYGP müzik eğitimi müfredat programı özel yetenekli öğrencilerin yeteneklerinin geliştirilmesi açısından yeterlidir	Katılmıyorum	25	34,7
	Kararsızım	22	30,6
	Katılıyorum	25	34,7

Tablo 3'te müzik öğretmenlerinin BİLSEM'lerde çalgı eğitimi durumlarına ilişkin görüşlerinin dağılımı verilmiştir. Elde edilen bulgular incelendiğinde müzik öğretmenlerinin %90,3'ü çalgı eğitimi dersinin müfredata dahil edilmesi gerektiğini belirtmiştir. Öğretmenlerin %95,8'i ise çalgı eğitiminin özel yeteneklerin gelişimi için gerekli olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca, öğretmenlerin %98,6'sı tarafından çalgı eğitiminin öğrenci kazanımları açısından önemli ve gerekli olduğu ifade edilmiştir. Ancak, BİLSEM Müzik

Alanı ÖYG müfredat programının özel yetenekli öğrencilerin yeteneklerinin geliştirilmesi açısından yeterli olduğu konusunda görüşler belirgin şekilde farklılaşmaktadır. Öğretmenlerin %34,7'si bu müfredatın yeterli olduğunu düşünürken, aynı oranda öğretmen müfredatının yeterli olmadığını ifade etmiştir. Bu önemli bir çelişki olarak dikkat çekmektedir.

Müzik öğretmenlerinin öğrenci ilgisi ve performans durumlarına ilişkin görüşleri Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4

Müzik öğretmenlerinin öğrenci ilgisi ve performans durumlarına ilişkin görüşleri

Öğrenci ilgisi ve performansı		*f*	*%*
BİLSEM öğrencileri özel yeteneklerini geliştirdiklerinin farkındadır.	Katılmıyorum	3	4,2
	Kararsızım	13	18,1
	Katılıyorum	56	77,8
Öğrencilerin özel yeteneklerini geliştirmeleri ve proje yapmaları arasında bir bağlantı olduğunu düşünüyorum.	Katılmıyorum	21	29,2
	Kararsızım	17	23,6
	Katılıyorum	34	47,2
Nakil öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyi diğer öğrencileri ders verimi açısından etkilemektedir.	Katılmıyorum	10	13,9
	Kararsızım	15	20,8
	Katılıyorum	47	65,3
Öğrencilerin BİLSEM'e devam etme durumlarını yeterli buluyorum.	Katılmıyorum	17	23,6
	Kararsızım	17	23,6
	Katılıyorum	38	52,8

Tablo 4'te "Müzik Öğretmenlerinin Öğrenci İlgisi ve Performans Durumlarına İlişkin Görüşleri" çerçevesinde BİLSEM öğrencilerinin özel yeteneklerini geliştirdiklerinin farkında olduklarını belirten öğretmenlerin %77,8'i öğrencilerin bu farkındalığa sahip olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin özel yeteneklerini geliştirmeleri ile proje yapmaları arasında bir bağlantı olduğu düşüncesi hakkında, müzik öğretmenlerinin %47,2'si bu bağlantıyı olumlu bir şekilde değerlendirirken, %29,2'si özel yeteneklerini geliştirmeleri ve proje yapmaları arasında bir bağlantının olmadığını düşünmüş ve öğretmenlerin %23,6'sı ise kararsız kalmıştır. Nakil öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin diğer öğrencilerin ders verimi üzerinde etkili olduğunu düşünen öğretmenlerin %65,3'ü, nakil öğrencilerin sınıf içi performanslarını olumsuz yönde etkileyebileceğini belirtmiştir. Öğrencilerin BİLSEM'e devam etme durumlarını yeterli bulan öğretmenlerin oranı %52,8 iken, öğretmenlerin %23,6'lık bir kısmı bu durumu yeterli bulmamakta ve %23,6'lık bir kısmı ise kararsız kalmaktadır.

Müzik öğretmenlerinin eğitim ortamı ve fiziki koşulların durumuna ilişkin görüşleri Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5

Müzik öğretmenlerinin eğitim ortamı ve fiziki koşulların durumuna ilişkin görüşleri

Eğitim ortamı ve fiziki koşullar		*f*	%
BİLSEM'de yapılan derslerin akşam olması	Katılmıyorum	14	19,4
öğrencilerin algı ve konsantrasyonlarını	Kararsızım	11	15,3
olumsuz yönde etkilenmektedir	Katılıyorum	47	65,3
Kurumumdaki fiziki koşulları müzik eğitimi	Katılmıyorum	34	47,2
dersi için sınıf ve materyaller	Kararsızım	10	13,9
açısından yeterli buluyorum.	Katılıyorum	28	38,9
Kurumumda çalışan müzik öğretmeni	Katılmıyorum	22	30,6
sayısını yeterli buluyorum.	Kararsızım	12	16,7
	Katılıyorum	38	52,8

Tablo 5'te BİLSEM'lerde yapılan derslerin akşam saatlerinde yapılmasının, öğrencilerin algı ve konsantrasyonlarını olumsuz yönde etkilediğini düşünen öğretmenlerin oranı %65,3'tür. Öğretmenler bu durumun öğrencilerin öğrenme süreçleri üzerinde negatif bir etkisi olduğunu belirtmiştir. Müzik öğretmenlerinin %47,2'si fiziki koşulları müzik eğitimi açısından yeterli bulmuyorken, %38,9'u sınıf ve materyaller açısından yeterli bulduğunu ifade etmiştir. BİLSEM'lerde görev yapan müzik öğretmeni sayısını yeterli bulan öğretmenlerin oranı %52,8'dir, ancak öğretmenlerin %30,6'lık bir kısmı bu sayının yeterli olmadığını belirtmiştir.

Müzik öğretmenlerinin yönetim destek, veli-öğrenci bakış açısı ve verimlilik durumlarına ilişkin görüşleri Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6

Müzik öğretmenlerinin yönetim destek, veli-öğrenci bakış açısı ve verimlilik durumlarına ilişkin görüşleri

Yönetim destek, veli bakış açısı ve verimlilik		*f*	%
Okul idaresinin mevcut desteğinin öğrencilerin	Katılmıyorum	2	2,8
ders başarısı ve etkinliklerin gerçekleştirilebilmesi	Kararsızım	4	5,6
açısından yeterlidir.	Katılıyorum	66	91,7
Velilerin ve öğrencilerin BİLSEM'lere bakış açısı	Katılmıyorum	1	1,4
ders verimliliğini doğrudan etkilemektedir.	Kararsızım	4	5,6
	Katılıyorum	67	93,1
BİLSEM'lerin tümü düşünüldüğünde öğrenci	Katılmıyorum	12	16,7
sayısı açısından çalgı eğitiminin verimli	Kararsızım	14	19,4

olabileceğini düşünüyorum.	Katılıyorum	46	63,9

Tablo 6'da okul idaresinin mevcut desteğinin öğrencilerin ders başarısı ve etkinliklerin gerçekleştirilmesi açısından önemli olduğu görüşü, öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu tarafından %91,7 desteklenmiştir. Velilerin ve öğrencilerin BİLSEM'e bakış açısının ders verimliliğini etkilediğini düşünen öğretmenlerin oranı ise %93,1'dir. BİLSEM'lerin tümü düşünüldüğünde öğrenci sayısı açısından çalgı eğitiminin verimli olabileceği görüşünü öğretmenler %63,9 oranında desteklemiştir. Ancak, öğretmenlerin %16,7'lik bir kısmı bu görüşü desteklememekte ve %19,4'lük bir kısım öğretmen ise kararsız kalmaktadır.

4.2. Araştırmanın 2. Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın 2. alt problemine ilişkin, "BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programı uygulamalarındaki farklılıklar nelerdir?" Sorusuna yanıt aranmış, bu kapsamda elde edilen veriler tablolar halinde gösterilmiştir.

Müzik öğretmenlerinin kurum, öğretmen ve öğrenci farklılıklarına ilişkin görüşleri Tablo 7'de yer almaktadır.

Tablo 7

Müzik öğretmenlerinin kurum, öğretmen ve öğrenci farklılıklarına ilişkin görüşleri

Kurum, Öğretmen ve Öğrenci Sayısı		*f*	*%*
Kurumunuzda müzik eğitimi ÖYG programlarında çalışan öğretmen sayısı kaçtır?	1	29	40,3
	2	25	34,7
	3	14	19,4
	4	4	5,6
Çalıştığınız şehirdeki diğer BİLSEM'lerle kendi çalıştığınız kurum arasında öğrenci sayısı açısından farklılık var mıdır?	Bilmiyorum	6	8,3
	Evet	63	87,5
	Hayır	3	4,2
Öğrenci sayısının fazla olmasının müzik derslerinde uygulama açısından sorun teşkil ettiğini düşünüyor musunuz?	Materyal sorunu olması	10	13,9
	Kalabalık olması	38	52,8
	Hayır, sorun teşkil etmiyor	24	33,3

Tablo 7'de BİLSEM'lerde müzik eğitimi veren öğretmen sayısına ilişkin olarak, öğretmenlerin %40,3'ü kurumlarında bir müzik öğretmeni çalıştığını belirtirken, %34,7'si iki öğretmen olduğunu, %19,4'ü ise üç öğretmen olduğunu ifade etmiştir. Dört öğretmen çalıştıran kurumlar ise öğretmenlerin %5,6'lık bir kısmı ile daha az bir oran olduğu belirtilmiştir.

Öğretmenlerin kendi çalıştığı şehirdeki diğer BİLSEM'lerle öğrenci sayısı açısından farklılık olup olmadığı konusunda, %87,5'i öğrenci sayısı açısından farklılık olduğunu

belirtirken, öğretmenlerin %8,3'ü bu konuda bilgi sahibi olmadığını ifade etmiş ve %4,2'si herhangi bir farklılık görmediğini belirtmiştir. Öğrenci sayısının fazla olmasının müzik derslerinde uygulama açısından sorun teşkil edip etmediği konusunda, öğretmenlerin %52,8'i kalabalık sınıfların bir sorun oluşturduğunu düşünmektedir. Öğretmenlerin %13,9'u materyal sorunu olduğunu, öğretmenlerin %33,3'ü ise öğrenci sayısının fazla olmasının sorun teşkil etmediğini belirtmiştir.

Müzik öğretmenlerinin çalgı eğitimi ve program farklılıklarındaki duruma ilişkin görüşleri Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8

Müzik öğretmenlerinin çalgı eğitimi ve program farklılıklarındaki duruma ilişkin görüşleri

Çalgı Eğitimi ve Program Farklılıkları		*f*	*%*
Kurumunuzda ÖYGP müzik derslerinde uygulanan çalgı eğitimi ile diğer Bilsem ÖYGP müzik derslerinde uygulanan çalgı eğitimi arasındaki farklılıklar	Bilgim yok	18	25,0
	Fark olmadığını düşünüyorum	11	15,3
	Öğretmenlerin branş farklılıkları	15	20,8
	Öğretmenlerin çalgı eğitimine yaklaşımı	20	27,8
	Diğer	8	11,1
BİLSEM ÖYGP müzik dersleri çalgı eğitimindeki farklılıkların öğretmen açısından değerlendirilmesi	Hayır	41	56,9
	Branş farklılığı/öğretmen yetersizliği	19	26,4
	Öğrenci seviyesi farklılığı	6	8,3
	Program ilgili yetersizlikler	6	8,3

Tablo 8'de öğretmenlerin %25,0'ı kurumlarındaki ÖYG programlarında uygulanan çalgı eğitiminin diğer BİLSEM'lerde uygulanan çalgı eğitiminden farklı olup olmadığı hakkında bilgi sahibi olmadıklarını belirtmiştir. Öğretmenlerin %15,3'ü çalgı eğitimi konusunda fark olmadığını düşünürken, %20,8'i öğretmenlerin branşlarının farklı olduğunu, katılımcıların %27,8'i ise müzik öğretmenlerinin çalgı eğitimine yaklaşımlarında farklılık olduğunu belirtmiştir. Öğretmenlerin %11,1'lik bir kısmı ise "Diğer" seçeneği altında belirtilen nedenlere işaret etmiştir. BİLSEM'lerde Müzik Alanı ÖYG programındaki çalgı eğitimi farklılıklarının öğretmen açısından sorun teşkil edip etmediği konusunda öğretmenlerin %56,9'u böyle bir sorunun olmadığını belirtmiş ancak, %26,4'lük bir kısmı branş farklılığı veya öğretmen yetersizliğinin sorun yarattığını belirtmiştir. Öğretmenlerin %8,3'lük bir kısmı ise öğrenci seviyesi farklılıkları ve program yetersizliklerinin sorun teşkil ettiğini belirtmiştir.

Müzik öğretmenlerine göre veli talepleri, öğrencilerin yaş farklılıkları ve nakil öğrenci durumlarına ilişkin görüşleri Tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 9

Müzik öğretmenlerinin veli talepleri, öğrencilerin yaş farklılıkları ve nakil öğrenci farklılıklarına ilişkin görüşleri

Veli Talepleri, Yaş Farklılıkları ve Nakil Öğrenciler		*f*	*%*
Kurumunuzda çalgı eğitiminde veli talepleri açısından yaşanan sorunlar?	Sorun yaşamıyorum	34	47,2
	Kurumu kurs merkezi olarak görmesi	34	47,2
	Herkesin piyano eğitimi almak istemesi	2	2,8
	Velilerin farklı çalgı talebi	2	2,8
BİLSEM öğretmenlerinin ÖYGP müzik derslerinde yaş farklılıkları açısından dersi uygulamada yaşadıkları sorunlar	Sorun yaşamıyorum	43	59,7
	Hazırbulunuşluluk düzeylerinin farklı olması	25	34,7
	Öğretmen/öğrenci/materyal kaynaklı sorunlar	4	5,6
Nakil öğrencilerin katıldığı ÖYGP müzik derslerinde hazırbulunuşluk düzeyi açısından yaşadıkları sorunlar	Nakil gelen öğrencimiz yok	8	11,1
	Sorun yaşamıyorum	24	33,3
	Öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin farklı olması	37	51,4
	Öğrencilerin farklı enstrümanlarla eğitim almaları ve uyum sorunu	3	4,2

Tablo 9'da veli talepleri açısından kurumda sorun yaşamadığını belirten öğretmenlerin oranı %47,2'dir. Aynı oran, kurumun bir kurs merkezi olarak görülmesi nedeniyle yaşanan sorunları ifade eden öğretmenler tarafından da belirtilmiştir. Tüm öğrencilerin piyano eğitimi almak istemesi ve velilerin farklı çalgı talep etmeleri konusunda öğretmenlerin %2,8'i fikir belirtmiştir.

BİLSEM öğrencilerinin Müzik Alanı ÖYG programında yaş farklılıkları açısından sorun yaşamadığını belirten öğretmenlerin oranı %59,7'dir. Öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin farklı olması konusu ise öğretmenler tarafından %34,7 oranında bir sorun olarak öne çıkmaktadır. Öğretmen, öğrenci ya da materyal kaynaklı sorunlar ise daha düşük bir oranla %5,6 belirtilmektedir. Nakil öğrenciler konusunda öğretmenlerin %11,1'i nakil gelen öğrencisi olmadığını belirtmiştir. Nakil gelen öğrencilerle sorun yaşamadığını belirten öğretmenlerin oranı ise %33,3'tür. Ancak, nakil öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin farklı olması konusunda öğretmenlerin %51,4'ü bir sorun olarak görmediklerini belirtmiştir.

Öğrencilerin farklı enstrümanlarla eğitim almaları ve uyum sorunları konusunu ile ilgili olarak ise öğretmenlerin %4,2'lik bir kısmı bu durumu sorun olarak belirtmiştir.

4.3. Araştırmanın 3. Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın 3. alt problemine ilişkin, "BİLSEM Müzik Alanı ÖYG progamı uygulamalarındaki karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri nelerdir?" Sorusuna yanıt aranmış, bu kapsamda elde edilen veriler tablolar halinde gösterilmiştir.

Müzik öğretmenlerinin genel sorunlar, proje, müfredat, iletişim ve öğretmen seçimine ilişkin görüşleri Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10

Genel sorunlar, proje, müfredat, iletişim ve öğretmen seçimine ilişkin görüşler

		f	*%*
BİLSEM Müzik Alanı proje öğrencilerinin müziğin bilimsel boyutuna ilgisi ve proje yazımı konusundaki tutumları açısından karşılaştığınız sorunlar nelerdir?	Sorun yaşamıyorum	8	11,1
	Proje öğrencim yok	13	18,1
	Proje yazma konusunda isteksiz olmaları	38	52,8
	Proje konusu bulmakta zorluk çekmeleri	3	4,2
	Motivasyon/destek/teknoloji/ Zaman sorunu yaşamaları	10	13,9
Deneyimlerinize dayanarak BİLSEM ÖYG müzik eğitimi müfredat programı hakkındaki görüş ve önerileriniz nelerdir?	Çalgı eğitimi plana alınabilir.	13	18,1
	Müfredat yeniden güncellenmeli	30	41,7
	Müfredattan memnun değilim	29	40,3
BİLSEM'lerde müzik eğitimi uygulamaları açısından yaşadığınız en önemli sorunlar nelerdir?	Sorun yok	8	11,1
	Malzeme/materyal eksikliği	19	26,4
	Öğrenci sayılarının fazla olması	6	8,3
	Öğrencilerin yoğun gelmesi	14	19,4
	Velilerin beklentileri	9	12,5
	Devamsızlık	6	8,3
	Çalgı eğitiminin müfredatta olmaması	4	5,6
	Okul çıkış saatleri	4	5,6
	Derse önem verilmemesi	2	2,8
BİLSEM'lerde veli ile sürekli iletişim halinde olmanın dersleri nasıl etkilediğini düşünüyorsunuz?	Farklılık gösteriyor	5	6,9
	Olumlu etkiliyor	58	80,6
	Olumsuz etkiliyor	9	12,5
BİLSEM'lerde çalışan öğretmenlerin yeterli bir sınav sistemi ile seçildiğini düşünüyor musunuz?	Evet	22	30,6
	Hayır	45	62,5
	Kararsızım	5	6,9

Tablo 10'da BİLSEM Müzik Alanı proje öğrencilerinin müziğin bilimsel boyutuna ilgisi ve proje yazımı konusundaki tutumları açısından yaşanan sorunlar arasında en yaygın sorun olan öğrencilerin proje yazma isteksizliği konusunda öğretmenlerin %52,8'i görüş belirtmiştir. Proje öğrencisi olmayan öğretmenlerin oranı %18,1 iken, proje konusu bulmakta zorluk çeken öğretmenlerin oranı %4,2'dir. Ayrıca proje öğrencileri, motivasyon, destek, teknoloji ve zaman sorunu yaşayan öğretmenlerin oranı ise %13,9 iken, proje konusunda sorun yaşamayanların oranı ise %11,1'dir.

BİLSEM Müzik Alanı ÖYG müfredat programı ile ilgili olarak öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde, öğretmenlerin %41,7'lik bir kısmı müfredatın yeniden güncellenmesi gerektiğini belirtmiştir. Müfredattan memnun olmayan öğretmenlerin oranı ise %40,3'tür. Çalgı eğitiminin müfredat programına alınması gerektiğini düşünen öğretmenlerin oranı %18,1 olarak belirlenmiştir. Öğretmenlerin BİLSEM'lerde Müzik Alanı ÖYG programı uygulamaları açısından yaşadığı en önemli sorunlar arasında malzeme ve materyal eksikliği konusu %26,4 oranıyla en yaygın sorun olarak öne çıkmaktadır. Öğrencilerin yoğun gelmesi ile ilgili olarak öğretmenlerin %19,4'ü, veli beklentileri konusunda ise öğretmenlerin %12,5'i bu durumu sorun olarak ifade etmiştir. Devamsızlık ve öğrenci sayılarının fazla olması konusu %8,3 oranında öğretmenlerin yaşadığı diğer sorunlar arasında yer almaktadır. Çalgı eğitiminin müfredatta olmaması konusu ve okul çıkış saatleri gibi sorunlar ile ilgili olarak ise öğretmenlerin %5,6'sı görüş belirtmiştir. Öğrencilerin derse önem vermemesi konusu ise en az sorun olarak %2,8 oranında belirtilmiştir. BİLSEM'lerde veli ile sürekli iletişim halinde olmanın dersler üzerindeki etkileri arasında en yüksek oranı olumlu etkilendiğini belirten öğretmenlerin oranı %80,6'yı oluştururken, olumsuz etkilediğini düşünen öğretmenlerin oranı %12,5 olarak görülmektedir. Farklılık gösterdiğini belirten öğretmenlerin oranı ise %6,9'dur. Öğretmenlerin %30,6'sı BİLSEM'lerde çalışan öğretmenlerin yeterli bir sınav sistemi ile seçildiğini düşünmekte, %62,5'i ise öğretmenlerin yeterli bir sınav sistemi ile seçilmediğini düşünmektedir; bunun yanında, öğretmenlerin %6,9'u ise kararsız olduğunu belirtmiştir.

BİLSEM müzik öğretmenlerinin görüş ve önerileri Tablo 11'de sunulmuştur.

Tablo 11

BİLSEM müzik öğretmenlerinin görüş ve önerileri

Görüş ve Öneriler		***f***	***%***
Konuya ilişkin belirtmek istediğiniz başka görüş ve önerileriniz nelerdir?	Yok	47	65,3
	Bilsemin mantığı öğrencilere ve velilere anlatılması.	1	1,4
	Birebir ders olması	1	1,4
	Çalgı eğitimi eklenebilir	2	2,8

Çalışma saatleri gözden geçirilmeli	1	1,4
İdare destek olmalı	1	1,4
Materyal desteği olmalı	2	2,8
Müfredatın esnek olması gerekliliği	1	1,4
Öğrenci sayısı az olmalı	1	1,4
Öğrenciler daha doğru seçilmeli	5	6,9
Öğrencilere ödül ve ceza verilmesi	2	2,8
Öğretmen seçme sınavı gözden geçirilmeli	4	5,6
Öğretmenlerin uzmanlaştırılması	1	1,4
Sanat projesi olmalı	1	1,4
Yöneticilerin alana göre seçilmesi	2	2,8

Tablo 11'de Konuya ilişkin ek görüş ve öneriler sorusuna yönelik en yüksek oran, herhangi bir ek öneri bulunmadığı konusu ile ilgili olarak görüş belirten öğretmenlerin oranı %65,3'tür. Diğer önerilere bakıldığında ise bu oranların düşük oranlarda ifade edildiği görülmektedir. Öğretmenlerin BİLSEM'in mantığının öğrencilere ve velilere anlatılması, birebir ders yapılması ve çalışma saatlerinin gözden geçirilmesi gibi önerileri ile ilgili olarak görüşleri %1,4 oranında görüş bildirmişlerdir. "Öğretmenlerin Çalgı Eğitiminin Müfredata Eklenmesi ve Materyal Desteği Sağlanması" konusundaki önerileri ise %2,8 oranındadır. Müfredatın esnek olması gerekliliği, idare desteği sağlanması, öğrenci sayısının azaltılması ve öğrencilere ödül ve ceza verilmesi gibi diğer önerileri ise %1,4 ile %2,8 arasında değişen oranlarda ifade edilmektedir. Öğretmenlerin, "Öğrenci Seçimlerinin Daha Doğru Yapılması" konusundaki önerisi %6,9 oranında, "Öğretmen Seçme Sınavının Gözden Geçirilmesi" konusundaki önerisi ise %5,6 oranında belirtilmiştir. Ayrıca, öğretmenlerin uzmanlaştırılması ve sanat projesi konusundaki önerileri de %1,4 oranında ifade edilmiştir. Buna ek olarak "Öğretmenlerin Yöneticilerin Alana Göre Seçilmesi" konusundaki önerisi ise %2,8 oranında belirtilmiştir.

BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında öğretilmesi öğretmenler tarafından önerilen çalgı türlerinin frekans ve yüzde dağılımları Tablo12'de gösterilmiştir.

Tablo 12

BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında öğretimi öğretmenler tarafından önerilen çalgı türleri

Önerilen Çalgı Türleri		***f***	***%***
BİLSEM ÖYGP için önerilen çalgı türleri*	Piyano	71	33,2
	Gitar	48	22,4

Ukulele	8	3,7
Bağlama	26	12,1
Yan flüt	15	7,0
Keman	39	18,2
Viyolonsel	0	0,0
Kanun	2	0,9
Melodika	2	0,9
Blok flüt	3	1,4
Ud	0	0,0

** Çok seçenekli cevaplar*

Tablo 12'de BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programları için önerilen çalgı türlerinde piyano ön plana çıkmaktadır, önerilerin %33,2'sinin piyano eğitimine yönelik olduğu görülmektedir. Piyano dışında gitar %22,4 ve keman %18,2 ile BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programları için sıklıkla önerilen çalgılar arasındadır. Bağlama, yan flüt ve ukulele gibi çalgılar da önerilen çalgılar arasında yer alırken, viyolonsel ve ud gibi çalgılar için herhangi bir öneri yapılmadığı belirlenmiştir.

4.4. Araştırmanın 4. Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın 4. alt problemine ilişkin, "BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programlarında görev yapan müzik öğretmenlerinin farklı değişkenlere göre görüşlerinin karşılaştırılmasında dağılım nasıldır?" Sorusuna yanıt aranmış, bu kapsamda elde edilen veriler tablolar halinde gösterilmiştir.

BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin ankete ilişkin görüşlerinin cinsiyete göre karşılaştırılması Tablo 13'te gösterilmiştir.

Tablo 13

BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin ankete ilişkin görüşlerinin cinsiyete göre karşılaştırılması

BİLSEM Müzik Eğitimi Değerlendirme Anketi		*Kadın*		*Erkek*		*Test istatistiği*
		Sayı	*%*	*Sayı*	*%*	
BİLSEM ÖYG müzik eğitimi müfredat programına çalgı eğitimi dersinin konulması gerektiğini düşünüyorum.	Katılmıyorum	2	5,6	3	8,3	$\chi 2$=2,030
	Kararsızım	0	0,0	2	5,6	p=0,511
	Katılıyorum	34	94,4	31	86,1	
Özel yeteneğin gelişmesi açısından enstrüman eğitiminin gerekli olduğunu düşünüyorum.	Katılmıyorum	1	2,8	1	2,8	$\chi 2$=1,191
	Kararsızım	0	0,0	1	2,8	p=1,000
	Katılıyorum	35	97,2	34	94,4	
BİLSEM'lerde çalgı eğitiminin öğrenci kazanımları açısından önemli ve gerekli	Katılmıyorum	0	0,0	1	2,8	$\chi 2$=1,191
	Kararsızım	0	0,0	0	0,0	p=1,000

olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	36	100,0	35	97,2	
BİLSEM ÖYG müzik eğitimi müfredat programını özel yetenekli öğrencilerin yeteneklerinin geliştirilmesi açısından yeterli buluyorum.	Katılmıyorum	10	27,8	15	41,7	$\chi2$=1,542
	Kararsızım	12	33,3	10	27,8	p=0,463
	Katılıyorum	14	38,9	11	30,6	
BİLSEM öğrencileri özel yeteneklerini geliştirdiklerinin farkındadır.	Katılmıyorum	1	2,8	2	5,6	$\chi2$=1,169
	Kararsızım	8	22,2	5	13,9	p=0,650
	Katılıyorum	27	75,0	29	80,6	
Öğrencilerin özel yeteneklerini geliştirmeleri ve proje yapmaları arasında bir bağlantı olduğunu düşünüyorum.	Katılmıyorum	8	22,2	13	36,1	$\chi2$=1,838
	Kararsızım	10	27,8	7	19,4	p=0,399
	Katılıyorum	18	50,0	16	44,4	
Nakil öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyi diğer öğrencileri ders verimi açısından etkilemektedir.	Katılmıyorum	4	11,1	6	16,7	$\chi2$=0,488
	Kararsızım	8	22,2	7	19,4	p=0,784
	Katılıyorum	24	66,7	23	63,9	
Öğrencilerin BİLSEM'e devam etme durumlarını yeterli buluyorum.	Katılmıyorum	7	19,4	10	27,8	$\chi2$=1,059
	Kararsızım	10	27,8	7	19,4	p=0,589
	Katılıyorum	19	52,8	19	52,8	
BİLSEMde yapılan derslerin akşam olması öğrencilerin algı ve konsantrasyonlarını olumsuz yönde etkilemektedir.	Katılmıyorum	7	19,4	7	19,4	$\chi2$=0,112
	Kararsızım	5	13,9	6	16,7	p=0,945
	Katılıyorum	24	66,7	23	63,9	
Kurumumdaki fiziki koşulları müzik eğitimi dersi için sınıf ve materyaller açısından yeterli buluyorum.	Katılmıyorum	16	44,4	18	50,0	$\chi2$=4,219
	Kararsızım	8	22,2	2	5,6	p=0,117
	Katılıyorum	12	33,3	16	44,4	
Kurumumda çalışan müzik öğretmeni sayısını yeterli buluyorum.	Katılmıyorum	10	27,8	12	33,3	$\chi2$=0,515
	Kararsızım	7	19,4	5	13,9	p=0,713
	Katılıyorum	19	52,8	19	52,8	
Okul idaresi mevcut desteğinin öğrencilerin ders başarısı ve etkinliklerin gerçekleştirebilmesi açısından önemlidir.	Katılmıyorum	1	2,8	1	2,8	$\chi2$=0,366
	Kararsızım	2	5,6	2	5,6	p=1,000
	Katılıyorum	33	91,7	33	91,7	
Velilerin ve öğrencilerin BİLSEM'lere bakış açısı ders verimliliğini etkilemektedir.	Katılmıyorum	1	2,8	0	0,0	$\chi2$=2,015
	Kararsızım	1	2,8	3	8,3	p=0,614
	Katılıyorum	34	94,4	33	91,7	
BİLSEM'lerin tümü düşünüldüğünde öğrenci sayısı açısından çalgı eğitiminin verimli olabileceğini düşünüyorum.	Katılmıyorum	7	19,4	5	13,9	$\chi2$=0,967
	Kararsızım	8	22,2	6	16,7	p=0,617
	Katılıyorum	21	58,3	25	69,4	

**p<0,05; **p<0,01, Test istatistiği: Ki-kare testi*

Tablo 13, BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre görüş farklılıklarını değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Ankette, müfredat, çalgı eğitimi, öğrencilerin özel yetenekleri, fiziki koşullar

ve kurumun destek mekanizmaları gibi konular ele alınmıştır. Sonuçlar Ki-kare testi ile analiz edilerek gruplar arasındaki anlamlı farklılıklar belirlenmiştir.

Tablo 13'e göre "Çalgı Eğitimi Dersinin Müfredata Dahil Edilmesi" konusunda kadın öğretmenler %94,4, erkek öğretmenler %86,1 oranında çalgı eğitiminin müfredata eklenmesi gerektiğini belirtmiştir (p=0,511 anlamlı fark yok). Bu bulgu, her iki grubun da çalgı eğitiminin önemine büyük oranda katıldığını göstermektedir. "Enstrüman Eğitiminin Gerekliliği" konusunda Kadın öğretmenler %97,2, erkek öğretmenler %94,4 oranında enstrüman eğitiminin özel yetenek gelişimi için gerekli olduğunu vurgulamıştır (p=1,000 anlamlı fark yok). Kadın ve erkek öğretmenler bu konuda neredeyse tamamen hemfikirdir. "Müfredatın Yeterliliğine" ilişkin olarak kadın öğretmenler %27,8, erkek öğretmenler %41,7 oranında mevcut müfredatı yeterli bulmamıştır. Diğer kadın öğretmenler %38,9, erkek öğretmenler ise %30,6 oranında müfredatı yeterli bulmuştur (p=0,463 anlamlı fark yok). Erkek öğretmenlerin, kadın öğretmenlere kıyasla müfredatı daha fazla eleştirdiği görülmektedir. Ancak fark istatistiksel olarak anlamlı değildir. "Nakil Öğrencilerin Hazırbulunuşluk Düzeyi" konusunda kadın öğretmenler %66,7, erkek öğretmenler %63,9 oranında nakil öğrencilerin ders verimini etkilediğini ifade etmiştir (p=0,784 anlamlı fark yok).

Bu sonuç, her iki grubun da nakil öğrencilerin ders dinamiklerini etkilediğini düşündüğünü ortaya koymaktadır. "Fiziki Koşulların Yeterliliği" konusunda kadın öğretmenler %44,4, erkek öğretmenler %50,0 oranında fiziki koşulları yetersiz bulmuştur. Buna karşın diğer kadın öğretmenler %33,3, erkek öğretmenler ise %44,4 oranında fiziki koşulları yeterli bulmuştur (p=0,117 anlamlı fark yok). Erkek öğretmenler, kadın öğretmenlere kıyasla fiziki koşulları daha olumlu değerlendirme eğilimindedir. "Velilerin ve Öğrencilerin BİLSEM'lere Bakış Açısı" bakımından kadın öğretmenler %94,4, erkek öğretmenler %91,7 oranında velilerin ve öğrencilerin BİLSEM'e bakış açısının ders verimliliğini etkilediğini belirtmiştir (p=0,614 anlamlı fark yok). Bu konuda her iki grup arasında büyük ölçüde görüş birliği bulunmaktadır. "Çalgı Eğitiminin Verimliliği" konusunda kadın öğretmenler %58,3, erkek öğretmenler ise %69,4 oranında öğrenci sayısı dikkate alındığında çalgı eğitiminin verimli olabileceğini düşünmüştür (p=0,617 anlamlı fark yok). Erkek öğretmenler çalgı eğitiminin verimliliği konusunda daha olumlu bir bakış açısına sahiptir.

Bu bulgular, kadın ve erkek öğretmenlerin genel olarak benzer görüşlere sahip olduğu, ancak bazı noktalarda küçük farklılıklar bulunduğunu göstermektedir: "Çalgı Eğitimi ve Enstrüman Eğitiminin Gerekliliği" konusunda her iki grup da hemfikirdir ve bu eğitimin

müfredata dahil edilmesi gerektiğini savunmaktadır. "Müfredatın Yeterliliğine" ilişkin olarak erkek öğretmenler, müfredatı kadın öğretmenlere göre daha fazla eleştirmiştir. "Fiziki Koşullar" konusunda erkek öğretmenler, kadın öğretmenlere kıyasla fiziki koşulları daha olumlu olarak değerlendirmiştir.

"Velilerin ve Öğrencilerin Etkisi" konusunda ise velilerin ve öğrencilerin BİLSEM'e bakış açısının ders verimliliği üzerindeki etkisi her iki grup tarafından vurgulanmıştır.

BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin ankete ilişkin "müfredat, çalgı eğitimi, öğrenci farklılıkları ve veli talepleri" açısından görüşlerinin cinsiyete göre karşılaştırılması Tablo 14'te gösterilmiştir.

Tablo 14

BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin ankete ilişkin "müfredat, çalgı eğitimi, öğrenci farklılıkları ve veli talepleri" açısından görüşlerinin cinsiyete göre karşılaştırılması

		Kadın		*Erkek*		*Test istatistiği*
Görüşler		Sayı	%	Sayı	%	
Öğrenci sayısının fazla olmasının ÖYG programı müzik derslerinde uygulama açısından sorun teşkil ettiğini düşünüyor musunuz?	Evet	24	66,7	24	66,7	$\chi2$=0,000
	Hayır	12	33,3	12	33,3	p=1,000
Kurumunuzda ÖYG programı müzik derslerinde uygulanan çalgı eğitimi ile diğer BİLSEM ÖYG müzik programlarında uygulanan çalgı eğitimi arasındaki farklılıklar nelerdir?	Bilgim yok	11	30,6	7	19,4	$\chi2$=4,674
	Fark olmadığını düşünüyorum	4	11,1	7	19,4	p=0,335
	Öğretmenlerin branş farklılıkları	10	27,8	5	13,9	
	Öğretmenlerin çalgı eğitimine yaklaşımı	8	22,2	12	33,3	
	Diğer	3	8,3	5	13,9	
BİLSEM'lerde ÖYG programı müzik dersleri çalgı eğitimindeki farklılıkların öğretmen açısından sorun teşkil ettiğini düşünüyor musunuz? Karşılaştığınız sorunlar nelerdir?	Hayır	23	63,9	18	50,0	$\chi2$=3,329
	Branş farklılığı/öğretmen yetersizliği	9	25,0	10	27,8	p=0,380
	Öğrenci seviyesi farklılığı	3	8,3	3	8,3	
	Program ilgili yetersizlikler	1	2,8	5	13,9	
Kurumunuzda çalgı eğitiminde	Sorun yaşamıyorum	16	44,4	18	50,0	$\chi2$=2,588

veli talepleri açısından sorun yaşıyor musunuz?	Kurumu kurs merkezi olarak görmesi	19	52,8	15	41,7	p=0,580
	Herkesin piyano eğitimi almak istemesi	1	2,8	1	2,8	
	Velilerin farklı enstrüman talebi	0	0,0	2	5,6	
BİLSEM öğrencilerinin ÖYG programı müzik derslerinde yaş farklılıkları açısından dersi uygulamada yaşadığınız sorunlar nelerdir?	Sorun yaşamıyorum	17	47,2	26	72,2	$\chi 2$=4,844
	Hazırbulunuşluk düzeyleri'nin farklı olması	16	44,4	9	25,0	p=0,108
	öğretmen/öğrenci/materyal kaynaklı sorunlar	3	8,3	1	2,8	
Nakil öğrencilerin katıldığı ÖYG programı müzik derslerinde hazırbulunuşluk düzeyi açısından yaşadığınız sorunlar nelerdir?	Nakil gelen öğrencimiz yok	2	5,6	6	16,7	$\chi 2$=3,009
	Sorun yaşamıyorum	12	33,3	12	33,3	p=0,468
	Öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin farklı olması	21	58,3	16	44,4	
	Öğrencilerin farklı enstrümanlarla eğitim almaları ve uyum sorunu	1	2,8	2	5,6	
BİLSEM Müzik Alanı proje öğrencilerinin müziğin bilimsel boyutuna ilgisi ve proje yazımı konusundaki tutumları açısından karşılaştığınız sorunlar nelerdir?	Sorun yaşamıyorum	3	8,3	5	13,9	$\chi 2$=3,126
	Proje öğrencim yok	5	13,9	8	22,2	p=0,582
	Proje yazma konusunda isteksiz olmaları	19	52,8	19	52,8	
	Proje konusu bulmakta zorluk çekmeleri	2	5,6	1	2,8	
	Motivasyon/destek/teknoloji/zaman sorunu yaşamaları	7	19,4	3	8,3	
Deneyimlerinize dayanarak BİLSEM ÖYG müzik eğitimi müfredat programı hakkındaki görüş ve önerileriniz nelerdir?	Çalgı eğitimi plana alınabilir.	4	11,1	9	25,0	$\chi 2$=3,746
	Müfredat yeniden güncellenmeli	14	38,9	16	44,4	p=0,154
	Müfredattan memnun değilim	18	50,0	11	30,6	
BİLSEM'lerde müzik eğitimi uygulamaları açısından, yaşadığınız en önemli sorunlar nelerdir?	Sorun yok	3	8,3	5	13,9	$\chi 2$=10,482
	Malzeme/materyal eksikliği	12	33,3	7	19,4	p=0,237
	Öğrenci sayılarının fazla olması	2	5,6	4	11,1	
	Öğrencilerin yorgun gelmesi	7	19,4	7	19,4	
	Velilerin beklentileri	6	16,7	3	8,3	
	Devamsızlık	3	8,3	3	8,3	

	Çalgı eğitiminin müfredatta olmaması	0	0,0	4	11,1	
	Okul çıkış saatleri	1	2,8	3	8,3	
	Derse önem verilmemesi	2	5,6	0	0,0	
BİLSEM'lerde veli ile sürekli iletişim halinde olmanın dersleri nasıl etkilediğini düşünüyorsunuz?	Farklılık gösteriyor	3	8,3	2	5,6	$\chi2$=0,311
	Olumlu etkiliyor	29	80,6	29	80,6	p=1,000
	Olumsuz etkiliyor	4	11,1	5	13,9	
BİLSEM'lerde çalışan öğretmenlerin yeterli bir sınav sistemi ile seçildiğini düşünüyor musunuz?	Evet	13	36,1	9	25,0	$\chi2$=1,483
	Hayır	20	55,6	25	69,4	p=0,553
	Kararsızım	3	8,3	2	5,6	

**p<0,05; **p<0,01, Test istatistiği: Ki-kare testi*

Tablo 14, BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan kadın ve erkek öğretmenlerin görüşlerini karşılaştırarak, bu gruplar arasında öne çıkan benzerlik ve farklılıkları değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Çalışma, müfredat, çalgı eğitimi, öğrenci farklılıkları, veli talepleri gibi konulara odaklanmaktadır. Analizler Ki-kare testiyle yapılmış, anlamlı farklılıklar p değerleriyle ifade edilmiştir.

"Öğrenci Sayısının Fazlalığı Sorunu"'na yönelik olarak kadın ve erkek öğretmenlerin %66,7'si öğrenci sayısının fazla olmasını sorun olarak görmüştür (p=1,000 anlamlı fark yok). Kadın ve erkek öğretmenlerin bu konudaki görüşleri birebir örtüşmektedir. "Çalgı Eğitimi ile İlgili Farklılıklar"'a ilişkin olarak kadın öğretmenler %30,6, erkek öğretmenler %19,4 oranında bilgim yok yanıtını vermiş; Kadın öğretmenler %11,1, erkek öğretmenler %19,4 oranında fark olmadığını düşündüklerini belirtmişlerdir (p=0,335 anlamlı fark yok). Kadın öğretmenlerin, erkek öğretmenlere göre çalgı eğitimiyle ilgili daha az bilgi sahibi olduklarını ifade ettiği görülmektedir. "Veli Taleplerine İlişkin Sorunlar" konusunda kadın öğretmenler %44,4, erkek öğretmenler %50,0 oranında sorun yaşamadıkları cevabını vermişlerdir. "Kurumu kurs merkezi olarak görmesi" konusunda kadın öğretmenler %52,8, erkek öğretmenler %41,7 oranında bu görüşe katılmışlardır (p=0,580 anlamlı fark yok). Kadın öğretmenlerin, erkek öğretmenlere kıyasla velilerden daha fazla kurumsal taleplerle karşı karşıya kaldıkları düşünülebilir. "Öğrencilerin Yaş Farklılıkları ve Hazırbulunuşlukları"'na ilişkin sorun yaşamıyorum diyenlerin oranına bakıldığında kadın öğretmenler %47,2, erkek öğretmenler %72,2 oranında görüş belirtmişlerdir (p=0,108 anlamlı fark yok). Kadın öğretmenler, yaş farklılıkları kaynaklı sorunları erkek öğretmenlere göre daha fazla hissetmektedir. "Müfredat Hakkındaki Görüşler"'e ilişkin olarak müfredat yeniden güncellenmeli diyen kadın öğretmenler %38,9, erkek öğretmenler ise %44,4 oranında görüş

belirtmişlerdir. “Müfredattan Memnun Değilim” görüşünde olan kadın öğretmenler %50,0, erkek öğretmenler ise %30,6 oranındadır (p=0,154 anlamlı fark yok). Kadın öğretmenler mevcut müfredattan erkek öğretmenlere kıyasla daha memnuniyetsizdir ve güncellenmesi gerektiğini daha güçlü bir şekilde ifade etmektedir. “Fiziki Koşullar ve Malzeme Eksikliği” konusunda “Malzeme eksikliği sorun teşkil ediyor" diyen kadın öğretmenlerin oranı %33,3, erkek öğretmenlerin ise %19,4’tür (p=0,237 anlamlı fark yok). Kadın öğretmenler, müzik dersleri için fiziki koşulların yetersizliğini erkek öğretmenlere oranla daha fazla dile getirmiştir. “Veli-Öğretmen İletişiminin Etkisi” konusunda “Olumlu etkiliyor" yönünde cevap veren her iki grupta da %80,6 oranında veli-öğretmen iletişiminin dersleri olumlu etkilediği belirtilmiştir (p=1,000 anlamlı fark yok). Bu konuda kadın ve erkek öğretmenler arasında tam bir fikir birliği bulunmaktadır.

Bu bulgular, kadın ve erkek öğretmenlerin görüşlerinde büyük ölçüde benzerlikler olduğunu, ancak bazı noktalarda farklılıklar bulunduğunu göstermektedir. Genel olarak kadın öğretmenler müfredattan erkek öğretmenlere göre daha fazla memnuniyetsizlik dile getirmiştir. Kadın öğretmenler, ders materyallerinin eksikliğini daha sık vurgulamaktadır. Kadın öğretmenler, velilerin kurumu "kurs merkezi" olarak görmesinden daha fazla rahatsızlık duymaktadır ve kadın öğretmenler, öğrenciler arasındaki farklılıkların ders verimliliğini etkilediğini daha sık belirtmişlerdir.

Bu tablo, BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programı sisteminde kadın ve erkek öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlara dair önemli ipuçları sağlamaktadır. Bu doğrultuda yapılan önerilerin, sistemin daha etkili ve verimli hale getirilmesine katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin ankete ilişkin görüşlerinin yaşlarına göre karşılaştırılması Tablo 15’te gösterilmiştir.

Tablo 15

BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin ankete ilişkin görüşlerinin yaşlarına göre karşılaştırılması

BİLSEM Müzik Eğitimi Değerlendirme Anketi		*27-42 yaş*		*43 yaş ve üzeri*		*Test istatistiği*
		Sayı	*%*	*Sayı*	*%*	
BİLSEM ÖYG müzik eğitimi müfredat programına çalgı eğitimi dersinin konulması gerektiğini düşünüyorum.	Katılmıyorum	2	5,7	3	8,1	$\chi 2=2,285$
	Kararsızım	2	5,7	0	0,0	p=0,319
	Katılıyorum	31	88,6	34	91,9	

Özel yeteneğin gelişmesi	Katılmıyorum	1	2,9	1	2,7	$\chi2$=0,960
açısından enstrüman eğitiminin	Kararsızım	0	0,0	1	2,7	p=1,000
gerekli olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	34	97,1	35	94,6	
BİLSEM'lerde çalgı	Katılmıyorum	0	0,0	1	2,7	$\chi2$=0,959
eğitiminin öğrenci kazanımları	Kararsızım	0	0,0	0	0,0	p=1,000
açısından önemli ve	Katılıyorum	35	100,0	36	97,3	
gerekli olduğunu düşünüyorum.						
BİLSEM ÖYG müzik eğitimi	Katılmıyorum	11	31,4	14	37,8	$\chi2$=1,398
müfredat programını özel yetenekli	Kararsızım	13	37,1	9	24,3	p=0,498
öğrencilerin yeteneklerinin geliştirilmesi	Katılıyorum	11	31,4	14	37,8	
açısından yeterli buluyorum.						
BİLSEM öğrencileri özel	Katılmıyorum	1	2,9	2	5,4	$\chi2$=0,426
Yeteneklerini	Kararsızım	7	20,0	6	16,2	p=0,909
geliştirdiklerinin farkındadır.	Katılıyorum	27	77,1	29	78,4	
Öğrencilerin özel	Katılmıyorum	11	31,4	10	27,0	$\chi2$=0,522
yeteneklerini geliştirmeleri	Kararsızım	9	25,7	8	21,6	p=0,770
ve proje yapmaları arasında	Katılıyorum	15	42,9	19	51,4	
bir bağlantı olduğunu düşünüyorum.						
Nakil öğrencilerin hazırbulunuşluk	Katılmıyorum	5	14,3	5	13,5	$\chi2$=0,203
düzeyi diğer öğrencileri	Kararsızım	8	22,9	7	18,9	p=0,904
ders verimi açısından etkilemektedir.	Katılıyorum	22	62,9	25	67,6	
Öğrencilerin BİLSEM'e devam etme	Katılmıyorum	5	14,3	12	32,4	$\chi2$=3,309
durumlarını yeterli buluyorum.	Kararsızım	9	25,7	8	21,6	p=0,191
	Katılıyorum	21	60,0	17	45,9	
BİLSEMde yapılan derslerin akşam olması	Katılmıyorum	8	22,9	6	16,2	$\chi2$=0,513
öğrencilerin algı ve konsantrasyonlarını	Kararsızım	5	14,3	6	16,2	p=0,774
olumsuz yönde etkilemektedir.	Katılıyorum	22	62,9	25	67,6	
Kurumumdaki fiziki koşulları müzik eğitimi	Katılmıyorum	18	51,4	16	43,2	$\chi2$=1,749
dersi için sınıf ve materyaller açısından	Kararsızım	6	17,1	4	10,8	p=0,417
yeterli buluyorum.	Katılıyorum	11	31,4	17	45,9	
Kurumumda çalışan müzik öğretmeni	Katılmıyorum	10	28,6	12	32,4	$\chi2$=0,565
sayısını yeterli buluyorum.	Kararsızım	7	20,0	5	13,5	p=0,754
	Katılıyorum	18	51,4	20	54,1	
Okul idaresi mevcut desteğinin öğrencilerin	Katılmıyorum	1	2,9	1	2,7	$\chi2$=0,945
ders başarısı ve etkinliklerin	Kararsızım	1	2,9	3	8,1	p=0,808
gerçekleştirebilmesi açısından önemlidir.	Katılıyorum	33	94,3	33	89,2	
Velilerin ve öğrencilerin BİLSEM'lere bakış	Katılmıyorum	0	0,0	1	2,7	$\chi2$=0,960
açısı ders verimliliğini etkilemektedir.	Kararsızım	2	5,7	2	5,4	p=1,000
	Katılıyorum	33	94,3	34	91,9	

BİLSEM'lerin tümü düşünüldüğünde öğrenci sayısı açısından çalgı eğitiminin verimli olabileceğini düşünüyorum.	Katılmıyorum	7	20,0	5	13,5	$\chi 2$=0,651
	Kararsızım	6	17,1	8	21,6	p=0,722
	Katılıyorum	22	62,9	24	64,9	

**p<0,05; **p<0,01, Test istatistiği: Ki-kare testi*

Tablo15'te BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin müzik eğitimiyle ilgili görüşleri incelenmiştir. Anket sonuçları, öğretmenlerin yaş gruplarına göre karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. 27- 42 yaş grubu öğretmenler %88,6 oranında 43 yaş ve üzeri öğretmenler ise %91,9 oranında çalgı eğitimi dersinin müfredata eklenmesi gerektiğini düşünmektedir (p=0,319 anlamlı fark yok). Enstrüman eğitiminin özel yetenekli öğrencilerin gelişimi için gerekli olduğu konusunda geniş bir mutabakat vardır. 27- 42 yaş grubu öğretmenler %97,1 oranında 43 yaş ve üzeri öğretmenler ise %94,6 oranında bu görüşe katılmışlardır (p=1,000 anlamlı fark yok). Bu durum, öğretmenlerin büyük bir kısmının çalgı eğitiminin BİLSEM müfredat programlarında önemli bir yer tutması gerektiği görüşünde birleştiğini göstermektedir.

Müfredatın özel yetenekli öğrencilerin gelişimini desteklemesi açısından yeterli olup olmadığı konusunda öğretmenlerin görüşleri farklılık göstermektedir. 27-42 yaş grubundaki öğretmenler %31,4 oranında 43 yaş ve üzeri öğretmenler ise %37,8 oranında müfredatın yeterli olmadığı veya geliştirilmesi gerektiği yönünde düşünceler ifade etmiştir (p=0,498 anlamlı fark yok). Bu durum, müfredatın daha etkili bir şekilde düzenlenmesi gerektiğine işaret etmektedir.

27- 42 yaş grubundaki öğretmenler %62,9 oranında 43 yaş ve üzeri öğretmenler ise %67,6 oranında derslerin akşam saatlerinde yapılmasının öğrencilerin algı ve konsantrasyonunu olumsuz etkileyebileceğini konusunda görüş bildirmişlerdir (p=0,774 anlamlı fark yok). Bu durum, ders programlarının düzenlenmesi sırasında saatlerin gözden geçirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

"BİLSEM'lerdeki Fiziki Koşulların ve Materyallerin Müzik Eğitimi Açısından Yeterliliği" konusunda 27-42 yaş gurubu öğretmenler %31,4 oranında olumlu, %51,4 oranında öğretmenler ise olumsuz görüş bildirmiştir. 43 yaş ve üzeri öğretmenlerde %45,9 oranında olumlu görüş bildirmiştir (p=0,417 anlamlı fark yok). "Öğretmen Sayısının Yeterliliği" konusunda 27-42 yaş öğretmenler %51,4 oranında, 43 yaş ve üzeri öğretmenler ise %54,1 oaranında olumlu görüş bildirmiştir (p=0,754 anlamlı fark yok). Bu oranlara göre genel olarak BİLSEM'lerdeki fiziki şartların ve öğretmen kadrosunun geliştirilmesi gerektiğine işaret ettiği söylenebilir.

“Okul İdaresinin Desteğinin Öğrencilerin Başarısı ve Etkinliklerin Gerçekleştirilmesi” açısından 27-42 yaş gurubu öğretmenler %89,2 oranında 43 yaş ve üzeri öğretmenler ise %94,3 oranında önemli olduğu görüşünü bildirmişlerdir (p=0,808 anlamlı fark yoktur). “Velilerin ve Öğrencilerin BİLSEM’e Yönelik Bakış Açısının Ders Verimliliğini Etkilediği” görüşü ile ilgili olarak 27- 42 yaş gurubu öğretmeneler %94,3 oaranında 43 yaş ve üzeri öğretmenler ise %91,9 oranında görüş bildirmiştir (p=1,000 anlamlı fark yoktur). Bu bulgu, velilerin ve öğrencilerin kuruma yönelik algılarının iyileştirilmesinin eğitim başarısını artırmada etkili olabileceğini göstermektedir.

27-42 yaş gurubu öğretmenler %100 oranında 43 yaş ve üzeri öğretmenler ise %97,3 oranında “BİLSEM'lerde Çalgı Eğitiminin Öğrenci Kazanımları Açısından Önemli Olduğu” görüşünü bildirmişlerdir (p=1,000 anlamlı far yoktur). “Çalgı Eğitiminin Öğrenci Sayısı Açısından Verimli Olabileceği” konusunda 27-42 yaş gurubu öğretmenler %62,9 oranında 43 yaş ve üzeri öğretmenler ise %64,9 oranında görüş bildirmiştir (p=0,722 anlamlı fark yoktur). Ancak, müfredatın özel yetenek geliştirme potansiyeli ve fiziki koşulların yetersizliği gibi konuların çözüm bekleyen sorunlar olduğu görülmektedir.

BİLSEM'lerde görev yapan müzik öğretmenlerinin görüşlerine göre, çalgı eğitiminin müfredata eklenmesi ve çalgı eğitiminin özel yeteneklerin gelişimi için gerekli olduğu konusunda geniş bir fikir birliği bulunmaktadır. Ancak, müfredatın yeterliliği, fiziki koşullar, materyaller ve öğretmen sayısı gibi konularda yetersizlikler olduğu görülmektedir. Derslerin akşam saatlerinde yapılmasının öğrencilerin algı ve konsantrasyonunu olumsuz etkilediği de önemli bir bulgudur.

Okul idaresinin desteği ve velilerin BİLSEM’e yönelik olumlu bakış açısı, eğitim başarısını artırmada kritik bir role sahiptir. Bununla birlikte, öğretmenlerin büyük bir kısmı çalgı eğitiminin öğrenci kazanımları açısından verimli olabileceğini düşünmektedir.

Genel olarak, müzik eğitiminin daha etkili hale gelebilmesi için müfredatın geliştirilmesi, fiziki altyapının iyileştirilmesi ve ders saatlerinin yeniden düzenlenmesi gibi alanlarda iyileştirmeler yapılması gerekliliği öne çıkmaktadır. Bu bulgular, müzik eğitiminin hem öğrencilerin bireysel yeteneklerini geliştirmesi hem de BİLSEM’in eğitim hedeflerine ulaşması açısından daha fazla desteklenmesi gerektiğini göstermektedir.

BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin ankete ilişkin görüşlerinin akademik derecelerine göre karşılaştırılması Tablo 16’da gösterilmiştir.

Tablo16

BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin ankete ilişkin görüşlerinin akademik derecelerine göre karşılaştırılması

BİLSEM Müzik Eğitimi Değerlendirme Anketi		*Lisans*		*YL*		*Dr*		*Test istatistiği*
		Sayı	*%*	*Sayı*	*%*	*Sayı*	*%*	
BİLSEM ÖYG müzik eğitimi müfredat programına çalgı eğitimi dersinin konulması gerektiğini düşünüyorum.	Katılmıyorum	1	2,6	3	11,5	1	14,3	$\chi2$=2,918
	Kararsızım	1	2,6	1	3,8	0	0,0	p=0,576
	Katılıyorum	37	94,9	22	84,6	6	85,7	
Özel yeteneğin gelişmesi açısından enstrüman eğitiminin gerekli olduğunu düşünüyorum.	Katılmıyorum	1	2,6	1	3,8	0	0,0	$\chi2$=2,134
	Kararsızım	0	0,0	1	3,8	0	0,0	p=0,785
	Katılıyorum	38	97,4	24	92,3	7	100,0	
BİLSEM'lerde çalgı eğitiminin öğrenci kazanımları açısından önemli ve gerekli olduğunu düşünüyorum.	Katılmıyorum	0	0,0	1	3,8	0	0,0	$\chi2$=1,794
	Kararsızım	0	0,0	0	0,0	0	0,0	p=0,458
	Katılıyorum	39	100,0	25	96,2	7	100,0	
BİLSEM ÖYG müzik eğitimi müfredat programını özel yetenekli öğrencilerin yeteneklerinin geliştirilmesi açısından yeterli buluyorum.	Katılmıyorum	10	25,6	13	50,0	2	28,6	$\chi2$=8,673
	Kararsızım	17	43,6	4	15,4	1	14,3	p=0,064
	Katılıyorum	12	30,8	9	34,6	4	57,1	
BİLSEM öğrencileri özel yeteneklerini geliştirdiklerinin farkındadır.	Katılmıyorum	1	2,6	2	7,7	0	0,0	$\chi2$=1,528
	Kararsızım	7	17,9	5	19,2	1	14,3	p=0,871
	Katılıyorum	31	79,5	19	73,1	6	85,7	
Öğrencilerin özel yeteneklerini geliştirmeleri ve proje yapmaları arasında bir bağlantı olduğunu düşünüyorum.	Katılmıyorum	8	20,5	11	42,3	2	28,6	$\chi2$=6,251
	Kararsızım	11	28,2	3	11,5	3	42,9	p=0,179
	Katılıyorum	20	51,3	12	46,2	2	28,6	
Nakil öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyi diğer öğrencileri ders verimi açısından etkilemektedir.	Katılmıyorum	3	7,7	7	26,9	0	0,0	**$\chi2$=9,607**
	Kararsızım	11	28,2	4	15,4	0	0,0	**p=0,043***
	Katılıyorum	25	64,1	15	57,7	7	100,0	
Öğrencilerin BİLSEM'e devam etme durumlarını yeterli buluyorum.	Katılmıyorum	4	10,3	10	38,5	3	42,9	$\chi2$=8,528
	Kararsızım	11	28,2	5	19,2	1	14,3	p=0,064
	Katılıyorum	24	61,5	11	42,3	3	42,9	

BİLSEM'de yapılan derslerin akşam olması öğrencilerin algı ve konsantrasyonlarını olumsuz yönde etkilemektedir.	Katılmıyorum	6	15,4	6	23,1	2	28,6	$\chi2$=2,487
	Kararsızım	6	15,4	3	11,5	2	28,6	p=0,676
	Katılıyorum	27	69,2	17	65,4	3	42,9	
Kurumumdaki fiziki koşulları müzik eğitimi dersi için sınıf ve materyaller açısından yeterli buluyorum.	Katılmıyorum	20	51,3	11	42,3	3	42,9	$\chi2$=3,235
	Kararsızım	3	7,7	5	19,2	2	28,6	p=0,531
	Katılıyorum	16	41,0	10	38,5	2	28,6	
Kurumumda çalışan müzik öğretmeni sayısını yeterli buluyorum.	Katılmıyorum	13	33,3	8	30,8	1	14,3	$\chi2$=4,906
	Kararsızım	4	10,3	5	19,2	3	42,9	p=0,309
	Katılıyorum	22	56,4	13	50,0	3	42,9	
Okul idaresi mevcut desteğinin öğrencilerin ders başarısı ve etkinliklerin gerçekleştirebilmesi açısından önemlidir.	Katılmıyorum	1	2,6	1	3,8	0	0,0	$\chi2$=1,224
	Kararsızım	3	7,7	1	3,8	0	0,0	p=0,909
	Katılıyorum	35	89,7	24	92,3	7	100,0	
Velilerin ve öğrencilerin BİLSEM'lere bakış açısı ders verimliliğini etkilemektedir.	Katılmıyorum	0	0,0	1	3,8	0	0,0	$\chi2$=2,494
	Kararsızım	2	5,1	2	7,7	0	0,0	p=0,679
	Katılıyorum	37	94,9	23	88,5	7	100,0	
BİLSEM'lerin tümü düşünüldüğünde öğrenci sayısı açısından çalgı eğitiminin verimli olabileceğini düşünüyorum.	Katılmıyorum	6	15,4	6	23,1	0	0,0	$\chi2$=2,457
	Kararsızım	7	17,9	5	19,2	2	28,6	p=0,665
	Katılıyorum	26	66,7	15	57,7	5	71,4	

**p<0,05; **p<0,01, Test istatistiği: Ki-kare testi*

Tablo 16'da BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin akademik derecelerine göre anket sonuçları karşılaştırılmıştır. Bu verilerden çıkarılabilecek sonuçlar şunlardır:

"Çalgı Eğitimi Dersinin Müfredata Eklenmesi" gerektiğini düşünen öğretmenlerin oranı lisans mezunlarında %94,9, yüksek lisans mezunlarında %84,6 ve doktora mezunlarında %85,7'dir (p=0,576). "Özel Yeteneklerin Gelişimi Açısından Çalgı Eğitiminin Gerekli Olduğunu" düşünen öğretmenlerin oranı tüm gruplarda yüksek olup lisans mezunlarında %97,4, yüksek lisans mezunlarında %92,3 ve doktora mezunlarında %100'dür (p=0,785).

"BİLSEM'lerde Çalgı Eğitiminin Öğrenci Kazanımları Açısından Önemli ve Gerekli Olduğunu" düşünen öğretmenler arasında güçlü bir fikir birliği vardır; lisans ve doktora mezunlarında bu oran %100 iken yüksek lisans mezunlarında %96,2'dir (p=0,458). Ancak,

müfredatın özel yetenekli öğrencilerin gelişimini destekleme açısından yeterli olduğunu düşünen öğretmenlerde farklılıklar görülmektedir. Lisans mezunlarının %30,8'i, yüksek lisans mezunlarının %34,6'sı ve doktora mezunlarının %57,1'i müfredatı yeterli bulmaktadır (p=0,064). "Nakil Öğrencilerin Hazırbulunuşluk Düzeyinin Diğer Öğrencileri Ders Verimi Açısından Etkilediğini" düşünen öğretmenlerin oranı lisans mezunlarında %64,1, yüksek lisans mezunlarında %57,7 ve doktora mezunlarında %100'dür (p=0,043). Bu, doktora mezunlarının bu konuda daha kesin bir tutum sergilediğini göstermektedir. "BİLSEM'lerde Yapılan Derslerin Akşam Olması" öğrencilerin algı ve konsantrasyonunu olumsuz etkilediği görüşü, lisans mezunlarında %69,2, yüksek lisans mezunlarında %65,4 ve doktora mezunlarında %42,9 oranında paylaşılmaktadır (p=0,676). "Fiziki Koşulların Müzik Eğitimi İçin Yeterli Olmadığını" düşünenlerin oranı lisans mezunlarında %51,3, yüksek lisans mezunlarında %42,3 ve doktora mezunlarında %42,9'dur (p=0,531). "Müzik Öğretmeni Sayısının Yeterliliği" konusunda ise lisans mezunlarının %56,4'ü, yüksek lisans mezunlarının %50,0'ı ve doktora mezunlarının %42,9'u olumlu görüş bildirmiştir (p=0,309). "Velilerin ve Öğrencilerin BİLSEM'lere Bakış Açısının Ders Verimliliğini Etkilediği" görüşü genel olarak yaygındır; lisans mezunlarının %94,9'u, yüksek lisans mezunlarının %88,5'i ve doktora mezunlarının %100'ü bu fikre katılmaktadır (p=0,679).

Genel olarak, öğretmenlerin akademik derecelerine göre genel eğilimler benzer olsada, müfredatın yeterliliği, nakil öğrencilerin etkisi ve derslerin zamanlaması gibi bazı konularda doktora mezunları ile diğer gruplar arasında belirgin farklar görülmektedir. Özellikle, doktora mezunlarının nakil öğrencilerin ders verimine etkisi konusunda daha güçlü bir algıya sahip olduğu dikkat çekmektedir. Bu durum, farklı akademik derecelerle çalışan öğretmenlerin eğitim süreçlerine yönelik farklı deneyim ve bakış açılarına sahip olabileceğini göstermektedir.

BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin ankete ilişkin görüşlerinin yaşlarına göre karşılaştırılması Tablo 17'de gösterilmiştir.

Tablo 17

BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin ankete ilişkin görüşlerinin yaşlarına göre karşılaştırılması

		27-42 yaş		*43 yaş ve üzeri*		*Test istatistiği*
Görüşler		Sayı	%	Sayı	%	
Öğrenci sayısının fazla	Evet	19	54,3	29	78,4	**$\chi 2$=4,698**

olmasının ÖYG programı müzik derslerinde uygulama açısından sorun teşkil ettiğini düşünüyor musunuz?	Hayır	16	45,7	8	21,6	**p=0,030***
Kurumunuzda ÖYG programı müzik derslerinde uygulanan çalgı eğitimi ile diğer BİLSEM ÖYG müzik programlarında uygulanan çalgı eğitimi arasındaki farklılıklar nelerdir?	Bilgim yok	11	31,4	7	18,9	χ2=5,055
	Fark olmadığını düşünüyorum	4	11,4	7	18,9	p=0,282
	Öğretmenlerin branş farklılıkları	6	17,1	9	24,3	
	Öğretmenlerin çalgı eğitimine yaklaşımı	8	22,9	12	32,4	
	Diğer	6	17,1	2	5,4	
BİLSEM'lerde ÖYG programı müzik dersleri çalgı eğitimindeki farklılıkların öğretmen açısından sorun teşkil ettiğini düşünüyor musunuz? Karşılaştığınız sorunlar nelerdir?	Hayır	19	54,3	22	59,5	χ2=1,551
	Branş farklığı/öğretmen yetersizliği	10	28,6	9	24,3	p=0,606
	Öğrenci seviyesi farklılığı	4	11,4	2	5,4	
	Program ilgili yetersizlikler	2	5,7	4	10,8	
Kurumunuzda çalgı eğitiminde veli talepleri açısından sorun yaşıyor musunuz?	Sorun yaşamıyorum	13	37,1	21	56,8	χ2=6,891
	Kurumu kurs merkezi olarak görmesi	20	57,1	14	37,8	p=0,055
	Herkesin piyano eğitimi almak istemesi	0	0,0	2	5,4	
	Velilerin farklı enstrüman talebi	2	5,7	0	0,0	
BİLSEM öğrencilerinin ÖYG programı müzik derslerinde yaş farklılıkları açısından dersi uygulamada yaşadığınız sorunlar nelerdir?	Sorun yaşamıyorum	19	54,3	24	64,9	χ2=1,567
	Hazırbulunuşluluk düzeylerinin farklı olması	13	37,1	12	32,4	p=0,424
	Öğretmen/öğrenci/materyal kaynaklı sorunlar	3	8,6	1	2,7	
Nakil öğrencilerin katıldığı ÖYG programı müzik derslerinde hazırbulunuşluk düzeyi açısından yaşadığınız sorunlar nelerdir?	Nakil gelen öğrencimiz yok	4	11,4	4	10,8	χ2=1,121
	Sorun yaşamıyorum	13	37,1	11	29,7	p=0,771
	Öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin farklı olması	16	45,7	21	56,8	
	Öğrencilerin farklı enstrümanlarla eğitim almaları ve uyum sorunu	2	5,7	1	2,7	
BİLSEM Müzik Alanı proje öğrencilerinin müziğin bilimsel boyutuna ilgisi ve proje yazımı konusundaki tutumları	Sorun yaşamıyorum	3	8,6	5	13,5	χ2=2,562
	Proje öğrencim yok	7	20,0	6	16,2	p=0,674
	Proje yazma konusunda isteksiz olmaları	20	57,1	18	48,6	

açısından karşılaştığınız sorunlar nelerdir?	Proje konusu bulmakta zorluk çekmeleri	2	5,7	1	2,7	
	Motivasyon/destek/teknoloji/zaman sorunu yaşamaları	3	8,6	7	18,9	
Deneyimlerinize dayanarak BİLSEM ÖYG müzik eğitimi müfredat programı hakkındaki görüş ve önerileriniz nelerdir?	Çalgı eğitimi plana alınabilir.	6	17,1	7	18,9	$\chi2$=0,189
	Müfredat yeniden güncellenmeli	14	40,0	16	43,2	p=0,910
	Müfredattan memnun değilim	15	42,9	14	37,8	
BİLSEM'lerde müzik eğitimi uygulamaları açısından yaşadığınız en önemli sorunlar nelerdir?	Sorun yok	6	17,1	2	5,4	$\chi2$=7,733
	Malzeme/materyal eksikliği	9	25,7	10	27,0	p=0,493
	Öğrenci sayılarının fazla olması	4	11,4	2	5,4	
	Öğrencilerin yorgun gelmesi	6	17,1	8	21,6	
	Velilerin beklentileri	5	14,3	4	10,8	
	Devamsızlık	2	5,7	4	10,8	
	Çalgı eğitiminin müfredatta olmaması	0	0,0	4	10,8	
	Okul çıkış saatleri	2	5,7	2	5,4	
	Derse önem verilmemesi	1	2,9	1	2,7	
BİLSEM'lerde veli ile sürekli iletişim halinde olmanın dersleri nasıl etkilediğini düşünüyorsunuz?	Farklılık gösteriyor	1	2,9	4	10,8	$\chi2$=1,857
	Olumlu etkiliyor	29	82,9	29	78,4	p=0,435
	Olumsuz etkiliyor	5	14,3	4	10,8	
BİLSEM'lerde çalışan öğretmenlerin yeterli bir sınav sistemi ile seçildiğini düşünüyor musunuz?	Evet	8	22,9	14	37,8	$\chi2$=2,338
	Hayır	25	71,4	20	54,1	p=0,312
	Kararsızım	2	5,7	3	8,1	

**p<0,05; **p<0,01, Test istatistiği: Ki-kare testi*

Tablo 17'de, BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan öğretmenlerin, yaş gruplarına göre farklılık gösteren görüşleri yer almaktadır. Tabloda, öğrenci sayıları, veli talepleri, müfredat, çalgı eğitimi, öğretmen seçimi gibi konular üzerinde durulmuş ve elde edilen bulgular istatistiksel olarak incelenmiştir. Verilerin analizinde ki-kare testi kullanılmış, bu değerlendirmede 27-42 yaş grubu ile 43 yaş ve üzeri öğretmenlerin yanıtları yüzde dağılımları ile analiz edilmiştir. Tablo, "Öğrenci Sayısının Fazla Olmasının Müzik Alanı ÖYG Programı Uygulamalarında" sorun teşkil edip etmediği sorusuyla başlamaktadır. 27-42 yaş grubundaki öğretmenlerin %54,3'ü bu durumu bir sorun olarak görürken, 43 yaş ve üzeri

öğretmenlerde bu oran %78,4'e yükselmektedir. Bu fark istatistiksel olarak anlamlıdır (p=0,030).

"Çalgı Eğitimi Farklılıkları" sorulduğunda, genç yaş grubundaki öğretmenlerin %31,4'ü bu konuda bilgi sahibi olmadığını belirtmiş, 43 yaş ve üzeri öğretmenlerde bu oran %18,9 olmuştur. Her iki yaş grubunda da öğretmenler, öğretmenlerin çalgı eğitimine yaklaşımı ve branş farklılıklarının önemli bir etken olduğunu vurgulamıştır. Ancak bu konuda anlamlı bir fark bulunmamıştır (p=0,282).

"Çalgı Eğitimi" ile ilgili olarak veli taleplerinin yarattığı sorunlar değerlendirildiğinde, 27-42 yaş grubundaki öğretmenlerin %37,1'i, 43 yaş ve üzerindeki öğretmenlerin ise %56,8'i herhangi bir sorun yaşamadıklarını ifade etmiştir. Ancak, genç yaş grubundaki öğretmenler velilerin kurumu kurs merkezi olarak görmesini bir sorun olarak daha yüksek oranda dile getirmiştir. Bu bulgu, (p=0,055) düzeyinde anlamlı bulunmuştur.

"Yaş Farklılıklarının Müzik Alanı ÖYG Programı Uygulamalarına" Etkisine ilişkin görüşlerde, her iki yaş grubu da genellikle sorun yaşamadığını ifade etmiştir. 27-42 yaş grubu %54,3, 43 yaş ve üzeri ise %64,9 olarak görüş bildirmiştir. Ancak, "Hazırbulunuşluk Düzeylerindeki Farklılıklar", 27-42 yaş grubunda %37,1, 43 yaş ve üzeri grupta ise %32,4 oranında dile getirilmiştir. Nakil öğrencilerle ilgili olarak, her iki gruptaki öğretmenlerin çoğu yine ciddi bir sorun yaşamadıklarını belirtmiştir.

"BİLSEM Müzik Alanındaki Proje Öğrencileriyle" ilgili olarak, her iki yaş grubundaki öğretmenler de öğrencilerin proje yazma konusunda isteksizlik gösterdiğini ifade etmiştir %57,1 ve %48,6. "Müfredatla İlgili Görüşler" sorulduğunda, öğretmenlerin çoğunluğu müfredatın yeniden güncellenmesi gerektiğini savunmuştur %40,0 ve %43,2. Bununla birlikte, her iki grup arasında bu görüş açısından bir farklılık bulunmamıştır.

Müzik eğitimi uygulamalarında yaşanan en önemli sorunlar arasında malzeme ve materyal eksikliği ön plana çıkarken, 27-42 yaş grubundaki öğretmenlerin %17,1'i, 43 yaş ve üzeri öğretmenlerin %5,4'ü herhangi bir sorun yaşamadıklarını belirtmiştir. "Veli İle İletişimin Derslere Etkisi" değerlendirildiğinde ise öğretmenlerin büyük çoğunluğu iletişimin olumlu etkilerinden bahsetmiştir %82,9 ve %78,4. Son olarak, "Öğretmenlerin Sınav Sistemiyle Seçilmesinin Yeterliliği" hakkındaki görüşlerinde, her iki grupta da bu sistemi yetersiz bulanların oranı yüksek olmuştur %71,4 ve %54,1.

Bu tablo, öğretmenlerin görüşlerinde bazı farklılıklar olmasına rağmen, genel olarak benzer deneyimler yaşadıklarını ve özellikle çalgı eğitimi, müfredat ve öğrenci hazırbulunuşluk düzeyleri gibi konuların dikkat çekici olduğunu ortaya koymaktadır.

BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin ankete ilişkin görüşlerinin akademik derecelerine göre karşılaştırılması Tablo 18'de gösterilmiştir.

Tablo 18

BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin ankete ilişkin görüşlerinin akademik derecelerine göre karşılaştırılması

		Lisans		*YL*		*Dr*		*Test*
Görüşler		Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	*istatistiği*
Öğrenci sayısının fazla olmasının ÖYG programı müzik derslerinde uygulama açısından sorun teşkil ettiğini düşünüyor musunuz?	Evet	23	59,0	19	73,1	6	85,7	$\chi 2=2,662$
	Hayır	16	41,0	7	26,9	1	14,3	p=0,261
Kurumunuzda ÖYG programı müzik derslerinde uygulanan çalgı eğitimi ile diğer BİLSEM ÖYG müzik programlarında uygulanan çalgı eğitimi arasındaki farklılıklar nelerdir?	Bilgim yok	14	35,9	4	15,4	0	0,0	$\chi 2=23,085$
	Fark olmadığını düşünüyorum	7	17,9	2	7,7	2	28,6	**p=0,003****
	Öğretmenlerin branş farklılıkları	4	10,3	11	42,3	0	0,0	
	Öğretmenlerin çalgı eğitimine yaklaşımı	8	20,5	7	26,9	5	71,4	
	Diğer	6	15,4	2	7,7	0	0,0	
BİLSEM'lerde ÖYG programı müzik dersleri çalgı eğitimindeki farklılıkların öğretmen açısından sorun teşkil ettiğini düşünüyor musunuz? Karşılaştığınız sorunlar nelerdir?	Hayır	25	64,1	12	46,2	4	57,1	$\chi 2=3,940$
	Branş farklığı/öğretmen yetersizliği	8	20,5	9	34,6	2	28,6	p=0,698
	Öğrenci seviyesi farklılığı	4	10,3	2	7,7	0	0,0	
	Programla ilgili yetersizlikler	2	5,1	3	11,5	1	14,3	
Kurumunuzda çalgı eğitiminde veli talepleri açısından sorun yaşıyor musunuz?	Sorun yaşamıyorum	19	48,7	13	50,0	2	28,6	$\chi 2=5,732$
	Kurumu kurs merkezi olarak görmesi	19	48,7	10	38,5	5	71,4	p=0,478
	Herkesin piyano eğitimi almak istemesi	0	0,0	2	7,7	0	0,0	
	Velilerin farklı enstrüman talebi	1	2,6	1	3,8	0	0,0	
BİLSEM öğrencilerinin	Sorun yaşamıyorum	23	59,0	16	61,5	4	57,1	$\chi 2=1,1228$

ÖYG programı müzik derslerinde yaş farklılıkları açısından dersi uygulamada yaşadığınız sorunlar nelerdir?	Hazırbulunuşluluk düzeylerinin farklı olması	14	35,9	9	34,6	2	28,6	p=0,902
	Öğretmen/öğrenci/materyal kaynaklı sorunlar	2	5,1	1	3,8	1	14,3	
Nakil öğrencilerin katıldığı ÖYG programı müzik derslerinde hazırbulunuşluk düzeyi açısından yaşadığınız sorunlar nelerdir?	Nakil gelen öğrencimiz yok	5	12,8	2	7,7	1	14,3	$\chi 2$=5,811
	Sorun yaşamıyorum	15	38,5	8	30,8	1	14,3	p=0,444
	Öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin farklı olması	19	48,7	14	53,8	4	57,1	
	Öğrencilerin farklı enstrümanlarla eğitim almaları ve uyum sorunu	0	0,0	2	7,7	1	14,3	
BİLSEM Müzik Alanı proje öğrencilerinin müziğin bilimsel boyutuna ilgisi ve proje yazımı konusundaki tutumları açısından karşılaştığınız sorunlar nelerdir?	Sorun yaşamıyorum	6	15,4	2	7,7	0	0,0	$\chi 2$=12,394
	Proje öğrencim yok	10	25,6	3	11,5	0	0,0	p=0,129
	Proje yazma konusunda isteksiz olmaları	14	35,9	18	69,2	6	85,7	
	Proje konusu bulmakta zorluk çekmeleri	3	7,7	0	0,0	0	0,0	
	Motivasyon/destek/ Teknoloji/zaman sorunu yaşamaları	6	15,4	3	11,5	1	14,3	
Deneyimlerinize dayanarak BİLSEM ÖYG müzik eğitimi müfredat programı hakkındaki görüş ve önerileriniz nelerdir?	Çalgı eğitimi plana alınabilir.	6	15,4	7	26,9	0	0,0	**$\chi 2$=12,419**
	Müfredat yeniden güncellenmeli	14	35,9	9	34,6	7	100,0	**p=0,012***
	Müfredattan memnun değilim	19	48,7	10	38,5	0	0,0	
BİLSEM'lerde müzik eğitimi uygulamaları açısından yaşadığınız en önemli sorunlar nelerdir?	Sorun yok	4	10,3	2	7,7	2	28,6	$\chi 2$=16,565
	Malzeme/materyal eksikliği	12	30,8	6	23,1	1	14,3	p=0,423
	Öğrenci sayılarının ,fazla olması	5	12,8	1	3,8	0	0,0	
	Öğrencilerin yorgun gelmesi	9	23,1	3	11,5	2	28,6	
	Velilerin beklentileri	3	7,7	5	19,2	1	14,3	
	Devamsızlık	3	7,7	2	7,7	1	14,3	
	Çalgı eğitiminin müfredatta olmaması	2	5,1	2	7,7	0	0,0	

	Okul çıkış saatleri	0	0,0	4	15,4	0	0,0	
	Derse önem verilmemesi	1	2,6	1	3,8	0	0,0	
BİLSEM'lerde veli ile sürekli iletişim halinde olmanın dersleri nasıl etkilediğini düşünüyorsunuz?	Farklılık gösteriyor	2	5,1	3	11,5	0	0,0	$\chi 2$=4,136
	Olumlu etkiliyor	30	76,9	21	80,8	7	100,0	p=0,369
	Olumsuz etkiliyor	7	17,9	2	7,7	0	0,0	
BİLSEM'lerde çalışan Öğretmenler'in yeterli bir sınav sistemi ile seçildiğini düşünüyor musunuz?	Evet	14	35,9	6	23,1	2	28,6	$\chi 2$=1,897
	Hayır	22	56,4	18	69,2	5	71,4	p=0,785
	Kararsızım	3	7,7	2	7,7	0	0,0	

**p<0,05; **p<0,01, Test istatistiği: Ki-kare testi*

Tablo 18, BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin görüşlerini akademik derecelerine (lisans, yüksek lisans ve doktora) göre karşılaştırmaktadır. Tablo, öğretmenlerin yanıtlarını yüzde dağılımları ve ki-kare testi sonuçları ile değerlendirmiştir.

"Öğrenci Sayısının Fazla Olmasının Müzik Alanı ÖYG Programı Uygulamaları Açısından Sorun Teşkil Edip Etmediği" sorusunda, lisans mezunu öğretmenlerin %59,0'ı, yüksek lisans mezunlarının %73,1'i ve doktora mezunlarının %85,7'si bu durumu bir sorun olarak görmüştür. Ancak, gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır (p=0,261). "Çalgı Eğitimi Farklılıklarına" dair soruya verilen yanıtlarda, lisans mezunlarının %35,9'u bu konuda bilgi sahibi olmadığını belirtirken, yüksek lisans mezunlarında bu oran %15,4'e, doktora mezunlarında ise %0'a düşmüştür. Bu gruplar arasında anlamlı bir fark gözlemlenmiştir (p=0,003).

"Çalgı Eğitiminin Veli Talepleri Açısından Değerlendirilmesinde", lisans ve yüksek lisans mezunlarının yaklaşık yarısı herhangi bir sorun yaşamadığını belirtmişken, doktora mezunlarının yalnızca %28,6'sı aynı görüştedir. Ayrıca, doktora mezunlarının %71,4'ü, veliler'in kurumu kurs merkezi olarak görmesini bir sorun olarak ifade etmiştir. Ancak bu konuda da gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır (p=0,478).

"Öğretmenlerin Yaş Farklılıkları Nedeniyle Ders Uygulamalarında Yaşadıkları Sorunlara İlişkin Görüşlerinde", her üç grup da büyük oranda sorun yaşamadığını belirtmiştir. Ancak, doktora mezunlarının %14,3'ü materyal kaynaklı sorunları dile getirmiştir. Bu farklar anlamlı bulunmamıştır (p=0,902).

"BİLSEM Müzik Alanındaki Proje Öğrencilerinin Tutumlarına İlişkin Değerlendirmelerde", doktora mezunlarının %85,7'si öğrencilerin proje yazma konusunda

isteksiz olduğunu ifade etmiştir. Bu oran yüksek lisans mezunlarında %69,2, lisans mezunlarında ise %35,9'dur. "Müfredat Programı" hakkında ise doktora mezunlarının tamamı müfredatın yeniden güncellenmesi gerektiğini savunurken, bu oran yüksek lisans mezunlarında %34,6, lisans mezunlarında ise %35,9 olarak kalmıştır. Bu farklar anlamlıdır (p=0,012).

"BİLSEM Müzik Alanı ÖYG Programı Uygulamalarında Yaşanan Sorunlar" açısından, doktora mezunlarının %28,6'sı sorun yaşamadığını belirtmiştir. "Ancak Malzeme Eksikliği ve Öğrencilerin Yorgun Gelmesi" gibi sorunlar tüm gruplar arasında öne çıkan konular olmuştur. "Veli İle İletişimin Derslere Etkisi" konusunda, doktora mezunlarının tamamı iletişimin olumlu olduğunu düşünmüştür.

Genel olarak, tablo öğretmenlerin akademik düzeyine bağlı olarak görüş ve deneyimlerinde bazı farklılıklar olduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle müfredat programının güncellenmesi ve proje yazma isteksizliği konuları, dikkat çeken bulgular arasındadır. Ancak, genel anlamda gruplar arasında benzer görüşler de bulunmaktadır.

5.BÖLÜM
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde; araştırma kapsamında elde edilen bulgulardan yola çıkılarak sonuç tartışma ve önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuç

Bu bölümde; araştırmanın verilerinin işlenmesi ile elde edilmiş sonuçlar, her bir alt probleme ait başlıklar altında sunulmaktadır.

5.1.1. Araştırmanın 1. Alt Problemine İlişkin Sonuçlar: Bu Bölümde Müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda "BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında mevcut durum nedir?" sorusuna ilişkin elde edilen sonuçlar yer almaktadır.

BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin bireysel çalgı türleri arasında piyanonun çoğunlukta olduğu, piyanonun yanı sıra keman, gitar, ukulele, bağlama, yan flüt ve diğer çalgıların da olduğu belirlenmiştir. Müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programı uygulamalarında çalgı eğitimi verdikleri tespit edilmiştir. Eğitim için tercih edilen çalgıların başında piyano gelmektedir. Sırası ile gitar, keman, ukulele, yan flüt ve bağlama gibi çalgılar ise diğer tercih edilen çalgılar arasında yer almaktadır. BİLSEM öğrencilerine eğitimi verilmesi önerilen çalgılar arasında ise yine piyanonun öne çıktığı görülmektedir. Satır da (2018) çalışmasında benzer olarak katılımcıların derslerinde sırasıyla 14'ü piyano, 9'u keman, 9'u gitar, 6'sı bağlama ve 4'ünün ise diğer çalgılar (ud, bateri, davul, blok flüt, melodika) öğrettiği enstrümanlar arasında olduğunu belirtmiştir. Bu durum BİLSEM'lerde piyano eğitiminin diğer çalgılara oranla oldukça yaygın olduğunu ve diğer çalgılara göre daha fazla tercih edildiğini göstermektedir.

Müzik öğretmenlerinin müfredat ve eğitiminin içeriğine ilişkin görüşleri değerlendirildiğinde ise çalgı eğitiminin müfredata dahil edilmesi gerektiği belirtilmiş, yine öğretmenlerin büyük çoğunluğu tarafından çalgı eğitiminin özel yeteneklerin gelişimi için gerekli olduğu vurgulanmıştır. BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programı müfredatının özel yetenekli öğrencilerin yeteneklerinin geliştirilmesi açısından yeterli olduğunu düşünen öğretmenler ile bu görüşe katılmayan öğretmenlerin oranı yarı yarıya dağılım göstermektedir. Karagün de (2022) çalışmasında aynı sorunu ders saati bakımından incelemiştir. Çalgı eğitimi müfredatının üstün yetenekli çocuklara yönelik kişiselleştirilmesi ile ilgili olumlu ve olumsuz görüşler bulunduğunu, katılımcıların verdiği cevaplardan çalgı eğitimi müfredatının olmadığı ve BİLSEM'e özel bir müfredat hazırlanması gerektiği, ayrıca derslerin kişiselleştirilmesi gerektiği sonucu ve önerisi sunulmuştur. Özellikle çalgı eğitiminin müfredatın bir parçası

olması gerektiği, müfredatın etkinliği ve öğrencilerin gelişim düzeylerinin düzenli olarak değerlendirilerek müfredatta iyileştirilmeler yapılması ve gerektiğinde derslerin kişiselleştirilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

BİLSEM müzik öğretmenlerinin büyük bir kısmı öğrencilerinin özel yeteneklerini geliştirdiklerinin farkında olduğu görüşündedirler. Öğrencilerin özel yeteneklerini geliştirmeleri ve proje yapmaları arasında bir bağlantı olduğunu düşünen öğretmenler çoğunluktadır. Nakil öğrencilerin diğer öğrencilerinin ders verimi üzerinde etkili olduğunu düşünen öğretmenlerin büyük çoğunluğu nakil öğrencilerin sınıf içi performanslarını olumsuz yönde etkileyeceğini belirtmişlerdir. Öğrencilerin BİLSEM'e devam etme durumlarını yeterli bulan öğretmenler çoğunluktadır. Yine öğretmenlerin büyük çoğunluğu derslerin akşam saatlerinde yapılmasının öğrencilerin algı ve konsantrasyonunu olumsuz etkilediği görüşündedir. Bu durum, öğrencilerin öğrenme süreçlerini olumsuz etkileyerek eğitim kalitesini düşürebileceği şeklinde değerlendirilebilir. Demirtaş ve Çulha (2017)'nın yaptıkları çalışmada öğrencilerin devamsızlık nedenlerini araştırmış ve bu nedenlerden bazılarının sınav, ulaşım sıkıntısı olarak belirtilmiştir. Keskin ve diğerleride (2013) yapmış olduğu çalışmalarında aynı sorunla karşılaştıklarını ve öğrencilerin zaman zaman BİLSEM'e devamsızlık yaptıklarını belirtmişlerdir. Bu sorunun sebepleri arasında öğrencilerin ulaşım problemleri, yorgunluk ve sınav kaygısı olduğu belirlenmiştir. Keskin ve diğerlerinin (2013) çalışmalarında BİLSEM'lerde çalışma saatleri ile ilgili olarak; yönergeye göre özlük haklarının tam olarak ortaya konulmaması ve öğretmenlerin çalışma saatlerinde ve koşullarında sorun olduğu dikkat çekmektedir. Bulgularda öğretmenlerin verdikleri ifadelerden özlük haklarındaki belirsizlik ve çalışma saatlerinin düzensiz olduğu belirlenmiş ve çözüm önerisi olarak var olan yönergenin yeniden gözden geçirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Katılımcı öğretmenler BİLSEM'lere özel yetenekli öğrencilerin sürekli devam edebileceği kurumlar haline getirilerek yeniden yapılandırılması gerektiği ve böylece öğrencilerin sınav kaygılarından uzaklaşarak kuruma devamlarının sağlanabileceğini belirtmiştir. BİLSEM'lerde müzik eğitimi, öğrencilerin özel yeteneklerinin geliştirilmesi açısından önemli bir role sahip olmasına rağmen nakil öğrenciler, ders saatleri, öğrenci devamsızlığı ve öğretmenlerin çalışma koşulları gibi bazı sorunların eğitim süreçlerini olumsuz etkilediği sonucuna varılmıştır.

BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programlarında görev yapan müzik öğretmenlerinin yarısı kurumdaki fiziksel koşulların müzik eğitimi için yeterli olmadığını belirtmiştir. Öğretmenlerin yaklaşık üçte biri kurumdaki müzik öğretmeni sayısının yeterli olmadığını düşünmektedir. Özellikle ders saatlerinin uygunsuzluğu, fiziksel koşulların yetersizliği ve

öğretmen sayısının azlığı gibi faktörler, öğrencilerin müzik eğitiminden yeterli verimi almalarını engelleyebilir. Bu durum, öğrencilerin müzik yeteneklerinin tam olarak gelişmesini engellemenin yanı sıra, müzik eğitimine olan ilgi ve motivasyonlarını da olumsuz etkilemektedir. Çeşit (2018), çalışmasın da BİLSEM'lerin Müzik Alanı eğitimindeki amaçlar konusuna değinmiş ve öğretmenlerin farklı yaklaşımlara sahip olduğunu belirtmiştir. Öğretmenlerin BİLSEM'lerde fiziki/teknik donanım açısından merkezlerin geliştirilmesi, eğitmen eğitimi ihtiyacı, merkezdeki öğrenci sayısı ile eğitmen kontenjanına yönelik düzenleme ihtiyacı üzerine görüşler sunduğunu belirtmiştir. Benzer konularda tamamlanan çalışmalara bakıldığında Satır (2018), yaptığı çalışmada BİLSEM'lerdeki dersliklerin sayıca ve nitelikçe yetersiz olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bazı katılımcılar ise fiziki koşullarının, çalgı, araç ve gereçlerinin müzik alan dersleri için çok iyi durumda olduğunu bildirmiştir. Buradan yola çıkılarak farklı kurumların fiziki koşullarının değişkenlik gösterdiği belirtilmiştir. Atlı ve Balay da (2016) çalışmalarında Matematik ve Fen Bilimleri alanında öğrenim gören öğrencilerin malzeme sıkıntısı çekmediklerini ancak Dil- Edebiyat, Müzik ve Görsel Sanatlar (resim) alanlarında öğrenim görenlerin araç-gereç ve materyal sıkıntısı çektiklerini belirtmişlerdir. Sonuç olarak; BİLSEM'lerin geneline bakıldığında öğretmen sayısının, fiziksel koşulların ve kullanılan materyallerin her okulda değişkenlik göstemekle beraber yetersiz olduğu ve ders saatlerinin öğrenci verimliliği açısından uygun olmadığı belirlenmiştir.

5.1.2. Araştırmanın 2. Alt Problemine İlişkin Sonuçlar: Bu Bölümde "BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programı uygulamalarındaki farklılıklar nelerdir?" sorusuna ilişkin elde edilen sonuçlar yer almaktadır.

BİLSEM müzik öğretmenlerin büyük bir kısmı, okul idaresinin desteğinin öğrenci başarısı ve etkinliklerin gerçekleştirilmesi açısından önemli olduğunu düşünmektedir. Bu durum, okul idaresinin sağladığı kaynaklar, destekleyici uygulamalar ve öğretmenlerin çalışmalarına gösterdiği ilgi sayesinde öğrencilerin daha başarılı olabileceğini göstermektedir. Öğretmenlerin neredeyse tamamına yakını, velilerin ve öğrencilerin BİLSEM'e bakış açısının ders verimliliğini etkilediğini düşünmektedir. Öğretmenlerin çoğunluğu, BİLSEM'lerin tümü düşünüldüğünde öğrenci sayısının çalgı eğitimi için verimli olmadığı görüşündedir. Ancak, önemli bir kısım öğretmen bu görüşe katılmamakta ve bir kısım öğretmen de kararsız kalmaktadır. Bu durum, öğrenci sayısının fazla olması durumunda bireysel ilgiden yoksun kalınması ve öğrenme sürecinin yavaşlamasına dair endişeleri yansıtmaktadır. Öğretmenlerin büyük bir kısmı, kurumlarında bir veya iki müzik öğretmeni olduğunu belirtmiştir. Bu durum, öğretmenlerin iş yükünü artırmakta ve öğrencilere bireysel olarak yeterince zaman

ayıramamalarına neden olmaktadır. Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu, kendi çalıştıkları BİLSEM ile diğer BİLSEM'ler arasında öğrenci sayısı açısından farklılıklar olduğunu belirtmiştir. Öğrenci sayısının fazla olması, sınıfların kalabalık olmasına ve dolayısıyla müzik eğitimi süreçlerinin olumsuz etkilenmesine yol açmaktadır. Kalabalık sınıflar, hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin motivasyonunu düşürmekte ve etkin öğrenmeyi zorlaştırmaktadır.

Öğrenci sayısının fazla olmasının yanı sıra, öğretmenlerin bir kısmı da materyal yetersizliği yaşadıklarını belirtmiştir. Yeterli müzik aleti, nota ve diğer eğitim materyallerinin bulunmaması, öğrencilerin pratik yapma imkanlarını kısıtlamakta ve eğitim kalitesini düşürmektedir. Bu araştırmanın sonuçları, BİLSEM'lerde müzik eğitiminin bazı sorunlarla karşı karşıya olduğunu göstermektedir. Öğretmen eksikliği, sınıfların kalabalık olması, materyal yetersizliği ve çalgı eğitimi konusunda yaşanan farklılıklar, müzik eğitiminin kalitesini olumsuz etkileyen başlıca sorunlardır. Öğretmenlerin önemli bir kısmı, kendi kurumlarındaki çalgı eğitimi ile diğer BİLSEM'lerdeki çalgı eğitimi arasındaki farklılıklar hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığını belirtmiştir. Bu durum, öğretmenlerin kendi uygulamalarını diğer kurumlarla kıyaslamalarını zorlaştırmakta ve genel bir değerlendirme yapmalarını engellemektedir. Öğretmenlerin bir kısmı ise, çalgı eğitimi konusundaki farklılıkların öğretmenlerin branş farklılıklarından kaynaklandığını düşünmektedir. Farklı branşlarda uzmanlaşmış öğretmenlerin, öğrencilere farklı çalgı eğitimi vermeleri doğal bir sonuçtur. Ancak, bu durumun öğrencilerin müzik eğitimlerinin kalitesini olumlu veya olumsuz yönde etkileyebileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Öğretmenlerin çalgı eğitimine yaklaşımları da farklılık göstermektedir. Bazı öğretmenler daha geleneksel yöntemleri tercih ederken, bazıları daha modern ve öğrenci merkezli yöntemleri tercih etmektedirler. Bu düşünce ve yöntem ayrılıklarının, öğrencilerin çalgı çalma becerilerinin gelişimi üzerinde farklı etkiler yaratabileceği düşünülmektedir. Öğretmenlerin bir kısmı, çalgı eğitimi konusundaki farklılıkların bazı sorunlara yol açtığını belirtmiştir. Branş farklılıkları, öğretmen yetersizlikleri, öğrenci seviyesi farklılıkları ve program yetersizlikleri gibi faktörler, öğrencilerin müzik eğitimlerinin kalitesini olumsuz etkileyebilecek önemli sorunlardır. Sonuç olarak, BİLSEM'lerde çalgı eğitimi konusunda önemli farklılıklar olduğu ve bu farklılıkların öğretmenlerin görüşlerine göre bazı sorunlara yol açabileceği görülmektedir.

Velilerin, BİLSEM'leri kurs merkezleri gibi görerek belirli çalgılar ve eğitim programları konusunda yoğun taleplerde bulundukları görülmektedir. Bu durum, öğretmenlerin eğitim süreçlerini planlarken velilerin beklentilerini karşılama zorunluluğu hissetmelerine neden olmakta ve özellikle tüm öğrencilerin piyano öğrenmek istemesi gibi

genel bir eğilim, öğretmenlerin farklı çalgılara yönelik eğitimler vermelerini zorlaştırmaktadır.

BİLSEM'lerde farklı yaş gruplarından öğrencilerin bulunması, öğrencilerin müzikal bilgi ve becerileri açısından farklılık göstermesine neden olmaktadır. Öğretmenlerin büyük bir kısmı, öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin farklı olmasının eğitim süreçlerini etkilediğini belirtmiştir. Bu durum, öğretmenlerin farklı öğrenme hızlarına ve ihtiyaçlarına sahip öğrencilere aynı anda eğitim verme zorunluluğu ile karşı karşıya kalmalarına neden olmaktadır.

Nakil öğrencilerin varlığı, sınıf içindeki öğrenci çeşitliliğini artırmakta ve öğretmenlerin ders planlamalarını zorlaştırmaktadır. Öğretmenlerin bir kısmı, nakil öğrencilerin farklı müzikal geçmişlere sahip olmaları nedeniyle uyum sorunları yaşadıklarını belirtmiştir. Ancak, öğretmenlerin büyük bir kısmı, nakil öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin farklı olmasının bir sorun olmadığını düşünmektedir.

Bu araştırmanın sonuçları, BİLSEM'lerde müzik eğitimi süreçlerinin, veli talepleri, öğrencilerin yaş farklılıkları ve nakil öğrenciler gibi çeşitli faktörlerden etkilendiğini göstermektedir. Bu durum öğretmenlerin eğitim süreçlerini planlarken karşılaştıkları zorlukları arttıracak ve öğrencilerin müzik eğitimlerini olumsuz yönde etkileyebilecek potansiyele sahiptir.

5.1.3. Araştırmanın 3. Alt Problemine İlişkin Sonuçlar: Bu bölümde "BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programı uygulamalarında karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri nelerdir?" sorusuna ilişkin elde edilen sonuçlar yer almaktadır.

BİLSEM'lerde Müzik Alanı ÖYG programında genellikle az sayıda müzik öğretmeni görev yapmaktadır. Öğretmenlerin bir bölümü kurumlarında sadece bir müzik öğretmeni olduğunu belirtmiştir. Bu durumun, öğretmenlerin iş yükünü artırarak, öğrencilere bireysel ilgi göstermelerini zorlaştırdığı düşünülmektedir. Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu, farklı BİLSEM'ler arasında öğrenci sayısında farklılıklar olduğunu belirtmiştir. Öğretmenlerin yarısından fazlası kalabalık sınıfların Müzik Alanı ÖYG programı uygulamaları açısından sorun oluşturduğunu düşünmektedir. Kalabalık sınıflar, öğrencilere bireysel ilgi gösterilmesini zorlaştırarak, öğrenme süreçlerini olumsuz etkileyebilmektedir. Öğretmenlerin bir kısmı ise materyal yetersizliğinin de bir sorun olduğunu belirtmiştir. Özellikle kalabalık sınıflar, öğretmenlerin iş yükünü artırarak öğrencilere bireysel ilgi göstermelerini zorlaştırmakta ve öğrenme süreçlerini olumsuz etkilemektedir. Keskin ve diğerlerinin (2013) sınıflardaki materyal yetersizliği ile ilgili olarak "Bilim ve Sanat Merkezleri Mevcut Durumları, Sorunları ve Çözüm Önerileri" isimli çalışmalarında araştırmaya katılan bazı

öğretmenler'in ve fiziki koşullar açısından zorluklar yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Ancak fiziksel şartlarda yaşanan zorlukların temel bilimlere göre sanat dalları için daha uygun olduğu görülmüştür. Sonuç olarak BİLSEM'lerde görev yapan müzik öğretmenlerinin karşılaştığı en önemli sorunlardan birisi öğretmen sayısının yetersiz oluşu ve bunun sonucunda oluşan yüksek iş yüküdür. Özellikle küçük kurumlarda tek bir müzik öğretmeni olması, öğrencilere bireysel ilgi göstermeyi zorlaştırmakta ve öğrenme süreçlerini olumsuz etkilemektedir. Öğrenci sayısındaki farklılıklar ve kalabalık sınıflar da bu sorunu daha da derinleştirmektedir. Materyal yetersizliği ise bir diğer önemli sorun olarak öne çıkmaktadır.

Öğretmenlerin önemli bir kısmı BİLSEM'lerdeki çalgı eğitimi uygulamaları hakkında bilgi sahibi olmadığını belirtmiştir. Diğer bölümü, BİLSEM'lerde çalgı eğitimi konusunda farklılıklar olduğunu düşünmektedir. Bu durum öğretmenlerin branş farklılıkları, müzik öğretmenlerinin çalgı eğitimine yaklaşımları ve öğrenci seviyeleri gibi çeşitli nedenlere bağlanabilir. Öğretmenlerin çoğunluğu, çalgı eğitimindeki farklılıkların kendileri için sorun teşkil etmediğini belirtmiştir. Ancak, önemli bir kısım öğretmen, branş farklılığı veya öğretmen yetersizliğinin sorun yarattığını düşünmektedir. Bu durum; BİLSEM Müzik Alanı ÖYG programlarındaki çalgı eğitimi uygulamalarının değişkenlik gösterdiğini ve öğretmenler üzerinde farklı etkiler yarattığını göstermektedir. Öğretmenlerin bir kısmı bu durumu sorun olarak görmezken, bir kısmı ise özellikle branş farklılığı ve öğretmen yetersizliği vb. gibi konularda endişeler taşımaktadır. Satır da (2018) çalışmasında benzer olarak öğretmenlerin BİLSEM'lerde genel olarak öğretmen sayısının öğrenci sayısını karşılamadığı, bazı çalgıları öğretecek öğretmenlerin bulunmadığı bildirilmiştir. Bilgili'nin de (2017) farklı örneklem guruplarıyla yaptığı çalışmalarda öğretmen ve çalgı yetersizliklerine değinmesi, bu konudaki eksikliği teyit etmektedir. Sonuç olarak; BİLSEM'lerde uygulanan çalgı eğitimi uygulamalarının değişkenlik gösterdiği, bu durumun öğretmenler üzerinde farklı etkiler yarattığı ve eğitim süreçlerini çeşitli şekillerde etkileyebileceği belirlenmiştir.

Velilerin büyük bir kısmı, kurumda veli talepleri konusunda sorun yaşamadıklarını belirtmiştir. Ancak, tüm öğrencilerin piyano eğitimi almak istemesi ve velilerin farklı çalgı talep etmesi gibi durumlar, sınırlı kaynaklar ve öğretmen sayısı göz önüne alındığında bazı zorluklara neden olmaktadır. Öğrencilerin yaş farklılıklarının bir sorun olmadığı düşünülsede, hazırbulunuşluk düzeylerinin aynı olmaması öğretmenler tarafından önemli bir sorun olarak görülmektedir. Öğretmenlerin bir kısmı kurumlarında nakil öğrencisi olmadığını belirtmiştir. Nakil gelen öğrencilerle sorun yaşamadığını belirten öğretmenlerin oranı ise (%33,3)'tür. Ancak, nakil öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin farklı olması konusunu öğretmenlerin yarısından fazlası bir sorun olarak görmemektedir. BİLSEM'lerde veli talepleri, öğrenci

farklılıkları ve nakil öğrencilerle ilgili bazı zorlukların yaşandığı görülmektedir. Ancak, öğretmenlerin büyük bir kısmı bu sorunlarla başa çıkabileceklerini düşünmektedir. Satır da (2018) çalışmasında velilerin BİLSEM'i dershane (kurs) gibi görmesi ve önemsememesi ile ilgili öğretmenlerin sorun yaşadığını, öğrencilerin kendi okullarında öğretmenleri ile görüşülerek ve velilerle bireysel görüşme yapılarak veya bilgilendirme semineri verilerek sorunun çözülebileceğini belirtmiştir. Bağcı Ayrancı ve Mete de (2017) çalışmalarında nakil öğrenciler ile ilgili olarak; söz konusu okullardaki öğrenci hazırbulunuşluğun ölçülmesi konusunda Müzik Alanı ÖYG uygulamalarının farklılık gösterdiğinin öğretmenler tarafından bildirildiğini belirtmiştir. Hazırbulunuşluk belirlemedeki bu farklılıkların öğrencinin eğitimindeki tüm programa yansıyacağını belirtmişlerdir. Geçerli ve güvenilir, bilimsel niteliği olan hazırbulunuşluk belirleme çalışmalarına ihtiyaç olduğunu öğrencinin alan seçimindeki hatalar, öğrenciye verilecek konuların seçiminin sağlıklı bir şekilde belirlenebilmesi hazırbulunuşluğun sağlıklı bir şekilde ortaya konulmasına dayandığını belirtmişlerdir. Öğrenci nakilleri esnasında da hazırbulunuşluk belirlemede öğretmenden öğretmene, BİLSEM'den BİLSEM'e görülen bu değişkenliklerin öğrencinin sürekli eğitim ve gelişim durumuna da zarar verdiğini belirtmişlerdir.

Araştırmalar incelendiğinde BİLSEM'lerde veli talepleri, öğrenci farklılıkları ve nakil öğrencilerle ilgili yaşanan sorunların olduğu, sistemde bazı eksikliklerin ve iyileştirilmesi gereken noktaların olduğu ve özellikle velilerin BİLSEM'e yönelik bakış açıları, öğrencilerin farklı hazırbulunuşluk düzeylerinin olduğu bu faktörlerin öğrencilerin eğitim süreçlerini olumsuz etkilediği sonucuna varılmıştır.

Öğrencilerin proje yazma konusunda isteksizliği, öğretmenlerin en büyük zorluğu olarak öne çıkmaktadır. Bu durum, öğrencilerin proje tabanlı öğrenmeye alışık olmadığını veya bu konuda yeterli destek görmediğini göstermektedir. Proje konusunda öğretmenlerin motivasyon, destek, teknoloji ve zaman gibi kaynak eksikliği yaşamaları, proje çalışmalarının etkinliğini olumsuz etkilemektedir. Bazı öğretmenlerin, öğrencileri için uygun ve ilgi çekici proje konuları bulmakta zorlandığı görülmektedir. Öğretmenlerin büyük bir kısmı, müfredatın güncellenmesi gerektiğini düşünmektedir. Mevcut müfredatın, çağın gerektirdiği becerileri ve öğrencilerin ilgi alanlarını yeterince karşılamadığı düşünülmektedir. Öğretmenlerin önemli bir kısmı, müfredata çalgı eğitiminin eklenmesi gerektiğini düşünmektedir. Adızel ve Özmenteş (2018) de çalışmalarında müfredatla ilgili olarak benzer problemler tespit etmişlerdir. BİLSEM müzik öğretmenleri kendi sistemlerini oluştururken de BİLSEM'in yapısından kaynaklanan kolaylıklardan faydalandıklarını, bununla birlikte müzik alanında belli bir eğitim birlikteliğinin sağlanamamasından kaynaklanan zorlukların oluştuğunu belirtmişlerdir.

Yapılan araştırmalar ve öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda BİLSEM'lerdeki müzik eğitimi müfredatının çağın gerektirdiği becerileri ve öğrencilerin ilgi alanlarını tam olarak karşılayamadığı ve özellikle çalgı eğitiminin müfredata eklenmesi yönünde yoğun bir istek olduğu sonucuna varılmıştır. Müfredatın güncellenmesinin ve çalgı eğitimine müfredatta yer verilmesinin öğrencilerin müziksel gelişimlerini desteklemenin yanında onların ilgi alanlarına hitap ederek motivasyonlarını da arttırabileceği düşünülmektedir.

Malzeme ve materyal eksikliği, öğretmenlerin en büyük sorunlarından biri olarak öne çıkmaktadır. Öğretmenlerin büyük bir kısmı, BİLSEM'lerde çalışan öğretmenlerin yeterli bir sınav sistemiyle seçilmediğini ve velilerle sürekli iletişim halinde olmanın dersler üzerinde olumlu etkisi olduğunu düşünmektedir. Ancak, veli beklentileri ve devamsızlık gibi konular bazı sorunlara neden olabilmektedir. Öğretmenlerin görüşleri BİLSEM'lerde müzik eğitiminin geliştirilmesi için bazı önemli iyileştirmelerin yapılması gerektiği görüşünde olduklarını göstermektedir. Proje tabanlı öğrenmenin desteklenmesi, müfredatın güncellenmesi, malzeme ve materyal eksikliklerinin giderilmesi, öğretmenlerin niteliklerinin artırılması ve velilerle iş birliğinin güçlendirilmesi gibi adımlar atılarak daha etkili bir müzik eğitimi sağlanabileceği öğretmen görüşleri arasındadır.

Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu mevcut durumla ilgili ek bir öneri sunma ihtiyacı duymamaktadır. Ancak, bazı öğretmenler tarafından dile getirilen çeşitli öneriler, BİLSEM'lerin daha etkin ve verimli çalışabilmesi için önemli ipuçları sunmaktadır. Öğretmenlerin büyük bir kısmı, mevcut sisteme ilişkin ek bir öneri sunma ihtiyacı duymamaktadır. Öğretmenlerin sunduğu öneriler, genellikle bireysel deneyimlerine ve sınırlı bir çerçeveye dayanmaktadır. Bu öneriler, çalgı eğitimi, müfredat, öğrenci seçimi, yönetim gibi spesifik konulara odaklanmaktadır. Müfredatın güncellenmesi, kaynakların arttırılması, öğrenci seçimi süreçlerinin iyileştirilmesi, öğretmenlerin niteliğinin arttırılması ve velilerle iletişimin güçlendirilmesi gibi adımlar atılarak daha etkili bir müzik eğitimi sağlanabileceği düşünülmektedir.

5.1.4. Araştırmanın 4. Alt Problemine İlişkin Sonuçlar: Bu Bölümde "BİLSEM Müzik Alanında ÖYG programında görev yapan müzik öğretmenlerinin farklı değişkenlere göre görüşlerinin karşılaştırılmasında dağılım nasıldır?" Sorusuna ilişkin elde edilen sonuçlar yer almaktadır.

Kadın ve erkek öğretmenlerin BİLSEM'lerdeki müzik eğitimi hakkındaki görüşleri arasında belirgin bir farklılık gözlenmemiştir. Hem kadın hem de erkek öğretmenler, çalgı eğitiminin önemi, müfredatın yeterliliği, veli ve öğrenci etkisi gibi konularda benzer görüşlere sahiptirler. Bu durum, öğretmenlerin BİLSEM'lerdeki müzik eğitiminin genel amaçları ve

sorunları konusunda ortak bir anlayışa sahip olduğunu göstermektedir. Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu, çalgı eğitiminin özel yeteneğin gelişimi için önemli olduğunu, BİLSEM'lerin öğrencilerin özel yeteneklerini geliştirmeleri için yeterli olduğunu ve velilerin ve öğrencilerin BİLSEM'lere bakış açısının ders verimliliğini etkilediğini düşünmektedir. Sonuç olarak; BİLSEM'lerde müzik eğitimi konusunda çalışan öğretmenlerin cinsiyetlerine göre önemli farklılıklar olmadığı görülmektedir. BİLSEM'lerde çalışan öğretmenlerin mesleki yaklaşımlarının daha çok eğitimle ilgili faktörlerden, kişisel deneyimlerden ve kurumun genel durumundan etkilendiği düşünülmektedir.

Araştırmada yöneltilen tüm sorularda, kadın ve erkek öğretmenlerin yanıtları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaması, cinsiyetin öğretmenlerin görüşlerini belirlemede önemli bir değişken olmadığını göstermektedir. Hem kadın hem de erkek öğretmenler, öğrenci sayısının fazla olması, çalgı eğitimi materyalleri, müfredat programındaki eksiklikler, veli beklentileri gibi benzer sorunlarla karşılaşmakta olduklarını belirtmişlerdir. Bu durum, BİLSEM'lerde müzik eğitiminin genel olarak karşı karşıya olduğu zorlukların cinsiyete bağlı olmaksızın tüm öğretmenler için geçerli olduğunu göstermektedir. Öğretmenler, müfredatın programının güncellenmesi, materyal desteğinin artırılması, öğrenci sayısının azaltılması vb. gibi benzer çözüm önerileri sunmaktadırlar.

Cinsiyet farklılıklarının öğretmenlerin görüşlerini belirlemede önemli bir rol oynamaması, BİLSEM'lerde çalışan öğretmenlerin ortak bir mesleki kimliğe sahip olduğunu ve benzer sorunlarla karşılaştığını göstermektedir. Öğretmenlerin sıklıkla dile getirdiği sorunlar (örneğin, öğrenci sayısı, materyal eksikliği, müfredat yetersizliği), bireysel değil sistemsel sorunlardır. Sonuç olarak; BİLSEM'lerde müzik eğitimi veren kadın ve erkek öğretmenlerin benzer sorunlarla karşılaştıkları ve benzer çözüm önerileri sundukları görülmektedir.

Araştırmada farklı yaş gruplarındaki öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Bu durum, öğretmenlerin yaşlarının, BİLSEM'lerdeki müzik eğitimi hakkındaki görüşlerini belirlemede önemli bir değişken olmadığını göstermektedir. Farklı yaş gruplarındaki öğretmenler, çalgı eğitiminin önemi, müfredat programının yeterliliği, veli ve öğrenci etkisi gibi konularda benzer görüşlere sahip olduğu belirtmişlerdir. Daha deneyimli öğretmenlerin, daha genç öğretmenlere göre farklı bir bakış açısına sahip oldukları düşünülsede, araştırmanın sonucu bu beklentiyi desteklememektedir. Bu durum, deneyimin yanı sıra diğer faktörlerin de öğretmenlerin görüşlerini şekillendirdiğini göstermektedir. BİLSEM'lerde Müzik Alan öğretmenlerinin yaşlarına göre önemli farklılıklar olmadığı belirlenmiştir.

Öğretmenlerin eğitim düzeyleri ile BİLSEM'lerdeki müzik eğitimi hakkındaki görüşleri arasında, "Nakil öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyinin diğer öğrencileri ders verimi açısından etkilemektedir"ifadesi dışında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu, öğretmenlerin eğitim düzeylerinin, BİLSEM'lerdeki müzik eğitimi hakkındaki genel görüşlerini büyük ölçüde etkilemediğini, daha yüksek eğitim düzeyine sahip öğretmenlerin, nakil öğrencilerin sınıf üzerindeki etkilerini daha iyi farkında olduklarını göstermektedir. Doktora mezunu öğretmenlerin tamamı, nakil öğrencilerin ders verimliliğini etkilediği görüşünde birleşmiştir. Bu durum, daha yüksek eğitim düzeyinin öğretmenlere, eğitim süreçlerini daha derinlemesine analiz etme ve öğrenci farklılıklarını daha iyi anlama becerisi kazandırdığını düşündürmektedir. Öğretmenlerin eğitim düzeylerinden bağımsız olarak BİLSEM'lerdeki müzik eğitimi hakkında benzer görüşlere sahip oldukları, müzik eğitimi veren öğretmenlerin eğitim düzeylerinin, görüşlerini büyük ölçüde etkilemediği görülmektedir. BİLSEM'lerde müzik eğitiminin kalitesini artırmak için tüm öğretmenlerin görüşlerinin alınması ve ortak çözümler üretilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Çalgı eğitimi verme deneyiminin, öğretmenlerin BİLSEM'lerdeki müzik eğitimi hakkındaki bazı görüşlerini önemli ölçüde etkilediği görülmektedir. Özellikle çalgı eğitiminin önemi, öğrencilerin özel yeteneklerinin farkındalığı ve BİLSEM'lerde öğrenci sayısının çalgı eğitimi için uygunluğu gibi konularda, çalgı eğitimi veren öğretmenlerin görüşlerinin daha olumlu yönde olduğu belirlenmiştir. Çalgı eğitimi veren öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu, çalgı eğitiminin özel yeteneğin gelişimi ve öğrenci kazanımları için önemli olduğunu düşünmektedir. Çalgı eğitimi veren öğretmenler, öğrencilerin kendi özel yeteneklerinin farkında olduklarını daha sık belirtmektedirler. Öğretmenlerin bir kısmı, BİLSEM'lerde öğrenci sayısının çalgı eğitimi için uygun olduğunu düşünmektedir. Öğretmenlerin eğitim düzeylerinden bağımsız olarak BİLSEM'lerdeki müzik eğitimi hakkında benzer görüşlere sahip oldukları görülmektedir. Karagün de (2022) çalışmasında çalgı eğitimi müfredatının olmadığı, BİLSEM'e özel bir müfredat hazırlanması gerektiği, derslerin kişiselleştirilmesi gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Sonuç olarak; çalgı eğitimi deneyiminin öğretmenlerin BİLSEM'lerdeki müzik eğitimi hakkındaki görüşlerini önemli ölçüde etkilediğini ve müzik eğitiminin kalitesini artırmak için çalgı eğitiminin gerekli olduğu düşünülmektedir.

Öğretmenlerin yaşlarının, "Öğrenci sayısının fazla olmasının derslere olan etkisi" hakkındaki görüşlerini önemli ölçüde etkilediği görülmektedir. Diğer sorularda yaş faktörünün anlamlı bir farklılık yaratmadığı, daha yaşlı öğretmenlerin, öğrenci sayısının fazla olmasının dersleri olumsuz etkilediği görüşünü daha sık belirtmişlerdir. Bu durum, daha

deneyimli öğretmenlerin, öğrenci sayısının fazla olmasının derslerin kalitesini düşürdüğünü daha iyi farkında olduklarını göstermektedir.

Diğer sorularda yaş faktörünün anlamlı bir farklılık yaratmaması, öğretmenlerin yaşlarından bağımsız olarak BİLSEM'lerdeki müzik eğitimi hakkında benzer görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Öğretmenlerin yaşlarının, özellikle öğrenci sayısının fazla olmasının derslere etkisi hakkındaki görüşlerini etkilediğini göstermektedir. Bu durum, BİLSEM'lerde müzik eğitiminin kalitesini artırmak için sınıf mevcutlarının düşürülmesi ve deneyimli öğretmenlerin bilgi ve tecrübelerinin paylaşılması gerektiğini vurgulamaktadır.

Öğretmenlerin eğitim düzeylerinin, BİLSEM'lerdeki müzik eğitimi hakkındaki bazı görüşlerini önemli ölçüde etkilediği görülmektedir. Özellikle, müfredat programının yeterliliği, farklı BİLSEM'ler arasındaki çalgı eğitimi uygulamalarının öğretmenlere yansımaları konusunda eğitim düzeyine göre anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Doktora düzeyindeki öğretmenlerin tamamı, müfredatın güncellenmesi gerektiğini düşünmektedir. Yüksek lisans ve doktora düzeyindeki öğretmenler, BİLSEM'lerdeki çalgı eğitimi uygulamalarındaki farklılıkların farkında olup, bu durumun öğretmenlere yansımalarını daha iyi değerlendirmektedirler. Lisans düzeyindeki öğretmenlerin bir kısmı ise bu konuda bilgi sahibi olmadıklarını belirtmektedir. Eğitim düzeyi faktörünün anlamlı bir farklılık yaratmaması, öğretmenlerin eğitim düzeylerinden bağımsız olarak BİLSEM'lerdeki müzik eğitimi hakkında benzer görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Bu durum, BİLSEM'lerde çalışan öğretmenlerin, mesleki deneyimleri ve karşılaştıkları ortak sorunlar nedeniyle benzer bir bakış açısına sahip olduklarını düşündürmektedir. Öğretmenlerin eğitim düzeylerinin, BİLSEM'lerdeki müzik eğitimi hakkındaki bazı görüşlerini önemli ölçüde etkilediğini göstermektedir. Özellikle müfredat programının yeterliliği ve BİLSEM'ler arasındaki uygulamalar konusunda, eğitim düzeyine göre anlamlı farklılıklar gözlenmektedir. Bu durum, BİLSEM'lerde müzik eğitiminin kalitesini artırmak için öğretmenlerin eğitim düzeylerine uygun destekler verilmesi ve müfredatın güncellenmesi gerektiğini düşündürmektedir.

5.2. Öneriler

5.2.1. Milli Eğitim Bakanlığına Yönelik Öneriler:

- BİLSEM'lerde müzik öğretmeni sayısının artırılması, öğrencilere daha bireysel ilgi gösterilmesini sağlayarak sınıf mevcutlarının düşürülmesine katkı sağlayabilir.
- Müzik eğitiminin daha verimli gerçekleşmesi için, sınıf, enstrüman ve materyallerin yeterliliği sağlanmalı ve gerekli düzenlemeler yapılarak öğrencilerin daha iyi bir öğrenim ortamına kavuşmaları için olanaklar hazırlanabilir.

- Farklı çalgı türlerinde uzmanlaşmış öğretmenlerin sayısının artırılması, öğrencilerin daha geniş bir müzikal deneyim kazanmalarını sağlayabilir.
- BİLSEM müfredatının, güncel müzik eğitimi yaklaşımları ve öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda düzenli olarak güncellenmesi gerekli görülmektedir.
- Kurum yöneticilerinin sanat alanı ile ilgili tutum ve davranışlarını olumlu yönde etkileyebilecek eğitimler alması sağlanabilir.
- Öğretmenlere düzenli olarak seminer, kurs ve atölye çalışmaları düzenlenerek mesleki gelişimleri desteklenebilir.
- BİLSEM'lerde görev yapan öğretmenlerin bir araya gelerek deneyimlerini paylaşmaları ve ortak sorunlara çözüm bulmaları sağlanabilir.
- Velilerin çocuklarının müzik eğitimi hakkında bilinçlendirilmesi için seminerler düzenlenebilir.
- Öğrencilerin bireysel farklılıkları göz önünde bulundurularak, onlara özel eğitim programları hazırlanabilir.
- Müfredatın, çağın gerektirdiği becerileri ve öğrencilerin ilgi alanlarını kapsayacak şekilde düzenli olarak güncellenmesi ve esnek bir yapıya sahip olması yararlı görülmektedir.
- Tüm BİLSEM'lerde çalgı eğitiminin müfredat programına dahil edilmesi ve öğrencilerin en az bir çalgı öğrenmeleri önerilmektedir.
- BİLSEM'lerde müzik eğitimi ile ilgili araştırmalar yapılması ve elde edilen sonuçların uygulamaya aktarılması teşvik edilmelidir.
- Müzik eğitimi alanında uzman kişilerin, BİLSEM'lere danışmanlık ve eğitim hizmetleri sunmaları sağlanabilir.
- Öğrencilerin ve öğretmenlerin performanslarının değerlendirilmesi için daha objektif ve güvenilir sistemler geliştirilmelidir.
- Öğretmen sayısının artırılması ve öğretmenlerin niteliklerinin yükseltilmesi için sürekli eğitim programları yararlı görülmektedir.
- BİLSEM Müzik Alanına öğretmen alımında ana çalgıları farklı öğretmenler seçilerek kurum içinde öğrencilere alternatifler sağlanabilir.

5.2.2. Kurumsal Yapılanmaya Yönelik Öneriler:

- Sınıf mevcutlarının azaltılması, öğrencilerin daha verimli eğitim almalarını sağlayabilir.
- Nakil öğrencilerin uyum süreçleri kolaylaştırılmalı ve diğer öğrencilerle eşit fırsatlara sahip olmaları sağlanabilir.
- Okul idarelerinin, müzik öğretmenlerine daha fazla destek vermesi ve kaynak sağlaması eğitim ve etkinlik ortamlarının daha iyi hale gelmesini sağlayabilir.
- BİLSEM'ler arasında iş birliği yapılarak, kaynak paylaşımı ve deneyim alışverişi sağlanabilir.
- Müzik Alan öğretmenlerine uygun derslik ve materyal sağlama konusunda kurum idareleri müzik öğretmenlerine daha çok destek olabilir.
- Çocukların kazandıkları yıla göre değil, kendi yaş gruplarına göre sınıflandırılması öğrenme verimini daha çok arttırabilir.

Bu doğrultuda BİLSEM'lerde müzik eğitiminin kalitesinin artırılması için sistematik bir yaklaşım benimsenmeli ve yukarıda belirtilen öneriler kapsamında çalışmalar yürütülmelidir. Bu sayede, öğrencilerin müzikal yeteneklerini en üst düzeyde geliştirmeleri ve müzik eğitiminin topluma kazandırdığı değerlerin artırılabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Adızel, B. F. ve Özmenteş, G. (2018). Müzik alanı öğrenci velilerinin eğitim süreçlerine yönelik farkındalıkları: Antalya bilsem örneği. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 7*(3), 225–232.

Akarsu, F. (2004a). Enderun: *Üstün Yetenekliler için Saray Okulu.* Seçilmiş Makaleler Kitabı, İstanbul

Akarsu, F. (2004b). *Üstün yetenekliler*. A. Kulaksızoğlu, A. E. Bilgili & M. R. Şirin (Ed.), 1. Türkiye üstün yetenekli çocuklar kongresi seçilmiş makaleler kitabı içinde (s. 127-154). İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.

Akkutay, Ü. (1984). *Osmanlı ansiklopedisi (C.5).* Yeni Türkiye Yayınları.

Altan, M. Z. (2010). Teaching global issues through interculturalcommunication, critical thinking and multiple intelligences. *Modern English Teacher, 19*(1), 60-64.

Atlı, H. ve Balay, R. (2016). Bilim ve sanat merkezindeki üstün yetenekliler eğitiminin sürdürülebilirliğine ilişkin öğrenci düşünceleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 17*(2), 191-205.

Aydoğan, Y. ve Gültekin Duman, G. (2017). Yasa ve yönetmelikler ışığında geçmişten günümüze özel yetenekli çocukların hakları. *Üstün Zekâlılar Eğitimi ve Yaratıcılık Dergisi, 4*(2), 1-11.

Bağcı Ayrancı, B. ve Mete, F. (2017). Bilim ve sanat merkezleri bireyselleştirilmiş eğitim programında türkçe dersi uygulamalarındaki farklılıklar ve sorunlar. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 12*(18), 69-82. http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12129

Bakioğlu, A. ve Levent, F. (2013). Üstün yeteneklilerin eğitiminde türkiye için öneriler. *Üstün Yetenekli Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 1*(1), 31-44.

Baykoç Dönmez, N. (2004). *Üstün yetenekli çocukların eğitimlerinde bilim sanat merkezlerinin kuruluşu ve işleyişinde yapılması gereken düzenlemeler.* Üstün Yetenekli Çocuklar Bildiriler Kitabı. Çocuk Vakfı Yayınları.

Bilgili, A. (2000). Üstün yetenekli çocukların eğitimi sorunu- sosyal sorumluluk yaklaşımı-. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 12*(12), 59-74.

Bilgili, B. (2017). *Bilim ve sanat merkezi öğrencilerinin görsel sanatlar ve müzik derslerine yönelik görüş ve tutumları* [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü] Elazığ.

Bui, S. A. Craig, S. G., & Imberman, S. A. (2014). Is Gifted Education a Bright İdea? Assessing the impact of gifted and talented programs on stıdents. *American Economics Journal: Economic Policy,* 6(3), 30-62.

Bulut, S. ve Taylı, A. (2006). Cumhuriyet dönemi üstün yetenekliler eğitim politikası. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 1*(12), 33-40. https://doi.org/10.11616/AbantSbe.181

Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2012) *Bilimsel araştırma yöntemleri.* Ankara: Pegem Akademi.

Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş., ve Demirel, F. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri*, Pegem Akademi Yayıncılık.

Ceylan, L.C. (2014). *Bilim ve Sanat Merkezlerinde Destek Eğitimi Almış 5, 6, 7 ve 8. Sınıf Öğrencilerin Müzik Dersine İlişkin Tutumları* [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, T.C. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Anabilim Dalı] Kıklareli

Çağlak Eker, T. ve Şentürk, N. (2017). Bilim ve sanat merkezlerinde verilen piyano eğitimi, *Aka demik Bakış Dergisi* Sayı: 64, *Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E- Dergisi* ISSN:1694-528X http://www.akademikbakis.org

Cao, T. H., Jung, J. Y., & Lee, J. (2017). Assessment in gifted education: A review of the literature from 2005 to 2016. *Journal of Advanced Academics*, *28*(3), 163-203.

Çeşit, C. (2018). *Bilim Sanat Merkezlerindeki Müzik Alanı Uygulamalarının Mevcut Durumu* Kocaeli Üniversitesi Sanatın Ritmi III. Uluslararası Sanat Sempozyumu Tam Metin Kitabı

Çuhadar, C. H. (2017). Müziksel zekâ. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *26*(3), 1-12.

Delibay, S. (2017). *Bilim Sanat Merkezi Sınavı–Bilsem*.

Demirtaş, H. ve Culha, A. (2017). E. Babaoğlan, E. Kıral, A. Çilek & F. Güçlü-Yılmaz (Ed.), Eğitime farklı bakış içinde *Bilim ve sanat merkezi öğrencilerinin devamsızlık sorunu*. (s. 17-30). Ankara: Eyuder Yayınları.

Enç, M. (2004). *Özel Eğitimin Tarihçesi, Üstün Yetenekli Çocuklar*. Seçilmiş Makaleler Kitabı içinde, 15-35.

Fisher, R. (1995). *Teaching Children to Think*, Stanley Thornes Ltd., U.K

Gardner, H. (1999). *Zekanın yeniden çerçevelenmesi: 21. Yüzyılda çoklu zekâ,* Basic Boks New York

Gökdere, M., ve Çepni, S. (2004). Üstün yetenekli öğrencilerin fen öğretmenlerinin hizmet içi ihtiyaçlarının değerlendirilmesine yönelik bir çalışma bilim sanat merkezi örneklemi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *24*(2).

Ilik, S. S. (2019). Üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde görev yapan öğretmenlerin bireyselleştirilmiş eğitim programları hazırlamaya uygulamaya ve izlemeye yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi. *Kastamonu Education Journal, 27*(2), 485-495. doi:10.24106/kefdergi.2569

İnci, G. (2021). Galton' dan günümüze zekâ ve zeki kuramları. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi,* 11(3),1053-1068. DOI:10.48146/odusobiad.996062

Kalay, M. S., ve Sonser, Ö. (2019). Bilim ve sanat merkezlerindeki öğrencilerin müzik eğitimlerine ilişkin öğretmen görüşleri. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Yıl: 7, Sayı: 91, s. 18-28 ISSN: 2148-2489 Doi Number: http://dx.doi.org/10.16992/ ASOS.14895

Karagün, Ç. (2022). *BİLSEM'de görev yapan müzik öğretmenlerinin üstün yetenekli çocukların çalgı eğitimine yönelik görüşleri* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi] Denizli

Karakuş, M. (2005). Yapılandırmacı Öğrenme ve Çoklu Zekâ Kuramı. Ankara: *Zil ve Teneffüs Dergisi,* Sayı 1 / 81–83

Keskin, M. Ö., Samancı, N. K. ve Aydın, S. (2013). Bilim ve sanat merkezleri mevcut durumları, sorunları ve çözüm önerileri. *Üstün Yetenekli Eğitimi Araştırmaları Dergisi,*1(2), 78-96.

Koç, İ. (2016). Üstün zekâlı ve üstün yetenekli öğrenci velilerinin bilim ve sanat merkezi'yle ilgili görüşleri, *Journal of Gifted Education and Creativity*, *3*(3), 1-10

Kutrdaş, M. Ç. (2012) Üstün yetenekliler ve üstün yeteneklilerin eğitiminde bilim ve sanat merkezleri*, DüşünceYorum Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi,* ISSN: 1308- 6944 Hikmet Yurdu, Yıl: 5, C: 5, Sayı: 10, 2012/2, ss. 151- 181

Levent, F. (2011) *Üstün Yetenekli Çocukların Hakları El Kitabı.* Çocuk Vakfı Yayınları

Levent, F. (2011). Üstün yeteneklilerin haklarını kim koruyacak? *Beylikdüzü İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Eğitim Dergisi, 1*(1), 22-23.

Maba, A., ve Sakar, M. H. (2015). Türkiye'de müziksel alanda üstün yetenekli bireylerin Eğitim'lerine genel bir bakış. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi,* (2), 110-121. https://doi.org/10.16991/ Inesjournal.12

Mcpherson, G. E. (2015). *The Child As Musician* [A Handbook Of Musical Development, Oxford] OxfordUniversity Press.

MEB (2001). Bilim ve Sanat Merkezi Yönergesi. Ankara

MEB. (2016). MEB Tebliğler Dergisi, 04.10.2016 Tarihli Talim ve Terbiye Kurulu Kararı Yürürlüğe Giren Bilim ve Sanat Merkezleri Yönergesi.

Müniroğlu S. ve Özen G. (2017). *Sporda yetenek seçimi ve yönlendirme*. Akademisyen Kitabevi.

Özgür, Ü. ve Aydoğan, S. (2009). *Müziksel işitme okuma eğitimi ve kuram* – I. Gazi Kitabevi.

Özen, G. (2022) *Engelli Bireyler ile iletişim*. Efeakademi yayınları

Özer, Z. (2024) *Steam Temelli Müzik Etkinliklerinin Özel Yetenekli Öğrencilerin Üstbilişsel Farkındalık ve Yaratıcılık Potansiyellerine Etkisi* [Yayınlanmamış Doktora Tezi, Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Entitüsü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı] Bursa.

Özkan, N. (2009). *Üstün zekâlı-üstün yetenekli çocukların eğitiminde okulun, öğretmenin ve ailenin yeri.* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Yönetimi Anabilim Dalı] İstanbul.

Parasız, G., ve Arslan Kaya, E. (2021). Bilim ve sanat merkezlerindeki öğrencilerin müzik dersinde karşılaştıkları sorunlar ve derse yönelik tutumlarının incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 27(46), 101-120. https://doi.org/10.35247/ataunigsed.843035

Şahin, F. (2015). Türkiye'de üstün yetenekli öğrencilere yönelik eğitim programları, hizmetler ve destekler, *Journal of Theory and Practice in Education, 11*(4), 1207-1223.

Sarı, H. ve Öğülmüş, K. (2014) Bilim ve Sanat Merkezlerinde Karşılaşılan Sorunların Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi, *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi,* Yıl:2, Sayı:2, Nisan:2014

Satır, A. (2018). *Bilim ve sanat merkezlerinde görev yapan müzik öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü] Trabzon.

Sezginsoy, B. (2007). *Bilim ve sanat merkezi uygulamasının değerlendirilmesi* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir. (206477).

Sivrikaya, A. H. (2010). Eğitimde çoklu zekâ kuramı/Multiple ıntelligence theory at education. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *10*(45), 123-132

TDK. (2022, Aralık 13). Türk Dil Kurumu. Güncel Türkçe sözlük. https://sozluk.gov.tr/'den alınmıştır.

Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi temel kavramlar, ilkeler, yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum*, (Genişletilmiş Üçüncü Baskı). Ankara: Evrensel Müzikevi Yayınları.

Uçan, A. (1997). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar.* Ankara: Müzik Ansiklopedisi

Yıldız, H. (2010). *Üstün yeteneklilerin eğitiminde bir model olan bilim ve sanat merkezleri* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi]. (Tez No. 279748)

Yılmaz, F. (2004). *Howard Gardner'in Çoklu Zekâ Kuramı Çerçevesi İçinde Okul İçi Tiyatro Çalışmalarının Eğitime Katkısı* [Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi]. Konya.

EKLER

EK 1: Araştırma İzni

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı: E-20585590-302.08.01-15729 05.04.2024
Konu: Elif ŞERBETÇİ'nin Araştırma İzni

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞINA

İlgi : 02.01.2024 tarihli ve 54990530-000-14165 sayılı yazınız.

Ana Bilim Dalınız Müzik Eğitimi Yüksek Lisans Programı öğrencilerinden Elif ŞERBETÇİ'nin "Bilsemlerde Özel Yetenek Geliştirme Programlarında Müzik Eğitimi Alanında Farklı Uygulamaların ve Sorunların Değerlendirilmesi" konulu tez çalışmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünden alınan yazı örneği ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve konunun ilgili öğrenci ile danışmanı Prof. Dr. Erol DEMİRBATIR'a tebliğ edilmesi hususunda gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Kazım YOLDAŞ
Müdür

Ek:
Yazı Örneği

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu:cmjwnoP6J0WXARi6Rwc-Zw Belge Doğrulama Adresi: https://udos.uludag.edu.tr/Teyit/

BUÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü Görükle Kampüsü 16059 Nilüfer/BURSA
Telefon No: 02242942884 Faks No: 0(224)294 0975
e-Posta: fdemirci@uludag.edu.tr İnternet Adresi: uludag.edu.tr/egitimbilimleri
Kep Adresi: uludag.rektorluk@hs03.kep.tr

Bilgi için: Filiz DEMİRCİ
Memur
Telefon No: 02242942884

Bu belge UDOS ile hazırlanmıştır.

1/1

EK 2: Milli Eğitim Bakanlığı Araştırma Uygulama İzni

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Özel Eğitim Ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-27250534-605.01-100093955 03.04.2024
Konu : Araştırma Uygulama İzni
(Elif ŞERBETÇİ)

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : a) Millî Eğitim Bakanlığının Araştırma Uygulama İzinleri Genelgesi.
b) 02.04.2024 tarihli ve E-94390400-302.08.01-157450 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Müzik Eğitimi Yüksek Lisans Programı öğrencilerinden Elif ŞERBETÇİ'nin "Bilsemlerde Özel Yetenek Geliştirme Programlarında Müzik Eğitimi Alanında Farklı Uygulamaların ve Sorunların Değerlendirilmesi" konulu tez çalışmasına ilişkin yazı ve ekleri incelenmiş olup Genel Müdürlüğümüzce çalışmanın yürütülmesinde herhangi bir sakınca görülmemektedir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Mustafa OTRAR
Bakan a.
Özel Eğtim ve Rehberlik
Hizmetleri Genel Müdürü

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : MEB Kampüsü, Emniyet Beş Evler, Gazeteci Yazar Muammer Yaşar Bostancı Cd, 06560 Yenimahalle/Ankara
Telefon No : 0 (312) 413 30 05
E-Posta: oer_argedb@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi : https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys
Bilgi için: Ceyhun GÜNIŞILDAR
Unvan : Bilgisayar İşletmeni
İnternet Adresi: http//orgm.meb.gov.tr Faks:3122131356

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. https://evraksorgu.meb.gov.tr adresinden 8557-86cf-3dcc-8fc6-bd48 kodu ile teyit edilebilir.

EK 3: Araştırma Anketi

Sayın Katılımcı;

Katılacağınız bu çalışma Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalın'nda "Bilsemlerde Özel Yetenek Geliştirme Programlarında Müzik Eğitimi Alanında Farklı Uygulamaların ve Sorunların Değerlendirilmesi" konulu tez çalışmasına ilişkin uygulama verilerini elde etmek amacı ile hazırlanmıştır. Cevaplama için sizden yaklaşık 15 dakika ayırmanız istenmektedir. I. Bölümde demografik özelliklere ilişkin sorular, II. bölümde 4 madde yer almaktadır. Cevapların size uygun kısmına ilgili kutucuğa (X) işareti koyarak belirtiniz. III. Bölümde ise 14 madde bulunmaktadır üçüncü bölümündeki her bir madde için Katılmıyorum, Kararsızım, Katılıyorum seçeneklerinden size uygun olanı işaretlemeniz gerekmektedir. IV. Bölüm de ise 14 tane açık uçlu soru bulunmaktadır. Bu bölümdeki soruları da size en uygun gelen cevapları verecek şekilde cevaplamanızbeklenmektedir.

Vereceğiniz cevaplar bilimsel bir araştırma verisi olarak kullanılacağından, tüm soruları içtenlikle cevaplamanız, araştırmanın sağlıklı olarak tamamlanması için önemlidir.

Vereceğiniz cevaplar bu araştırma dışında başka bir amaçla kullanılmayacak, kişisel bilgiler gizli tutulacaktır.

Katılım ve katkılarınızdan dolayı teşekkür ederim.

Araştırmacı
Elif ŞERBETCİ

I.BÖLÜM

1. Cinsiyetiniz?

( ) Kadın ( ) Erkek

2. Yaşınız?.....

3. Mezun olduğunuz derece

( ) Yüksek okul

( ) Lisans

( ) Yüksek Lisans

( ) Doktora

( ) Sanatta Yeterlilik

II. BÖLÜM

1. Bireysel çalgınız nedir?.....

2. Kurumunuzda çalgı eğitimi veriyor musunuz?

( ) Evet:

( ) Hayır:

3. Kurumunuzda hangi çalgıların eğitimi veriliyor?

( ) Piyano

( ) Gitar

( ) Keman

( ) Ukulele

( ) Bağlama

( ) Yan Flüt

( ) Diğer……

4. Bilsemler de sizce eğitim verilmesi gerekli olan 3 çalgıyı önem sırasına göre işaretleyiniz.

( )Piyano

( ) Gitar

( )Keman

( )Ukulele

( )Bağlama

( )Yan Flü

( )Diğer……

NO	MADDELER	Katılmıyorum (1)	Kararsızım (2)	Katılıyorum (3)
1	Bilsem ÖYG müzik eğitimi müfredat programına çalgı eğitimi dersinin konulması gerektiğini düşünüyorum.			
2	Özel yeteneğin gelişmesi açısından enstrüman eğitiminin gerekli olduğunu düşünüyorum.			
3	Bilsemlerde çalgı eğitiminin öğrenci kazanımları açısından önemli ve gerekli olduğunu düşünüyorum.			
4	Bilsemlerin tümü düşünüldüğünde öğrenci sayısı açısından çalgı eğitiminin verimli olabileceğini düşünüyorum.			
5	Bilsem ÖYG müzik eğitimi müfredat programını özel yetenekli öğrencilerin yeteneklerinin geliştirilmesi açısından yeterli buluyorum.			
6	Bilsem öğrencileri özel yeteneklerini geliştirdiklerinin farkındadır.			
7	Öğrencilerin özel yeteneklerini geliştirmeleri ve proje yapmaları arasında bir bağlantı olduğunu düşünüyorum.			
8	Nakil öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyi diğer öğrencileri ders verimi açısından etkilemektedir.			
9	Bilsemde yapılan derslerin akşam olması öğrencilerin algı ve konsantrasyonlarını olumsuz yönde etkilemektedir.			
10	Velilerin ve öğrencilerin Bilsemler'e bakış açısı ders verimliliğini etkilemektedir.			
11	Öğrencilerin Bilsem' e devam etme durumlarını yeterli buluyorum.			
12	Kurumumdaki fiziki koşulları müzik eğitimi dersi için sınıf ve materyaller açısından yeterli buluyorum.			
13	Kurumumda çalışan müzik öğretmeni sayısını yeterli buluyorum.			
14	Okul idaresinin desteği benim için öğrencilerin ders başarısı ve etkinliklerin gerçekleştirebilmesi açısından önemlidir.			

IV.BÖLÜM

1. Kurumunuzda müzik eğitimi ÖYG programlarında çalışan öğretmen sayısı kaçtır?

2. Çalıştığınız şehirdeki diğer Bilsemlerle kendi çalıştığınız kurum arasında öğrenci sayısı açısından farklılık olduğunu düşünüyor musunuz?

3. Öğrenci sayısının fazla olmasının ÖYG programı müzik derslerinde uygulama açısından sorun teşkil ettiğini düşünüyor musunuz? Karşılaştığınız sorunları belirtiniz.

4. Kurumunuzda ÖYG programı müzik derslerinde uygulanan çalgı eğitimi ile diğer Bilsem ÖYG müzik programlarında uygulanan çalgı eğitimi arasındaki farklılıklar nelerdir?

5. Bilsemlerde ÖYG programı müzik dersleri çalgı eğitimindeki farklılıkların öğretmen açısından sorun teşkil ettiğini düşünüyor musunuz? Karşılaştığınız sorunlar nelerdir?

6. Kurumunuzda çalgı eğitiminde veli talepleri açısından sorun yaşıyor musunuz? Yaşadığınız sorunları belirtiniz.

7. Bilsem öğrencilerinin katıldığı ÖYG programı müzik eğitimi derslerinde yaş farklılıkları açısından dersi uygulamada yaşadığınız sorunlar nelerdir?

8. Nakil öğrencilerin katıldığı ÖYG programı Müzik eğitimi derslerinde hazırbulunuşlukdüzeyi açısından yaşadığınız sorunlar nelerdir?

9. Bilsem müzik alanı proje öğrencilerinin müziğin bilimsel boyutuna ilgisi ve proje yazımı konusundaki tutumları açısından karşılaştığınız sorunlar nelerdir?

10. Deneyimlerinize dayanarak Bilsem ÖYG müzik eğitimi müfredat programı hakkındaki görüş ve önerileriniz nelerdir?

11. Bilsemlerde müzik eğitimi uygulamaları açısından yaşadığınız en önemli sorunlarnelerdir?

12. Bilsemlerde veli ile sürekli iletişim halinde olmanın dersleri etkilediğini düşünüyor musunuz? Nedenini belirtiniz.

13. Bilsemlerde çalışan öğretmenlerin yeterli bir sınav sistemi ile seçildiğini düşünüyor musunuz? Görüş ve önerileriniz nelerdir?

14. Konuya ilişkin belirtmek istediğiniz başka görüş ve önerileriniz nelerdir?

ÖZGEÇMİŞ

ÖZGEÇMİŞ			
Adı-Soyadı	Elif		Şerbetci
Eğitim Durumu	**Başlama - Bitirme**		**Kurum Adı**
Lise	1992	1996	Bursa Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
Lisans	1996	2000	Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans	2022		Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Çalıştığı Kurum	**Başlama -Ayrılma**		**Çalışılan Kurum Adı**
	2000	2002	Adıyaman Tekel 75. Yıl İlköğretim okulu
	2002	2003	14 Eylül İlköğretim okulu
	2003	2010	Bursa Osmangazi Lisesi
	2003	2006	Bursa Devlet Tiyatrosu
	2007	2019	Bursa Nilüfer Bel. Müz. Eğt. Çalş.
	2010	2021	Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar Lisesi
	2021	-	Bursa Halil İnalcık Bilim Sanat Merkezi
Üye Olduğu Bilimsel ve Meslekî Kuruluşlar	2004-2007 Bursa Nilüfer Oda Orkestrası 2014-2017 Bursa Nilüfer Kent Orkestrası 2011- Nilüfer Çoksesli Korosu		
Yurt İçi Sanatsal Faaliyetler	1999- Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi G.S.E Bölümü R. Erol Demirbatır Viyolonsel öğrencileri Resitali 1999- Elif Viyolonsel Resitali "Çağdaş Viyolonsel Eserleri" Bursa Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi A.B.D, Konser Salonu, Bursa 2002- Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi G.S.E bölümü Müzik Eğitimi Bilim Dalı ve Plovdiv Müzik ve Dans Akademisi Gençlik Senfoni Orkestrası ortak konseri 2004- 2007 Bursa Nilüfer Oda Orkestrası konserleri 2014- 2017 Bursa Nilüfer Kent Orkestrası konserleri		

	2020- Nilüfer Çoksesli Koro ve Nilüfer Oda Orkestrası Ortak Konseri, Şeyh Edebali Kültür ve Kongre Merkezi, Bilecik. 2021- Korolar Buluşması, Nilüfer Çoksesli Korosu, CSO Tarihi Konser Salonu, Ankara. 2022- İzmir Çoksesli Korolar Festivali, Nilüfer Çoksesli Korosu, Ahmet Adnan Saygun Sanat Merkezi, İzmir. 2022- Nilüfer Çoksesli Koro Konseri, Bursa Uludağ Üniversitesi Devlet Konservatuarı, Bursa. 2022- Mor ve Ötesi Senfonik, Avrasya Filarmoni Orkestrası ve Nilüfer Çoksesli Koro Eşliğinde Cumhuriyet Konseri, Bursa. 2022- 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı Özel Konseri, Nilüfer Çoksesli Korosu, Atatürk Kongre Kültür Merkezi, Bursa. 2022- Yeni Yıl Özel Konseri, Nilüfer Çoksesli Korosu, Nazım Hikmet Kültür Merkezi, Bursa. 2022- Elif Şerbetci Viyolonsel Resitali Bursa Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi A.B.D, Konser Salonu, Bursa. 2023- Antakya Şarkılarını Söylemeye Devam Ediyor, Nilüfer Oda Orkestrası ve Nilüfer Çoksesli Korosu Nazım Hikmet Kültür Merkezi, Bursa. 2023- Uluslararası Dünya Koro Müziği Sempozyumu, Nilüfer Çoksesli Korosu, Atatürk Kültür Merkezi, İstanbul. 2024- Dünya Tiyatro Günü, Nilüfer Çoksesli Korosu, Atatürk Kongre Kültür Merkezi, Bursa. 2024- 9. SANSEV Uluslararası Çoksesli Koro Festivali, Nilüfer Çoksesli Korosu, Prof. Dr. Türkan Saylan Kültür Merkezi, İstanbul. 2024- Nedim Yıldız Eserleri ile Nazım Hikmet'i Anıyoruz, Nilüfer Çoksesli Korosu, Nazım Hikmet Kültür Merkezi, Bursa. 2024- 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı Konseri, Nilüfer Çoksesli Korosu, Atatürk Kongre Kültür Merkezi, Bursa.
Yurt Dışı Sanatsal Faaliyetler	2012- Nilüfer Çoksesli Koro Florance international Choir Festival Gold Medal 2013- Nilüfer Çoksesli Koro Graz European Choır Games Sılver

	Medal 2014- Nilüfer Çoksesli Koro Canta Al Mar Festival Coral Internacional Choır Festıval Gold Madel 2017- Nilüfer Çoksesli Koro Berlin European Choır Games Gold Medal 2017- Nilüfer Çoksesli Koro Berlin Europen Choır Games Grand Prıx Gold Medal 2018- Nilüfer Çoksesli Koro Corfou Internatıonal Festıval & Choır Competition Gold Medal
Adı-Soyadı **Tarih** **İmza**	Elif ŞERBETCİ